

Raport o stanie Miasta Opola za 2022 rok

Raport
o stanie Miasta Opola
za 2022 rok

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	3
1. Samorząd i jego finanse.....	7
1.1. Rada Miasta Opola	7
1.2. Prezydent i Urząd Miasta Opola	8
1.3. Budżet Miasta	9
1.4. Inicjatywa lokalna i budżet obywatelski	15
1.5. Środki zewnętrzne pozyskane przez Miasto	21
2. Przegląd realizowanych strategii, polityk i programów	23
3. Podsumowanie działalności w roku sprawozdawczym	29
3.1. Społeczeństwo i gospodarka	29
3.1.1. Sprawy obywatelskie i działalność gospodarcza	29
3.1.2. Urząd Stanu Cywilnego.....	32
3.1.3. Nieodpłatna pomoc prawna, poradnictwo obywatelskie i mediacje.....	32
3.1.4. Opieka żłobkowa	33
3.1.5. Oświata.....	34
3.1.6. Ośrodek akademicki	39
3.1.7. Bezpieczeństwo mieszkańców	40
3.1.8. Pomoc rodzinie.....	43
3.1.9. Kultura, turystyka, zabytki i współpraca zagraniczna.....	47
3.1.10. Sport i rekreacja	52
3.1.11. Promocja miasta.....	55
3.1.12. Gospodarka	57
3.2. Przestrzeń i środowisko	62
3.2.1. Planowanie przestrzenne	62
3.2.2. Urbanistyka, architektura i budownictwo	63
3.2.3. Geodezja i kartografia	65
3.2.4. Ochrona powietrza	65
3.2.5. Ochrona przyrody i zieleni, edukacja ekologiczna.....	68
3.2.6. Rolnictwo i ochrona zwierząt	69
3.2.7. Gospodarka odpadami	69
3.3. Infrastruktura, transport i inwestycje	72
3.3.1. Drogi i ścieżki rowerowe.....	72
3.3.2. Infrastruktura techniczna	76
3.3.3. Komunikacja miejska	83
3.3.4. Inwestycje poza pasem drogowym i oświatą.....	83
3.3.5. Gospodarowanie nieruchomościami oraz zasobem mieszkaniowym i lokalowym	86
3.4. Realizacja uchwał Rady Miasta w przekroju wg programów	88

Wprowadzenie

W myśl art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Prezydent Miasta zobowiązany jest przedstawić Radzie Miasta „raport o stanie gminy”. Zgodnie z ustawą dokument ten obejmuje podsumowanie działalności Prezydenta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady miasta oraz budżetu obywatelskiego. Obowiązek ten wprowadziła ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych. Analogiczny obowiązek nałożony został na wszystkich wójtów, burmistrzów, prezydentów, starostów oraz marszałków. Niniejszy raport jest piątym w rozumieniu przepisów ustawy i obejmuje podsumowanie działalności Prezydenta Miasta Opola za 2022 rok, zwany w dalszej części okresem sprawozdawczym.

Raport opracowano w Urzędzie Miasta Opola na podstawie danych i informacji pochodzących z poszczególnych wydziałów, biur, jednostek organizacyjnych oraz podmiotów współpracujących. W okresie tym Miasto realizowało szereg zadań – własnych, zleconych, a także z zakresu zadań gminy, jak i powiatu. Działalność ta obejmowała zarówno sprawy bieżące, jak i inwestycyjne.

W okresie sprawozdawczym Miasto rozdysonowało środki w łącznej wysokości 1.364,8 mln zł, na co złożyły się wydatki w kwocie 1.314,6 mln zł (w tym inwestycje 233,3 mln zł) oraz rozchody 50,2 mln zł. Realizowano szereg projektów i przedsięwzięć o strategicznym znaczeniu dla jego rozwoju. W okresie sprawozdawczym kontynuowano i wdrażano nowe projekty inwestycyjne. Dodatkowo, część inwestycji rozpoczętych w latach wcześniejszych zakończyła się. Najważniejsze, wybrane przedsięwzięcia inwestycyjne obejmują m.in.:

- budowę i oddanie do użytku centrum przesiadkowego przy dworcu kolejowym Opole Główne,
- wdrożenie systemu ITS (inteligentnego systemu transportowego),
- budowę Centrum Usług Publicznych, nowej siedziby dla wybranych wydziałów i jednostek miejskich (uroczyście otwarte w maju 2023 r.),
- zakup pięciu nowych autobusów elektrycznych wraz ze stacjami ładowania, które obsługują już miejskie linie autobusowe,
- likwidację indywidualnych źródeł ciepła w budynkach i lokalach miejskich,
- budowę dwóch przedszkoli publicznych, łącznie dla około 250 dzieci (pierwsze na Malince oddane do użytkowania w 2022 r., drugie w Szczepanowicach – w trakcie budowy),
- budowę domu pomocy społecznej dla około stu mieszkańców (w trakcie realizacji),
- budowę akwarium w opolskim ogrodzie zoologicznym (w trakcie realizacji).

Na wszystkie wskazane powyżej inwestycje Miastu udało się pozyskać współfinansowanie ze środków zewnętrznych, m.in. z funduszy europejskich - zarządzanych zarówno z poziomu regionalnego, jak i krajowego oraz z budżetu państwa. W okresie sprawozdawczym prowadzono również intensywne prace związane z przygotowaniem i zabezpieczeniem finansowania inwestycji, których realizacja przypada na 2023 r. i ew. lata następne. W szczególności mowa o inwestycjach w obszarze budowy, rozbudowy i przebudowy infrastruktury drogowej (m.in. parking przy Moście im. J. Halupczoka, budowa ul. Róży Wiatrów, budowa ul. Żytomierskiej).

W okresie sprawozdawczym kontynuowano pozytywne zmiany w obszarze sportu, rekreacji i możliwości zagospodarowania czasu wolnego. W 2021 r. ukończono budowę i oddano do użytku Opolski Park Sportu (dziś Toyota Park), a także tereny rekreacyjne wokół Kamionki Piast wraz ze stacją dla pływaków. W 2022 r. najważniejszą ukończoną inwestycją była z kolei hala sportowa przy PSP nr 11 na Osiedlu Chabry. Wykorzystywana ona jest nie tylko przez uczniów tej szkoły, ale też przez kluby sportowe. Warto jednak podkreślić, że w 2022 r. rozpoczęła się największa inwestycja sportowa w historii miasta – budowa nowego stadionu piłkarskiego. W minionym roku prace postępowały zgodnie z harmonogramem. W piramidzie szkolenia sportowego podstawą jest sport dzieci i młodzieży.

Dobrze funkcjonuje on w obszarze oświaty. Ważnym osiągnięciem dla rozwoju sportu było utworzenie w 2022 r. klas mistrzostwa sportowego w IX Liceum Ogólnokształcącym.

Miasto w okresie sprawozdawczym nie koncentrowało się wyłącznie na zadaniach typowo infrastrukturalnych. Gmina prowadziła również aktywną działalność opiekuńczo-wychowawczą i edukacyjną. W okresie sprawozdawczym Miasto prowadziło 5 żłobków, 77 jednostek oświatowych, w ramach których funkcjonowało łącznie 111 różnego typu placówek. Kształcenie, wychowanie i opiekę w publicznych szkołach i przedszkolach prowadzono w 981 oddziałach dla 23 tys. dzieci i młodzieży. Opolskie szkoły ponadpodstawowe plasowały się wysoko w rankingach.

Gmina aktywna była również w obszarze polityki społecznej. Realizowano m.in. zadania na rzecz wsparcia najmłodszych mieszkańców, rodzin, osób starszych, czy wszystkich tych, którzy wymagali dedykowanego wsparcia. Zadania własne Miasta objęły także sprawy kultury. Również w tym zakresie prowadzono aktywną działalność, m.in. dzięki dużemu zaangażowaniu miejskich instytucji kultury. W 2022 r. Opole było gospodarzem istotnych wydarzeń społecznych, gospodarczych, sportowych i kulturalnych. To m.in. Dni Opola, Noc Kultury, czy Krajowy Festiwal Polskiej Piosenki. Miasto zorganizowało lub współorganizowało szereg różnorodnych przedsięwzięć kulturalnych, rekreacyjnych, czy sportowych.

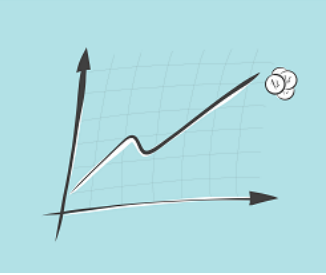
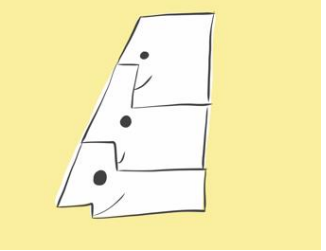

Okres sprawozdawczy to również dalszy rozwój społeczeństwa obywatelskiego – w 2014 r. po raz pierwszy mieszkańcy mogli zgłaszać propozycje projektów, jakie chcieliby, aby zostały zrealizowane w ramach budżetu obywatelskiego. W 2022 r. odbyła się już jego dziewiąta edycja. Kwota budżetu na 2023 r. wzrosła do rekordowych prawie 7 mln zł. Mieszkańcy wybrali do realizacji przez Miasto kilkanaście nowych projektów. Realizowano również procedurę tzw. inicjatywy lokalnej. Miasto, poprzez program współpracy z organizacjami pozarządowymi, aktywnie wspierało rozwój tego sektora. Prezydent ogłosił 41 otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych. Podpisano 281 umów, z tego na powierzenie realizacji zadań publicznych 155 oraz wsparcie 126. Całkowita wartość zrealizowanych przez organizacje pozarządowe zadań w ramach programu wyniosła 21 mln zł, z tego dotacje z budżetu Miasta 20 mln zł. W 2022 r. 142 organizacje i inne uprawnione podmioty zrealizowały 301 zadań publicznych.

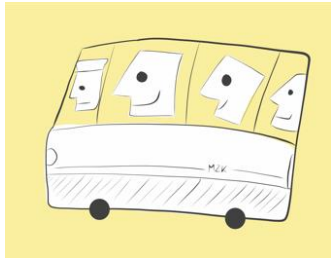

Całkowicie nowym wyzwaniem był wybuch wojny w Ukrainie w lutym 2022 r. oraz związany z nią napływ uchodźców do Polski, w tym do Opola. Miasto, jego różne jednostki oraz zróżnicowani partnerzy realizowali liczne zadania w zakresie wsparcia obywateli tego kraju.

Prezydent Miasta był równolegle kierownikiem urzędu. Urząd, jak i jego jednostki organizacyjne świadczyły mieszkańcom różnego rodzaju i typu usługi, duża część z nich warunkowana była ustawowo. Tylko w 2022 r. wydano prawie 12 tys. dowodów osobistych, ponad 19 tys. dowodów rejestracyjnych, a także ok. 3 tys. dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami. Równie wysoka była liczba czynności meldunkowych. Ważnym zadaniem były również prace w zakresie geodezji, kartografii oraz planowania przestrzennego. W 2022 r. uchwalono 11 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, przy czym 3 dokumenty zastąpiły w części lub w całości ustalenia wcześniej obowiązujących planów, a 8 dotyczyło obszarów, na których nie było dotychczas obowiązujących planów. W 2022 r. przystąpiono do opracowania 8 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym 5 na obszarach, dla których jeszcze nie ma planów, a 3 na obszarach objętych ustaleniami obowiązujących planów. Powierzchnia terenów objętych przystąpieniem do sporządzenia planu stanowi nieco ponad 10% powierzchni miasta.

Aktywna, prorozwojowa działalność opolskiego samorządu w różnych obszarach przyczyniła się do zdobycia kilku prestiżowych wyróżnień. Miasto po raz trzeci z rzędu zajęło pierwsze miejsce w rankingu samorządów czasopisma Wspólnota w kategorii inwestycje. Miasto zajęło również drugie miejsce w rankingu wydatkowania środków unijnych za ostatnie lata w przekroju miast wojewódzkich. Zestawienie wybranych nagród oraz wyróżnień, które Miasto odebrało lub które Miastu przyznano w roku sprawozdawczym, wskazano w tab. 1.

Tab. 1. Wybrane nagrody i wyróżnienia przyznane/ odebrane przez Miasto Opole w 2022 roku

	<ul style="list-style-type: none"> • 1. miejsce w prestiżowym rankingu samorządów czasopisma "Wspólnota" w kategorii <u>inwestycje w przekroju wg miast wojewódzkich</u> Ranking bierze pod uwagę średnie wydatki inwestycyjne per capita w latach 2019–2021. • 2. miejsce w prestiżowym rankingu samorządów czasopisma "Wspólnota" w obszarze <u>wydatkowania środków unijnych w przekroju wg miast wojewódzkich</u> Ranking bierze pod uwagę wydatki ze środków UE w latach 2014–2021 per capita.
	<ul style="list-style-type: none"> • 1. miejsce w woj. opolskim, 6. wśród miast na prawach powiatu oraz 19. wśród gmin w Polsce w rankingu „Gmina dobra do życia” Serwisu Samorządowego PAP "Gmina dobra do życia" to coroczny, ogólnopolski ranking Serwisu Samorządowego PAP, badający jakość życia w każdej z gmin w Polsce. • 2. miejsce w Polsce w rankingu „Indeks zdrowych miast” wśród miast na prawach powiatu Ranking zaprezentowany przez grupę LUX MED, Szkołę Główną Handlową w Warszawie oraz Open Eyes Economy Summit (Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej) oparty jest o szczegółowe dane dotyczące jakości życia w 66 miastach mających status miast na prawach powiatu.
	<ul style="list-style-type: none"> • Samorząd Najaktywniej Pozyskujący Inwestorów w latach 2007-2022 Opole wyróżnione za pozyskiwanie inwestorów. Na gali 15-lecia Opolskiego Centrum Rozwoju Gospodarki Miasto otrzymało wyróżnienie, które potwierdza skuteczność w przyciąganiu inwestycji do miasta. • 2. miejsce w Polsce w kategorii gmina miejska w konkursie „Innowacyjny samorząd” organizowanym przez Polską Agencję Prasową (Re-Użytkownia) Miasto docenione za zrewitalizowanie dawnego lokalu handlowego i zamianę go w miejsce, gdzie mieszkańcy mogą się wymieniać niepotrzebnymi już im rzeczami, a także za prowadzoną działalność edukacyjną w zakresie ekologii. • 7. miejsce w rankingu samorządów dziennika Rzeczpospolita w kategorii miast na prawach powiatu Ranking weryfikuje skuteczność działań władz samorządowych w kształtowaniu zrównoważonego rozwoju wspólnoty lokalnej, ujmowanego w strategicznych kategoriach.

	<ul style="list-style-type: none"> • 2. miejsce w Ogólnopolskim Rankingu Przedsiębiorstw Komunikacji Miejskiej za 2022 r. dla MZK Opole sp. z o.o. Twórcy rankingu organizowanego przez Strefę Gospodarki/ Dziennik Gazeta Prawna zaznaczają, że MZK Opole to spółka z dużym potencjałem, realizująca założenia ekologicznego przewoźnika. Kapituła w uzasadnieniu zwróciła też uwagę na młody wiek taboru, wprowadzanie nowoczesnych zeroemisyjnych autobusów, a także na bardzo dobrze układającą się współpracę z Gminą Opole. Weryfikacji podlegały też aspekty ekonomiczne i techniczne.
	<ul style="list-style-type: none"> • Nagroda Marszałka Województwa Opolskiego w konkursie na najlepszą przestrzeń województwa opolskiego w kategorii „przestrzeń publiczna” za zagospodarowanie terenów wokół Kamionki Piast Inwestycja doceniona m.in. za udaną rekultywację terenów przemysłowych w kierunku rekreacyjnym. • Wyróżnienie Zarządu Województwa Opolskiego w kategorii „obiekt użyteczności publicznej” w ramach konkursu Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Opolskiego Wyróżnienie otrzymał zespół obiektów – Toyota Park. W jego skład wchodzi wielofunkcyjna i niezwykle innowacyjna hala sportowa oraz zewnętrzne obiekty, w tym: boisko do piłki nożnej typu ORLIK z nawierzchnią z trawy syntetycznej, boisko multisportowe z funkcją sezonowego lodowiska, strefa street workout, tor pumptrack, plac zabaw dla dzieci oraz zaplecze kontenerowe dla boisk.
	<p>Wysoka pozycja szkół ponadpodstawowych w XXIV Rankingu Liceów i Techników Perspektywy 2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr III w Opolu: <ul style="list-style-type: none"> - 48. miejsce w Rankingu Liceów Ogólnokształcących (na 1256 liceów), - 65. miejsce w Rankingu Maturalnym Liceów Ogólnokształcących, - 29. miejsce w Rankingu Szkół Olimpijskich, - tytuł „Złotej Szkoły 2022” oraz - I miejsce w Rankingu LO Województwa Opolskiego. • Publiczne Technikum nr 5 w Zespole Szkół Elektrycznych im. Tadeusza Kościuszki: <ul style="list-style-type: none"> - 14. miejsce w Rankingu Techników (na 1165 techników), - 13. miejsce w Rankingu Maturalnym Techników, - tytuł „Złotej Szkoły 2022” oraz - I miejsce w Rankingu Techników Województwa Opolskiego. • Publiczne Technikum nr 3 w Zespole Szkół Ekonomicznych im. Generała Stefana Roweckiego „Grot” w Opolu: <ul style="list-style-type: none"> - 29. miejsce w Rankingu Techników (na 1165 techników), - 65. miejsce w Rankingu Maturalnym Techników, - 194. miejsce w Rankingu Szkół Olimpijskich, - tytuł „Złotej Szkoły 2022” oraz - II miejsce w Rankingu Techników Województwa Opolskiego.

Źródło: opracowanie własne

1. Samorząd i jego finanse

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym Mieszkańcy podejmują rozstrzygnięcia w głosowaniu powszechnym (poprzez wybory i referendum) lub za pośrednictwem organów gminy. Organami tymi są Rada Miasta oraz Prezydent Miasta, wybierani w głosowaniu powszechnym.

Opole, tak jak i inne samorządy w Polsce prowadziło w okresie sprawozdawczym gospodarkę finansową na podstawie uchwały budżetowej. Określone w niej wielkości wydatków, dochodów z każdym kolejnym rokiem były coraz wyższe. W 2016 r. Miasto zrealizowało wydatki na poziomie prawie 727 mln zł, w 2017 r. na poziomie prawie 856 mln zł, a rok później po raz pierwszy w historii przekroczone miliard złotych. Kwotę tę przekroczone również w kolejnych latach.

Urząd Miasta Opola w okresie sprawozdawczym po raz dziewiąty zorganizował głosowanie w ramach budżetu obywatelskiego. W 2022 r. w Opolu realizowana była procedura wyboru wniosków z Budżetu Obywatelskiego, które będą realizowane w 2023 roku. Kwota budżetu na 2023 r. wzrosła do rekordowych ok. 7 mln zł.

1.1. Rada Miasta Opola

Rada Miasta jest organem stanowiącym i kontrolnym. Aktualna kadencja Rady trwa od dnia wyboru, tj. 21 października 2018 r. W wyniku wyborów samorządowych wybrana została Rada Miasta Opola VIII kadencji w ustawowym składzie 25 radnych, którzy w dniu 20 listopada 2018 r. na sesji inauguracyjnej dokonali uroczystego ślubowania, aby móc prawomocnie sprawować mandat radnego.

W okresie sprawozdawczym Rada Miasta Opola odbyła 17 sesji, w tym 1 sesję na wniosek Prezydenta Miasta Opola oraz 3 sesje uroczyste. Łączny czas obrad Rady na wszystkich sesjach to 69 godzin. W związku z obostrzeniami, nałożonymi przez rząd RP z powodu sytuacji epidemicznej, w Ratuszu odbyło się 14 sesji stacjonarnych, a 3 posiedzenia odbyły się w trybie zdalnym (on-line). O posiedzeniach Rady Miasta Opola mieszkańcy Opola informowani byli za pośrednictwem miejscowej prasy, radia, telewizji oraz strony internetowej Miasta Opola. Transmisja z obrad odbywała się z kolei za pośrednictwem strony www.youtube.com/MiastoOpole oraz zamieszczana była razem z protokołem z sesji w Biuletynie Informacji Publicznej.

Rada Miasta Opola podejmowała uchwały, stanowiska oraz przyjmowała informacje, sprawozdania i oceny, reagując na aktualne wydarzenia w mieście i w kraju. Jedną z istotnych form działania radnych jest składanie interpelacji, wniosków i zapytań do Prezydenta Miasta Opola. W tej formie radni sygnalizują problemy, którymi Rada bezpośrednio w danym okresie się nie zajmuje, a w ocenie radnych należy je rozpatrzyć i rozstrzygnąć w trybie bieżącego zarządzania gminą. W okresie sprawozdawczym złożono 89 interpelacji oraz 51 zapytań.

Rada Miasta Opola, ustalając przedmiot działania, powołała stałe komisje do określonych zadań. W skład komisji wchodzi Radni Miasta Opola. Komisje pracują od początku VIII kadencji Rady. W okresie sprawozdawczym komisje zebrały się łącznie 73 razy, a także wydały 299 opinii. Na posiedzeniach zajmowano się m.in. sprawami bieżącymi, opiniowano projekty uchwał, a także rozpatrywano korespondencję kierowaną przez mieszkańców i Przewodniczącą Rady Miasta. Rada Miasta Opola powołała również komisję doraźną ds. podjęcia działań na rzecz równouprawnienia kobiet w Opolu¹.

¹ Komisja ta została powołana uchwałą nr LV/1032/22 Rady Miasta Opola z dnia 25 maja 2022 r. Komisja doraźna jest komisją działającą na rzecz kobiet w mieście Opolu. Głównym celem Komisji jest zmniejszanie istniejących nierówności społecznych, projektowanie obrazu

Rada Miasta Opola VIII kadencji w 2022 r. nadała 1 tytuł „Honorowy Obywatel Miasta Opola” (Zbigniew Bujak), 6 tytułów „Zasłużony Obywatel Miasta Opola” (Andrzej Drosik, Krystian Kobyłka, Barbara Lach, Andrzej Szymański, Andrzej Mikoszy, Witold Potwora) oraz 2 odznaki „Za Zasługi dla Miasta Opola” (Robert Kurpierz, Artur Góralczyk).

Tab.2. Podstawowe dane statystyczne w obszarze działalności Rady Miasta Opola

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	Liczba Radnych Miasta Opola	36/25 os.	25 os.	25 os.	25 os.	25 os.
2	Liczba posiedzeń Rady Miasta	18	17	13	15	17
3	Liczba podjętych uchwał	302	364	273	224	251
4	Liczba wydanych uchwał stanowiących akty prawa miejscowego	98	131	116	77	120
5	Liczba złożonych interpelacji	128	193	104	101	89
6	Liczba złożonych wniosków	134	-	-	-	-
7	Liczba złożonych zapytań	66	72	64	65	51
8	Liczba wydanych przez Komisje opinii	403	491	338	267	299

Uwagi: Od początku VIII kadencji Rady ustawa o samorządzie gminnym nie przewiduje składania przez radnych wniosków.

Źródło: opracowanie własne

1.2. Prezydent i Urząd Miasta Opola

W myśl właściwych przepisów organem wykonawczym gminy jest Prezydent Miasta. Prezydentem Miasta w okresie sprawozdawczym był Arkadiusz Wiśniewski, wybrany w wyborach samorządowych, które odbyły się w 2018 roku. Prezydent był równocześnie kierownikiem Urzędu, kierował nim przy pomocy zastępców Prezydenta, Sekretarza Miasta i Skarbnika Miasta. W okresie sprawozdawczym Urząd realizował zadania własne gminy i miasta na prawach powiatu, z zakresu administracji rządowej zlecone ustawami, powierzone na podstawie porozumień zawartych z jednostkami samorządu terytorialnego i organami administracji rządowej, wynikające z ustaw szczególnych, a także te wynikające z aktów prawnych wydawanych przez Radę i Prezydenta.

W celu wykonywania zadań publicznych Miasto utworzyło na przestrzeni lat jednostki organizacyjne. W okresie sprawozdawczym liczba miejskich jednostek organizacyjnych wyniosła 100. Jednocześnie Miasto posiadało udziały lub akcje w dziewięciu spółkach prawa handlowego, a w stosunku do trzech jednostek administracji zespolonej Prezydent Miasta sprawował zwierzchnictwo. W 2022 r. zbiór zarządzeń Prezydenta Miasta liczył 800 pozycji. Liczba zarejestrowanych wniosków o dostęp do informacji publicznej wyniosła 313, petycji 13, a porozumień 4.

Zgodnie z Ustawą o samorządzie gminnym, gmina może utworzyć na swoim obszarze jednostki pomocnicze: dzielnice. Opole w okresie sprawozdawczym podzielone było na trzynaście dzielnic. W wyborach zarządzonych w dniach od 18 października 2019 do 28 października 2019 roku powołano 12 rad dzielnic². Rady Dzielnic w 2022 roku podjęły 146 różnego typu uchwały.

społeczeństwa obywatelskiego, eliminowanie dyskryminacji ze względu na płeć, a także spowodowanie wzrostu szacunku do ról pełnionych przez kobiety w społeczeństwie.

² W Dzielnicy VIII nie utworzono rady dzielnicy, z uwagi na niewystarczającą liczbę osób zgłoszonych do rady. Mieszkańcy Dzielnicy VIII złożyli wniosek do Prezydenta Miasta Opola o zarządzanie wyborów do Rady Dzielnicy VIII. Prezydent uznał zasadność przeprowadzenia wyborów. Zarządzeniem Prezydenta Miasta Opola z dnia 21 listopada 2022 r. zarządzono wybory do Rady Dzielnicy VIII w terminie od dnia 6 lutego 2023 r. do dnia 16 lutego 2023 r.

Tab.3. Podstawowe dane statystyczne w obszarze organizacji Urzędu Miasta Opola

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	Liczba miejskich jednostek organizacyjnych	107	104	102	102	100
2	Liczba spółek prawa handlowego, w których Miasto Opole posiada udziały lub akcje	6	6	7	7	9
3	Liczba jednostek administracji zespolonej w stosunku, do których Prezydent Miasta sprawuje zwierzchnictwo	4	4	3	3	3
4	Liczba zarejestrowanych zarządzeń:					
	zbiór zarządzeń Prezydenta jako organu gminy	859	837	633	716	800
	zbiór zarządzeń Prezydenta jako kierownika urzędu	157	137	107	100	88
5	Liczba zarejestrowanych wniosków o dostęp do informacji publicznej	267	262	246	380	313
6	Liczba zarejestrowanych porozumień	22	7	6	5	4
7	Liczba wniosków (w trybie KPA) rozpatrzonych przez Prezydenta	2	2	2	1	1
8	Liczba petycji	11	20	17	17	13
9	Liczba dzielnic	29	29 / 13	13	13	13
10	Liczba podjętych uchwał przez Rady Dzielnic	437	241	146	154	146

Źródło: opracowanie własne

1.3. Budżet Miasta

W roku 2022 widoczne były skutki wprowadzenia tzw. Polskiego Ładu, który z jednej strony zmniejszył obciążenia osób fizycznych podatkiem dochodowym, z drugiej jednak znacząco uszczuplił dochody jednostek samorządu terytorialnego. Ponadto zmieniły się zasady przekazywania samorządom udziałów w PIT i CIT. Ciągłe zmiany przepisów regulujących zasady funkcjonowania samorządów destabilizują ich funkcjonowanie, a przede wszystkim mocno utrudniają planowanie, w szczególności planowanie wieloletnie. Dodatkowym czynnikiem destabilizującym planowanie finansowe było pojawienie się wysokiej inflacji, która szybko dezaktualizuje plany wydatków. Wzrost wydatków najbardziej widoczny jest w pozycji obsługa długu publicznego.

Analizując budżet Miasta Opola w skali globalnej w 2022 r. miasto rozdysponowało środki w łącznej wysokości 1.364,8 mln zł, na co złożyły się wydatki w kwocie 1.314,6 mln zł (w tym inwestycje 233,3 mln zł) oraz rozchody 50,2 mln zł. Po stronie wpływów odnotowano dochody w wysokości 1.229,8 mln zł (w tym dochody majątkowe 76,7 mln zł) oraz przychody w kwocie 188,7 mln zł. Deficyt budżetu miasta w roku 2022 został zrealizowany na poziomie 84,8 mln zł czyli niższym niż planowano o 60,1 mln zł.

Dla ułatwienia prezentacji budżetu w ramach niniejszego raportu dokonano jego podziału na część operacyjną (bieżącą), część majątkową (inwestycyjną) oraz część finansową.

CZĘŚĆ OPERACYJNA (bieżąca)

Środki na realizację zadań bieżących pochodziły w okresie sprawozdawczym głównie z wpływów z podatków i opłat, subwencji i dotacji bieżących. Największą pozycję po stronie dochodów stanowiły wpływy z PIT, które w 2022 r. wyniosły 252,9 mln zł, tj. 21,9% dochodów bieżących. Kolejną co do wielkości pozycją była subwencja oświatowa 230,9 mln zł (20% dochodów bieżących). Dotacje na zadania bieżące, które wyniosły 202,4 mln zł stanowiły 17,6% dochodów bieżących, a wpływy z podatku od nieruchomości 182,3 mln zł (udział w strukturze 15,8%).

Wydatkowane w 2022 r. środki w części bieżącej, pomimo trudnego planu, który do końca zakładał deficyt operacyjny, pozwolił na wypełnienie wszystkich zadań należących zarówno do gminy, jak i powiatu. Podobnie jak w latach ubiegłych największa część budżetu operacyjnego przekazana została na oświatę, edukację, opiekę wychowawczą i szkolnictwo wyższe (39,4%), co nominalnie stanowiło 425,5 mln zł. Kolejnym, co do wielkości obszarem jest pomoc społeczna i ochrona zdrowia, tj. 230,7 mln zł (21,3%). Udział tej grupy wydatków w ogólnej strukturze zmniejszył się za sprawą przeniesienia realizacji programu 500+ do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Ubytki spowodowane wspomnianym programem kompensowane były innymi programami związanymi z pomocą udzielaną obywatelom Ukrainy oraz z przeciwdziałaniem skutkom COVID-19. Wydatki w pozostałych obszarach nie przekroczyły 10% udziału w strukturze, są to Administracja publiczna 90,0 mln zł (8,3%), Transport i łączność 81,3 mln zł (7,5%), Gospodarka komunalna 73,0 mln zł (6,8%). Mniejsze grupy wydatków nie przekraczają 5% w strukturze wydatków bieżących ogółem.

W 2022 r. odnotowano ponadprzeciętną dynamikę wzrostu wydatków związanych z obsługą długu, co jest wynikiem silnego zaostrzenia polityki monetarnej w postaci podnoszenia stóp procentowych. Przy porównywalnym saldzie zadłużenia wydatki odsetkowe w 2022 r. wyniosły 24 mln zł przy 3,3 mln zł w 2021 r. (dynamika 728,7%). W 2022 r. nadwyżka operacyjna wyniosła 71,7 mln zł i była niższa w porównaniu do 2021 r. o 50,8 mln zł. Dynamika przyrostu dochodów operacyjnych ukształtowała się na poziomie 101,7%, a wydatków bieżących wyniosła 106,9%.

Tab.4. Struktura wykonania budżetu operacyjnego w 2021 i 2022 r. (w mln zł)

TYTUŁ	Wykonanie 31.12.2021 r.	Wykonanie 31.12.2022 r.	struktura za 2022 r.	dynamika r/r
DOCHODY BIEŻĄCE	1 133,6	1 153,0	100,0%	101,7%
Dochody z podatków lokalnych, w tym:	196,2	209,8	18,2%	107,0%
<i>podatek od nieruchomości</i>	170,9	182,3	15,8%	106,6%
<i>podatek od czynności cywilnoprawnych</i>	15,2	16,9	1,5%	111,1%
<i>podatek od środków transportowych</i>	6,7	6,9	0,6%	103,3%
Dochody z opłat	84,0	93,4	8,1%	111,2%
Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, w tym:	287,5	279,4	24,2%	97,2%
<i>podatek dochodowy od osób fizycznych</i>	256,0	252,9	21,9%	98,8%
<i>podatek dochodowy od osób prawnych</i>	31,5	26,5	2,3%	84,2%
Subwencja, w tym:	258,2	250,4	21,7%	97,0%
<i>część oświatowa</i>	213,5	230,9	20,0%	108,1%
<i>część równoważąca</i>	18,0	19,6	1,7%	108,7%
<i>środki na uzupełnienie dochodów gmin</i>	21,2	0,0	0,0%	0,0%
<i>środki na uzupełnienie dochodów powiatów</i>	5,7	0,0	0,0%	0,0%
Dotacje na zadania bieżące, w tym:	215,3	202,4	17,6%	94,0%
"500+"	122,7	50,9	4,4%	41,5%
<i>dotacje na projekty realizowane z udziałem środków z UE</i>	7,8	12,5	1,1%	160,4%
Pozostałe dochody operacyjne, w tym:	92,4	117,6	10,2%	127,2%
<i>wpływy z usług</i>	31,6	41,8	3,6%	132,4%
<i>dywidendy</i>	12,3	8,8	0,8%	71,8%
<i>Dochody z najmu i dzierż. składników majątkowych</i>	25,9	30,3	2,6%	117,0%
WYDATKI BIEŻĄCE	1 011,2	1 081,3	100,0%	106,9%
<i>Oświata i wychowanie, edukacyjna opieka wychowawcza, szkolnictwo wyższe</i>	386,4	425,5	39,4%	110,1%
<i>Rodzina, pomoc społeczna, pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, ochrona zdrowia</i>	257,8	230,7	21,3%	89,5%
<i>Administracja publiczna</i>	73,1	90,0	8,3%	123,1%
<i>Transport i łączność</i>	74,8	81,3	7,5%	108,6%
<i>Gospodarka komunalna i ochrona środowiska</i>	76,6	73,0	6,8%	95,3%
<i>Kultura fizyczna</i>	31,1	39,5	3,7%	127,0%
<i>Gospodarka mieszkaniowa</i>	30,8	33,0	3,1%	107,1%
<i>Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa</i>	27,5	30,6	2,8%	111,3%
<i>Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego</i>	22,6	24,4	2,3%	108,0%
<i>Obsługa długu publicznego</i>	3,3	24,0	2,2%	728,7%
<i>Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody</i>	13,2	15,8	1,5%	119,4%
<i>Różne rozliczenia</i>	7,7	6,8	0,6%	88,7%
<i>Pozostałe</i>	6,3	6,7	0,6%	106,5%
NADWYŻKA OPERACYJNA	122,5	71,7	-	58,6%

Źródło: opracowanie własne

CZĘŚĆ INWESTYCYJNA (majątkowa)

Na realizację zadań inwestycyjnych w 2022 r. pozyskano środki w wysokości 76,7 mln zł, na które w większości złożyły się dotacje z budżetu Unii Europejskiej (58,3 mln zł). Dodatkowo budżet inwestycyjny zasilony został przez wpływy ze sprzedaży majątku w kwocie 14,6 mln zł oraz środkami z funduszy krajowych (3,8 mln zł). Dochody majątkowe za 2022 r. przedstawiono w Tabeli 5.

Tab.5. **Struktura wykonania dochodów majątkowych w 2022 r. (w mln zł)**

Tytuł	Wykonanie 31.12.2022 r.
Dochody majątkowe ogółem	76,7
Dotacje na zadania inwestycyjne, z tego:	62,1
na zadania realizowane z udziałem środków z budżetu UE	58,3
<i>Poprawa funkcjonowania systemu transportu publicznego oraz zastosowanie rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo ruchu drogowego w obrębie stacji kolejowej Opole Wschód</i>	17,1
<i>Czas na przesiadkę w Aglomeracji Opolskiej</i>	15,6
<i>Aktywizacja części obszaru śródmieścia poprzez rewitalizację ulicy Krakowskiej i terenów przyległych w Opolu - etap II</i>	8,0
<i>Czas na rower - Budowa ścieżek pieszo-rowerowych w Aglomeracji Opolskiej</i>	5,1
<i>Likwidacja indywidualnych źródeł ciepła w obiektach Ogrodu Zoologicznego i innych obiektach użyteczności publicznej w Opolu</i>	2,6
<i>Budowa Obwodnicy Piastowskiej w Opolu odcinek od obwodnicy północnej do ul. Krapkowickiej Etap II - od węzła Niemodlińska do obwodnicy północnej</i>	2,1
<i>OPOLE+ Platforma Mobilnych E-Usług Publicznych</i>	2,0
<i>Likwidacja indywidualnych źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych stanowiących zasób Miasta Opola</i>	1,7
<i>Budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury niskoemisyjnego transportu publicznego w Opolu - etap I</i>	1,0
<i>Termomodernizacja obiektu PSP Nr 14 w Opolu - etap III</i>	1,0
<i>Elektromobilne Opole</i>	0,9
<i>Rozwój terenów zieleni poprzez zagospodarowanie terenu Kamionki Piast w Opolu</i>	0,9
<i>Pozostałe</i>	0,3
na zadania realizowane z udziałem środków z funduszy krajowych	3,8
<i>Rezerwa subwencji ogólnej (Budowa ronda na skrzyżowaniu Alei Solidarności z Aleją Witosa w Opolu, Czas na przesiadkę w Aglomeracji Opolskiej)</i>	2,4
<i>Zwrot środków przekazanych na opracowanie projektu ochrony przeciwpowodziowej Polder "Żelazna" z uwzględnieniem przeprawy przez Odrę w ciągu obwodnicy północnej</i>	0,8
<i>Wsparcie służb zarządzania kryzysowego w województwie opolskim poprzez zakup środków transportu specjalistycznego z wyposażeniem do przeciwdziałania i usuwania skutków zagrożeń, w tym związanych z COVID-19</i>	0,5
<i>Pozostałe</i>	0,1
Pozostałe dochody ze sprzedaży majątku	14,6

Źródło: opracowanie własne

Wydatki majątkowe w 2022 r. sięgnęły 233,3 mln zł. Największe wydatki, bo aż 51,4% wydatków majątkowych ogółem, zrealizowano w dziale transport i łączność. Było to związane z końcowymi etapami realizacji dużych projektów wieloletnich dofinansowanych ze środków UE. W pozostałych obszarach wysokość inwestycji również napędzana była poprzez środki z UE, w szczególności w Ogrodzie Zoologicznym, w obszarze gospodarki komunalnej czy oświacie. Znaczące wydatki poniesiono również na zadania, na które udało się pozyskać wsparcie z budżetu państwa.

Tab.6. **Wydatki majątkowe Miasta Opola w 2022 r. (w mln zł)**

Wyszczególnienie		Wykonanie	Struktura
600	Transport i łączność, w tym:	120,0	51,4%
	<i>Poprawa funkcjonowania systemu transportu publ. oraz zastosowanie rozwiązań zwiększających bezpiecz. ruchu drogowego w obrębie stacji kolejowej Opole Wschód</i>	47,0	20,2%
	<i>Czas na przesiadkę w Aglomeracji Opolskiej</i>	29,8	12,8%
	<i>Elektromobilne Opole</i>	19,7	8,4%
	<i>Czas na rower - Budowa ścieżek pieszo-rowerowych w Aglomeracji Opolskiej</i>	5,2	2,2%
	<i>Budowa ronda na skrzyżowaniu Alei Solidarności z Aleją Witosa w Opolu</i>	4,4	1,9%
	<i>Budowa drogi i terenu zieleni urządzonej Centrum Usług Publicznych w Opolu</i>	3,4	1,4%
	<i>Opracowanie dokumentacji technicznej dla zadania pn.: Budowa obwodnicy Piastowskiej w Opolu etap I - od ul. Krapkowickiej do węzła Niemodlińska wraz z wykupem gruntu</i>	3,2	1,4%
	<i>Budowa i rozbudowa infrastruktury drogowej w Opolu</i>	1,2	0,5%
	<i>Infrastruktura telekomunikacyjna OSTO</i>	1,0	0,4%
	<i>Budowa drogi publicznej w ciągu ul. Szaniawskiego w Opolu wraz z ciągami pieszo-jezdnymi</i>	0,8	0,3%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, w tym:	29,6	12,7%
	<i>Wsparcie finansowe dla Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie na przebudowę polderu "Żelazna", jako zabezpieczenia przeciwpowodziowego Miasta Opola</i>	9,5	4,1%
	<i>Aktywizacja części obszarów śródmieścia poprzez rewitalizację ulicy Krakowskiej i obszarów przyległych w Opolu - etap II wraz z budową Centrum integracyjno-przedszkolnego</i>	6,1	2,6%
	<i>Likwidacja indywidualnych źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych stanowiących zasób Miasta Opola</i>	4,3	1,9%
	<i>Przebudowa i budowa układu komunikacyjnego i infrastruktury w rejonie Szczepanowic, Wójtowej Wsi i Winowa w Opolu</i>	2,0	0,9%
	<i>Realizacja "Program czyste powietrze - oddech dla Opola" - dotacje celowe</i>	1,3	0,6%
	<i>Przebudowa drogi w zakresie budowy oświetlenia ul. Kośnego, ul. Katowickiej i ul. Orłąt Lwowskich w Opolu - etap II</i>	1,1	0,5%
	<i>Przebudowa sieci kanalizacji deszczowej w ul. Bzów w Opolu</i>	1,1	0,5%
	<i>Ekologiczne Opole - wymiana źródeł ciepła na bardziej ekologiczne dla miasta</i>	0,9	0,4%
	<i>Opracowanie mapy akustycznej miasta Opola</i>	0,4	0,2%
710	Działalność usługowa, w tym:	18,1	7,7%
	<i>Objęcie udziałów w Parku Naukowo-Technologicznym Sp. z o.o. w Opolu na realizację zadania: Budowa budynku administracji publicznej "Centrum Usług Publicznych" - zadanie nr 1 w Opolu przy ul. Plebiscytowej</i>	14,8	6,4%
	<i>Realizacja projektu pn. "OPOLE+ Platforma Mobilnych E-Usług Publicznych"</i>	2,9	1,3%
801	Oświata i wychowanie, w tym:	16,6	7,1%
	<i>Budowa przedszkola w Opolu</i>	4,7	2,0%
	<i>Termomodernizacja obiektu PSP Nr 14 w Opolu - etap III</i>	1,5	0,6%
	<i>Wydatki inwestycyjne w zakresie rozwijania szkolnej infrastruktury Laboratoria Przyszłości</i>	1,4	0,6%
	<i>PSP Nr 30 - budowa hali namiotowej</i>	1,4	0,6%
	<i>Kompleks sportowo-rekreacyjny przy Publicznej Szkole Podstawowej Nr 21 im. Obrońców Pokoju w Opolu</i>	0,9	0,4%
	<i>ZSEk. - montaż oświetlenia awaryjnego, czujników alarmu, wydzielenie klatek schodowych, rozdzielni elektrycznej - zgodnie z wymogami prawnymi</i>	0,8	0,4%
	<i>PSP Nr 21 - dostosowanie korytarzy i klatek schodowych do wymogów p.poż.</i>	0,8	0,3%
	<i>Pracownie do nauczania informatyki w placówkach oświatowych</i>	0,5	0,2%
925	Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody, w tym:	13,9	6,0%
	<i>Wodny świat czesko-polskiego pogranicza</i>	9,2	4,0%
	<i>Likwidacja indywidualnych źródeł ciepła w obiektach Ogrodu Zoologicznego i innych obiektach użyteczności publicznej w Opolu</i>	4,6	2,0%

Wyszczególnienie		Wykonanie	Struktura
700	Gospodarka mieszkaniowa, w tym:	9,7	4,2%
	<i>Wykupy gruntów i nieruchomości</i>	6,0	2,6%
	<i>Program rozwoju placów zabaw</i>	1,0	0,4%
	<i>Modernizacja lokali komunalnych na potrzeby programu "Specjalista w Opolu"</i>	0,7	0,3%
	<i>Modernizacja budynku przy ul. Spychalskiego 2/Pl. Piłsudskiego 10 w Opolu</i>	0,5	0,2%
	<i>Zielony zakątek. Ekologiczny ogród rekreacji i wypoczynku oraz Pumptrack Bierkowice - wspólna inicjatywa mieszkańców Rejonu XII</i>	0,4	0,2%
852	Pomoc społeczna, w tym:	9,1	3,9%
	<i>Budowa Domu Pomocy Społecznej w Opolu</i>	8,7	3,7%
	<i>Miejski Ośrodek Pomocy Osobom Bezdomnym i Uzależnionym - przebudowa łazienek w noclegowni</i>	0,3	0,1%
851	Ochrona zdrowia, w tym	7,5	3,2%
	<i>Budowa tężni miejskiej</i>	5,6	2,4%
	<i>Objęcie udziałów w Centrum Zdrowia Sp. z o. o w Opolu</i>	1,5	0,6%
926	Kultura fizyczna, w tym:	2,2	1,0%
	<i>Rolkostrada - ścieżki rowerowe i trasy rolkarskie</i>	1,0	0,4%
	<i>Zielony zakątek. Ekologiczny ogród rekreacji i wypoczynku oraz Pumptrack Bierkowice - wspólna inicjatywa mieszkańców Rejonu XII</i>	0,4	0,2%
	<i>Zakup bandy pneumatycznej na wyposażenie Stadionu Żużlowego</i>	0,2	0,1%
750	Administracja publiczna, w tym	2,0	0,9%
	<i>Informatyzacja Urzędu Miasta Opola</i>	0,8	0,3%
	<i>Wykonanie prac izolacyjno-renowacyjnych w piwnicach w budynku - II etap oraz termomodernizacja ściany przybudówek w budynku przy Pl. Wolności 7-8 w Opolu</i>	0,5	0,2%
	<i>Zakup pojazdów użytkowych o napędzie 100% elektrycznym, na potrzeby Urzędu Miasta Opola</i>	0,5	0,2%
754, 758, 853, 854, 921, 730, 855	Pozostałe, w tym:	4,6	2,0%
	<i>Pomoc finansowa w formie dotacji celowej Gminie Dąbrowa</i>	1,5	0,6%
	<i>Realizacja projektu "Trudny start, lepsza przyszłość" - program wsparcia rodzin i pieczy zastępczej w mieście Opola</i>	0,8	0,3%
	<i>Wsparcie służb zarządzania kryzysowego w województwie opolskim poprzez zakup środków transportu specjalistycznego z wyposażeniem do przeciwdziałania i usuwania skutków zagrożeń, w tym związanych z COVID-19</i>	0,6	0,2%
	<i>Dofinansowanie do zakupu samochodu specjalnego 4x4 do ratownictwa dla OSP ORW w Opolu</i>	0,2	0,1%
	RAZEM	233,3	100,0%

Źródło: opracowanie własne

CZĘŚĆ FINANSOWA

Na początku 2022 r. saldo zadłużenia Miasta wynosiło 495,4 mln zł. W trakcie roku zostało zaciągnięte nowe zadłużenie w wysokości 50,0 mln zł z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu (inwestycje). Oprócz nowego zadłużenia na kwotę przychodów składały się wolne środki (138,7 mln zł). Po stronie rozchodów znalazły się spłaty posiadanego zadłużenia (50,2 mln zł). Saldo zadłużenia na koniec 2022 r. wynosiło 495,2 mln zł.

Tab.7. Część finansowa budżetu w 2022 r. (w mln zł)

Tytuł	Wartość
saldo zadłużenia na dzień 1.01.2022 r.	495,4
Przychody, w tym:	188,7
nowy dług	50,0
Rozchody, w tym	50,2
splata zadłużenia	50,2
saldo zadłużenia na dzień 31.12.2022 r.	495,2

Źródło: opracowanie własne

1.4. Inicjatywa lokalna i budżet obywatelski

Inicjatywa lokalna

W 2022 r. zrealizowano 10 zadań zgłoszonych w ramach Inicjatywy Lokalnej, której procedura przeprowadzana była w roku poprzednim.

Tab. 8. Szczegóły projektów zrealizowanych w 2022 r. w ramach Inicjatywy Lokalnej

Tytuł wniosku	Opis wniosku	Wysokość wsparcia miasta (w zł)
#szanujeMYgrudzice	Zadanie miało na celu przede wszystkim integrację oraz edukację mieszkańców Grudziec oraz sąsiednich jednostek. Zadanie dotyczyło: wydarzenie (piknik) podczas którego miała miejsce projekcja filmowa na świeżym powietrzu oraz inauguracja akcji (kampanii społecznej).	9 000
Czysta i przyjemna ulica PCK	Zadanie polegało na zakupie nasadzeń kwiatnych na terenie wokół bloków, ok. 30 krzaków hortensji bukietowych w różnych kolorach oraz budek lęgowych dla ptaków drapieżnych.	10 000
Czysta i przyjemna ulica Wrocławska	Zadanie polegało na zakupie nasadzeń kwiatnych na terenie wokół bloków, ok. 30 krzaków hortensji bukietowych w różnych kolorach oraz budek lęgowych dla ptaków drapieżnych.	10 000
Seniorzy w Ekostudio	Projekt pt. „Seniorzy w Ekostudio ” jest propozycją aktywizacji i rehabilitacji po-covidowej opolskich seniorów poprzez udział w zajęciach teatralnych oraz udział w spektaklu.	10 000
250-lecie Grotowic. Historia Grotowic i Metalchemu zdjęciami mieszkańców pisana	W 2022 r. przypadło 250-lecie założenia Grotowic. Wśród mieszkańców zawiązała się inicjatywa upamiętnienia tego wydarzenia poprzez opracowanie fotoalbumu wraz z rysem historycznym dzielnicy.	10 000
Wielokulturowe Opole	Spotkania miały na celu integrację nowych mieszkańców Opola oraz prezentację wartości, jakie mogą oni wnieść do życia naszego miasta.	10 000
Piknik sportowy pt. „Od juniora do seniora”	Projekt realizowany, jako plenerowa impreza (piknik sportowo-integracyjny) mająca na celu aktywizację grup sportowych, a co za tym idzie rozpropagowanie bierkowickiego centrum rekreacyjnego oraz bliższe poznanie się mieszkańców dzielnicy Bierkowice.	10 000
Kącik gier planszowych w Bierkowicach	Zadanie miało na celu powstanie miejsca, w którym można pograć w różnego typu gry planszowe, karciane czy szachy. W tym celu ustawiono stół betonowy z szachownicą wraz z czterema siedziskami. Obok od strony zachodniej posadzono drzewka.	7 800
Poznajemy Opole - cykl spacerów miejskich z oprowadzaniem w języku ukraińskim	Pomysł polegał na organizacji w 2022 r. ok. 8 spacerów miejskich dla mieszkańców Opola narodowości ukraińskiej przebywających w naszym mieście czasowo lub na stałe.	2 740
Ławeczki-ogródek szkolny	Zakup składanych ławek ze stolikami, które można wykorzystać np. do spotkań z rodzicami w każdym miejscu na zielonym terenie.	2 000

Źródło: opracowanie własne

W 2022 r. odbyła się również procedura wyboru wniosków do realizacji w 2023 roku. Na realizację zadań w ramach Inicjatywy Lokalnej na 2023 r. zabezpieczono środki finansowe w wysokości 87 816 zł. W ramach Inicjatywy Lokalnej można było zgłaszać zadania, których szacunkowy koszt wsparcia ze strony Miasta nie przekraczał 10 tys. zł, a termin ich naboru trwał od 1 stycznia do 15 września 2022 r. W minionej edycji Inicjatywy Lokalnej złożono 15 wniosków. Do realizacji skierowano 10 zadań, które po przeprowadzeniu oceny formalnej i merytorycznej otrzymały najwyższą liczbę punktów, według przyjętych kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej.

Na tej podstawie Prezydent Miasta Opola zdecydował o przyznaniu wsparcia i realizacji w 2023 r. przedsięwzięć wskazanych w tab. 9.

Tab.9. Lista projektów wybranych w 2022 r. do realizacji w ramach Inicjatywy Lokalnej

Tytuł wniosku	Opis wniosku	Kwota (w zł)
Stawiamy na seniora z Opola	Zajęcia taneczne i warsztaty dla osób w wieku 60+	10 000
Kocham Opole - łapię deszcz	Zakup zbiorników na deszczówkę	10 000
Zagospodarowanie zielenią terenu przy budynku PSP nr 5 w Opolu	Nasadzenia	6 916
Tworzymy zielony dziedziniec jedenastki	Kiermasz ciast i zakup donic na kwiaty	10 000
Uczymy i bawimy- zajęcia dla seniorów	40 zajęć z nauki języka angielskiego dla osób starszych 60+ oraz lekcji tańca	9 900
Altana Ogrodowa do ogródka szkolnego	Altana do ogródka szkolnego i warsztaty dla dzieci	10 000
Aktywne smoki - regaty smoczycy łodzi	Regaty smoczycy łodzi	10 000
Wymiana łapacza na boisku sportowym LZS Sławice	Wymiana piłkochwyty na boisku LZS Sławice	7 000
Nasadzenia drzew i krzewów w Bierkowicach	Nasadzenia	10 000
Historia Opola - przybliżenie dziedzictwa historyczno-kulturowego Opola oraz tradycji lokalnych (cykl oprowadzań w języku ukraińskim)	Oprowadzanie po Opolu z tłumaczem jęz. ukraińskiego, degustacja polskich potraw	4 000

Źródło: opracowanie własne

Budżet obywatelski

W 2022 r. w Opolu realizowana była procedura wyboru wniosków z Budżetu Obywatelskiego, które będą realizowane w 2023 roku. Kwota budżetu na 2023 r. wzrosła do rekordowych 6,7 mln zł. Projekty można było składać od 6 czerwca 2022 roku (elektronicznie – poprzez platformę internetową). Aby zaznajomić mieszkańców z ideą Budżetu Obywatelskiego oraz zachęcić ich do składania wniosków zrealizowano kampanię informacyjną na oficjalnych stronach internetowych Urzędu Miasta Opola, w mediach społecznościowych, prasie oraz radiu.

W tej edycji Budżetu Obywatelskiego kontynuowano model podziału projektów oparty na dwóch kategoriach projektów: ogólnomiejskich i dzielnicowych. Model ukierunkowany był na międzydzielnicową współpracę mieszkańców, tworzenie lokalnych strategii i partnerstw oraz optymalny podział środków, w celu zwiększenia udziału mieszkańców w tym instrumencie partycypacji społecznej, a także w celu równomiernego rozłożenia inwestycji na mapie Opola. Głosować na wybrane projekty mógł każdy mieszkaniec Opola, przy czym osoby poniżej 18 roku życia za zgodą opiekuna prawnego.

Mieszkańcy Opola w IX edycji Budżetu Obywatelskiego zgłosili 99 projektów. W poszczególnych kategoriach rozkład złożonych projektów przedstawiał się następująco (tab. 10-12).

Tab. 10. Podstawowe dane statystyczne w obszarze realizacji procedury Budżetu Obywatelskiego (projekty zgłoszone w 2022 r.)

Lp.	Rodzaj projektu	Wyszczególnienie	
		Liczba projektów	Szczegółowy podział projektów
1	ogólnomiejskie	27	<ul style="list-style-type: none"> 27 projektów ogólnomiejskich
2	dzielnicowe	72	<ul style="list-style-type: none"> 3 projekty z rejonu I (Borki, Brzezcie, Czarnowąsy, Świerkle) 3 projekty z rejonu II (Krzanowice, Wróblin, Zakrzów) 3 projekty z rejonu III (Chabry) 9 projektów z rejonu IV (Armii Krajowej) 9 projektów z rejonu V (Goślawice, Malinka) 7 projektów z rejonu VI (Grudziце, Kolonia Goślawicka, Malina) 9 projektów z rejonu VII (Groszowice, Grotowice, Nowa Wieś Król.) 6 projektów z rejonu VIII (Śródmieście) 10 projektów z rejonu IX (Stare Miasto) 4 projekty z rejonu X (Nadodrze) 2 projekty z rejonu XI (Zaodrze) 2 projekty z rejonu XII (Bierkowice, Półwieś, Sławice, Wrzoski) 5 projektów z rejonu XIII (Chmielowice, Szczepanowice-Wójtowa Wieś, Winów, Żerkowice)

Źródło: opracowanie własne

Spośród złożonych projektów, 13 nie uzyskało wymaganego progu poparcia (minimum 20 osób) i tym samym nie były dalej procedowane. Do dalszej oceny zostało skierowanych 86 projektów.

Tab. 11. Podstawowe dane statystyczne w obszarze realizacji procedury Budżetu Obywatelskiego (projekty zgłoszone w 2022 r. wg obszarów tematycznych)

Obszar tematyczny złożonego wniosku	Liczba złożonych wniosków	Struktura złożonych wniosków
Drogi, chodniki, ścieżki rowerowe	37	37,37%
Tereny rekreacyjne, place zabaw, mała architektura	3	3,03%
Sport, w tym architektura sportowa	18	18,18%
Inne	14	14,14%
Edukacja i kultura	5	5,05%
Tereny zielone i nasadzenia	5	5,05%
Oświetlenie i bezpieczeństwo	13	13,13%
Ochrona zdrowia i działania na rzecz osób niepełnosprawnych	2	2,02%
Działania na rzecz seniorów	1	1,01%
Komunikacja miejska	1	1,01%
SUMA	99	100%

Źródło: opracowanie własne

Tab. 12. Liczba złożonych projektów do Budżetu Obywatelskiego Opola wg wieku wnioskodawcy

Wiek wnioskodawcy	Liczba złożonych wniosków	Struktura złożonych wniosków
do 25 lat	11	11,11%
26-35	18	18,18%
36-45	39	39,39%
46-55	20	20,20%
56-65	8	8,08%
66 i więcej	3	3,03%
SUMA	99	100%

Źródło: opracowanie własne

Na etapie oceny formalnej 86 ze złożonych projektów zostało ocenionych pozytywnie. Następnie oceniano je pod względem merytorycznym. Po zakończeniu procedury odwoławczej zostały ogłoszone ostateczne listy projektów: na liście do głosowania znalazło się 75 projektów, w tym: 23 projekty ogólnomiejskie o łącznej wartości 14,1 mln zł oraz 52 projekty dzielnicowe (12,9 mln zł).

Głosowanie na projekty przeprowadzono wyłącznie drogą elektroniczną, za pośrednictwem dedykowanej platformy, pozwalającej mieszkańcom na pełne zapoznanie się z projektami oddanymi pod głosowanie, a także gwarantującej transparentność samego głosowania, jak i wiarygodność uzyskanego wyniku. W celu wsparcia mieszkańców w tej formule głosowania, utworzono punkty wsparcia głosowania, w których mieszkańcy mogli uzyskać pomoc oraz dodatkowy instruktaż w zakresie procedury głosowania. Łącznie zagłosowało 10,8 tys. osób. Wśród głosujących 51% stanowiły osoby w wieku 26-45 lat.

Tab. 13. Liczba osób biorących udział w głosowaniu wg rejonów Budżetu Obywatelskiego (2022 r.)

Rejon	Liczba osób głosujących	Udział w ogólnej liczbie mieszkańców rejonu
REJON I (Czarnowąsy, Borki, Brzezie, Świerkle)	4901	10,81%
REJON II (Krzanowice, Wróblin, Zakrzów)	2749	6,55%
REJON III (Chabry)	7730	7,99%
REJON IV (Armii Krajowej)	15551	6,07%
REJON V (Gostawice, Malinka)	14198	11,54%
REJON VI (Grudzice, Kolonia Gostawicka, Malina)	10944	9,22%
REJON VII (Groszowice, Grotowice, Nowa Wieś Królewska)	10544	9,50%
REJON VIII (Śródmieście)	16681	6,30%
REJON IX (Stare Miasto)	9604	4,20%
REJON X (Nadodrze)	5696	5,69%
REJON XI (Zaodrze)	11222	8,25%
REJON XII (Bierkowice, Półwieś, Sławice, Wrzoski)	5630	22,52%
REJON XIII (Chmielowice, Żerkowice, Szczepanowice-Wójtowa Wieś, Winów)	8344	10,43%
SUMA	10 764	100%

Źródło: opracowanie własne

W IX edycji budżetu obywatelskiego wyłoniono 19 wygranych projektów: 14 projektów dzielnicowych na łączną kwotę 4 639 900 zł oraz 5 projektów ogólnomiejskich na łączną kwotę 2 060 100 zł (tab. 14).

W 2022 r. realizowane były również projekty, które wyłoniono w procedurze VIII edycji Budżetu Obywatelskiego Opola w 2021 roku. Wykaz projektów realizowanych w 2022 r. zaprezentowano w tab. 15.

Tab. 14. Lista projektów wybranych w 2022 r. do realizacji w ramach Budżetu Obywatelskiego Opola

PROJEKTY OGÓLNOGMIJSKIE (WYBRANYCH PROJEKTÓW: 5)		
A	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Nowe Drogi / Ścieżki rowerowe w Opolu (1 300 000 zł) – 850 głosów</i> • <i>Budki łęgowe dla jerzyków naturalne odkomarzanie miasta (10 000 zł) - 691 głosów</i> • <i>Plac Zabaw dla dorosłych (100 000 zł) - 449 głosów</i> • <i>Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 435, ul. Niemodlińskiej w zakresie poszerzenia chodnika od działki nr 69/6 do działki nr 81/2 (600 100 zł) – 389 głosów</i> • <i>Opole, Promocja i ochrona Zdrowia. Projekt dzielnicowy (50 000 zł) – 344 głosy</i> 	
PROJEKTY DZIELNICOWE (WYBRANYCH PROJEKTÓW: 14)		
B	Rejon I (Czarnowąsy, Borki, Brzezie, Świerkle)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Magiczny Plac zabaw w Czarnowásach - MAMY (537 600 zł) – 559 głosów</i>
	Rejon II (Krzanowice, Wróblin, Zakrzów)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Utwardzenie drogi dojazdowej do rodzinnego ogrodu działkowego "budowlani" w Opolu (350 000 zł) – 204 głosy</i>
	Rejon III (Chabry)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Bezpiecznie i estetycznie - modernizacja frontowej części ogrodzenia PSP 11 (170 000 zł) – 397 głosów</i>
	Rejon IV (Armii Krajowej)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Remont Alejek spacerowych na terenie parku osiedlowego (280 000 zł) – 374 głosy</i>
	Rejon V (Goślawice, Malinka)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Stworzenie strefy rekreacyjno-edukacyjnej na terenach zielonych PSP nr 15 w Opolu (120 000 zł) – 345 głosów</i> • <i>Opole, promocja i ochrona zdrowia (300 000 zł) – 339 głosów</i>
	Rejon VI (Grudzice, Kolonia Goślawicka, Malina)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Jezioro Malina Ścieżka pieszo-rowerowa wokół jeziora tącząca Jezioro z Grudzickim Grądem (650 000 zł) – 610 głosów</i>
	Rejon VII (Groszowice, Grotowice, Nowa Wieś Królewska)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Remont chodników wzdłuż ul. Solskiego i Londzina (590 000 zł) – 319 głosów</i>
	Rejon VIII (Śródmieście)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Remont i rewitalizacja boiska rekreacyjnego wraz z terenami przyległymi Katowicka/Dmowskiego/1-go Maja (320 000 zł) – 315 głosów</i>
	Rejon IX (Stare Miasto)	Brak zwycięskiego projektu z powodu niezyskania wymaganego progu poparcia 150 głosów
	Rejon X (Nadodrze)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Montaż aktywnych przejść dla pieszych-bezpieczny pieszy (140 000 zł) – 165 głosów</i>
	Rejon XI (Zaodrze)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Przyjazny ogródek - to super zabawa i dla nas podstawa (94 200 zł) – 455 głosów</i>
	Rejon XII (Bierkowice, Półwieś, Sławice, Wrzoski)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Poprawa jakości życia dzielnicy XII - Bierkowice, Półwieś, Sławice, Wrzoski (740 000 zł) – 691 głosów</i>
	Rejon XIII (Chmielowice, Żerkowice, Szczepanowice-Wójtowa Wieś, Winów)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Budowa placu zabaw przy PSP 30 w Opolu (298 100 zł) – 315 głosów</i> • <i>Zaprojektuj z nami muzyczną przyszłość (50 000 zł) – 267 głosów</i>

Źródło: opracowanie własne

Tab.15. Lista projektów realizowanych w ramach Budżetu Obywatelskiego Opola w 2022 r.

PROJEKTY OGÓLNOMIEJSKIE (REALIZOWANYCH PROJEKTÓW: 2)		
A	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Rolkostrada - ścieżki rowerowe i trasy rolkarskie</i> – projekt zrealizowany • <i>Kompleks sportowo-rekreacyjny przy Publicznej Szkole Podstawowej Nr 21 im. Obrońców Pokoju w Opolu</i> – projekt zrealizowany 	
PROJEKTY DZIELNICOWE (REALIZOWANYCH PROJEKTÓW: 17)		
B	REJON I (Krzanowice, Wróblin, Zakrzów)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Rewitalizacja podwórka szkolnego przy Publicznej Szkole Podstawowej Nr 31 w Opolu</i> – projekt zrealizowany
	REJON II (Krzanowice, Wróblin, Zakrzów)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Bezpieczny Wróblin - przebudowa ulicy Sołtysów</i> – projekt będzie zrealizowany w 2023 roku
	REJON III (Chabry)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ogródki dydaktyczne z zieloną strefą relaksu przy PSP Nr 11 w Opolu</i> – projekt zrealizowany
	REJON IV (Armii Krajowej)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Remont alejek spacerowych w parku osiedlowym</i> – projekt zrealizowany
	REJON V (Gosławice, Malinka)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Modernizacja boiska sportowego przy Publicznej Szkole Podstawowej Nr 15 w Opolu</i> – projekt zrealizowany • <i>Miejski tor sprawnościowy. Tor przeszkód OCR</i> – projekt zrealizowany • <i>Bezpieczna V</i> – projekt zrealizowany
	REJON VI (Grudzice, Kolonia Gosławicka, Malina)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Jezioro Malina - ścieżka pieszo-rowerowa wokół jeziora - II etap</i> – projekt będzie zrealizowany w 2023 roku • <i>Zakątek kulturalno-wypoczynkowy przy PSP Nr 26</i> - projekt zrealizowany
	REJON VII (Groszowice, Grotowice, Nowa Wieś Królewska)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Willa Skauta – Centrum Integracji Międzypokoleniowej</i> - projekt zrealizowany • <i>Ogólnodostępna strefa edukacyjno-rekreacyjna dla młodszych dzieci</i> - projekt zrealizowany
	REJON VIII (Śródmieście)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Nowe boisko i teren rekreacji na ul. Robotniczej – Śródmieście</i> - projekt zrealizowany
	REJON IX (Stare Miasto)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Renowacja fontanny - dzielnica generalska</i> – projekt będzie zrealizowany w 2023 roku
	REJON X (Nadodrze)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Remont chodników przy ul. Spychalskiego i ul. Łąkowej</i> - projekt zrealizowany
	REJON XI (Zaodrze)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zielona droga Zaodrza wśród Rodzinnych Ogrodów Działkowych</i> - projekt zrealizowany
	REJON XII (Bierkowice, Półwieś, Sławice, Wrzoski)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zielony zakątek. Ekologiczny ogród rekreacji i wypoczynku oraz Pumptrack Bierkowice</i> - wspólna inicjatywa mieszkańców Rejonu XII - projekt zrealizowany
	REJON XIII (Chmielowice, Żerkowice, Szczepanowice-Wójtowa Wieś, Winów)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Modernizacja budynku przy ulicy Gutenberga 8 na Opolskie Centrum Kulturalno-Rekreacyjne w Dzielnicy XIII</i> - projekt będzie zrealizowany w 2023 roku

Źródło: opracowanie własne

1.5. Środki zewnętrzne pozyskane przez Miasto

Istotnym źródłem finansowania zadań realizowanych przez Miasto są środki zewnętrzne, przede wszystkim pochodzące ze źródeł europejskich. Środki te, obok innych funduszy zewnętrznych, stanowią ważne uzupełnienie budżetu, umożliwiają realizację wielu kapitałochłonnych i czasochłonnych przedsięwzięć infrastrukturalnych, jak również projektów „miękkich”, których celem jest rozwój zasobów ludzkich i wzrost zatrudnienia.

Od przystąpienia Polski do Unii Europejskiej w 2004 roku Miasto korzysta z możliwości, jakie niesie za sobą wykorzystanie środków zewnętrznych na realizację zadań prorozwojowych. Spośród wszystkich JST z terenu województwa opolskiego jest w tym zdecydowanym liderem. Od początku wejścia do Unii Europejskiej, uwzględniając dodatkowo środki przedakcesyjne, Miasto Opole pozyskało łącznie około 1,2 mld zł unijnego dofinansowania. Większość z tej kwoty przypada na projekty z kończącej się właśnie perspektywy finansowej obejmującej lata 2014-2020.

Z uwagi na fakt, iż kończy się okres programowania środków unijnych na lata 2014 – 2020, a nowa perspektywa finansowa na lata 2021 - 2027 jest uruchamiana, w roku sprawozdawczym Miasto Opole przede wszystkim prowadziło działania związane ze sprawnym rozliczaniem i realizacją projektów zakontraktowanych w latach ubiegłych. Niemniej jednak w okresie sprawozdawczym udało się pozyskać dofinansowanie na nowe projekty, zarówno z programów operacyjnych zarządzanych na poziomie regionalnym, jak i krajowym (tab. 16).

Tab.16. **Projekty, na które Miasto pozyskało dofinansowanie ze środków europejskich w 2022 r. (wg daty zawarcia umowy).**

Lp.	Tytuł projektu	Źródło finansowania	Dofinansowanie z UE dla Opola (w mln zł)
1	<i>Wodny świat czesko - polskiego pogranicza</i>	INTERREG V-A Republika Czeska - Rzeczpospolita Polska 2014-2020	10,3
2	<i>Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, w tym zwłaszcza znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy w mieście Opolu i powiecie opolskim (VII)</i>	RPO WO 2014-2020	3,1
3	<i>Wsparcie Miasta Opola na rzecz obywateli z Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym.</i>	RPO WO 2014-2020	2,2
4	<i>Termomodernizacja obiektu PSP nr 14 w Opolu – etap III</i>	RPO WO 2014-2020	1,0
5	<i>Cyfrowa Gmina</i>	PO PC 2014-2020	0,1
6	<i>Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR</i>	PO PC 2014-2020	<0,1
7	<i>Partnerstwo we współczesnej Europie – retrospekcja i nowa optyka zagadnienia</i>	CERV	<0,1

Źródło: opracowanie własne

W 2022 r. prowadzono również aktywną działalność w zakresie przygotowywania projektów, na które udało się pozyskać dofinansowanie w 2023 roku. Są to trzy przedsięwzięcia dotyczące odpowiednio: zakupu ośmiu autobusów elektrycznych, utworzenia i funkcjonowania Branżowego Centrum

Umiejętności przy Zespole Placówek Oświatowych³ oraz poprawy efektywności energetycznej w budynkach Toropolu oraz LO 9.

Tab.17. Wykaz projektów przygotowywanych w roku sprawozdawczym, które zostały wybrane do dofinansowania w 2023 roku

Lp	Tytuł projektu	Program	Dofinansowanie z UE (w mln zł)	Uwagi
1	<i>Zakup autobusów elektrycznych wraz z niezbędną infrastrukturą do ich obsługi</i>	PO IŚ 2014-2020	25,0	Projekt wybrany do dofinansowania w 2023 r. Realizowany przez MZK Opolo.
2	<i>Utworzenie i funkcjonowanie Branżowego Centrum Umiejętności w dziedzinie przemysłu motoryzacyjnego w Opolu</i>	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)	16,0*	Projekt wybrany do dofinansowania w 2023 r.
3	<i>Poprawa efektywności energetycznej w budynkach publicznych w Opolu stanowiących zaplecze sportowe o znaczeniu regionalnym</i>	RPO WO 2014-2020	6,0	Projekt wybrany do dofinansowania w 2023 r.

Uwagi: *wartość planowanego dofinansowania podana dla całego projektu ogółem

Źródło: opracowanie własne

W ostatnich latach dodatkowe środki Miasto pozyskiwało także ze źródeł innych niż europejskie. Były to np. środki Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, Rządowego Funduszu Polski Ład, Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, czy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W okresie sprawozdawczym Miasto prowadziło szereg przedsięwzięć w obszarze pozyskiwania środków zewnętrznych. Wybrane główne projekty, na które Miasto pozyskało współfinansowanie, przedstawiono w tabeli 18.

Tab.18. Przykładowe projekty, na które Miasto pozyskało środki krajowe w 2022 r.

(wg daty wstępnej promesy)

Lp.	Tytuł projektu	Data wstępnej promesy	Źródło finansowania	Dofinansowanie (w mln zł)
1	Budowa i rozbudowa infrastruktury drogowej w Opolu	czerwiec 2022	Polski Ład	30,0
2	Przebudowa fontanny multimedialnej na terenie Stawu Zamkowego w Opolu	czerwiec 2022	Polski Ład	5,0
3	Budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury drogowej na rzecz terenów inwestycyjnych zlokalizowanych w Opolu - Wrzoscach	grudzień 2022	Polski Ład	50,0

Źródło: opracowanie własne

³ Formuła jego działalności będzie nowością w systemie polskiej oświaty. Centrum będzie zaawansowanym technologicznie ośrodkiem kształcenia, szkolenia i egzaminowania w dziedzinie przemysłu motoryzacyjnego w obszarze elektromobilności. BCU będzie nową miejską placówką systemu oświaty, przestrzenią współpracy sektora biznesu z edukacją zawodową oraz samorządem.

2. Przegląd realizowanych strategii, polityk i programów

Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju wskazuje, że samorząd gminny obok Rady Ministrów, samorządu województwa, samorządów powiatowych, a także związków metropolitalnych prowadzi politykę rozwoju. Politykę tę definiuje się jako zespół wzajemnie powiązanych działań podejmowanych i realizowanych w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju, spójności społeczno-gospodarczej, regionalnej i przestrzennej, podnoszenia konkurencyjności gospodarki oraz tworzenia nowych miejsc pracy w skali krajowej, regionalnej lub lokalnej.

W okresie sprawozdawczym politykę rozwoju wyznaczało kilka kluczowych dokumentów strategicznych i planistycznych. Pierwszym z nich była **Strategia Rozwoju Opola do 2030 r.**, którą Rada Miasta Opola przyjęła w 2019 roku. To najważniejszy dokument strategiczny miasta wyznaczający kierunki jego rozwoju w perspektywie do 2030 roku. Strategia określa zbiór kluczowych działań mających na celu rozwój społeczno-gospodarczy i przestrzenny miasta.

Tab.19. **Struktura celów w Strategii Rozwoju Opola do 2030 r.**

Cel strategiczny	Założone czynniki sukcesu [pola działania]	
 Znaczenie w przestrzeni krajowej	a	Ośrodek decyzyjny
	b	Ośrodek edukacji i nauki
	c	Twórcza energia i nowoczesne rozwiązania
	d	Centrum biznesu i IT
	e	Miasto dostępne
	f	Marka miasta
 Miasto zielone i przyjazne ludziom przestrzeni	a	Zielona mobilność i inteligentne rozwiązania
	b	Kapitał naturalny
	c	Adaptacja do zmian klimatu i jakość powietrza
	d	Przestrzeń przyjazna mieszkańcom
 Miasto obywatelskie	a	Miasto zaangażowane społecznie
	b	Miasto odpowiedzialne społecznie
	c	Bieżące potrzeby Wspólnoty
	d	Miasto przyjazne dorastaniu i aktywnemu starzeniu się

Źródło: opracowanie własne

Do zadań własnych gminy, w myśl *ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, należy również kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie miasta. Ważnym elementem systemu polityki przestrzennej jest **studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego**, a także opracowywane zgodnie z nim **miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego**, które są prawem miejscowym stanowiącym o przeznaczeniu terenów, sposobach ich zagospodarowania i zabudowy. Dodatkowymi dokumentami wpływającymi na ład i estetykę miasta są: zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, a także lokalne standardy urbanistyczne. Wyszczególnione dokumenty planistyczne wraz z innymi aktami prawa są również odpowiedzialne za zaspokojenie zbiorowych potrzeb wspólnoty określonych w *ustawie o samorządzie gminnym*, a odnoszącymi się m.in. do spraw ładu przestrzennego. W końcu okresu sprawozdawczego w Opolu aktualne i obowiązujące były m.in. takie dokumenty jak: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Opola, 121 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także zasady i warunki sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń w Opolu oraz

lokalne standardy urbanistyczne na terenie Opola. Wskaźnik powierzchni miasta objętej opracowanymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wynosił blisko 47%, a objętej sporządzanymi planami ponad 10%.

Do zadań własnych gminy należy również, w myśl *ustawy o rewitalizacji* przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, które obejmuje m.in. wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, sporządzenie gminnego programu rewitalizacji. W końcu okresu sprawozdawczego aktualna była **uchwała w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji**, która stanowiła podstawę do podjęcia prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji w Opolu.

Zgodnie z wymogami ustawy o pomocy społecznej Miasto opracowało, przyjęło i realizuje **Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2025**. Strategia jest dokumentem wyznaczającym priorytetowe kierunki działań, mających na celu doprowadzenie do zmiany niekorzystnych zjawisk społecznych na terenie Miasta. Wyznaczone zostały obszary strategiczne polityki społecznej w tym: rodzina, niepełnosprawność, polityka senioralna, zdrowie, infrastruktura, zatrudnienie, kapitał społeczny i aktywność obywatelska, uznane za kluczowe dla przeprowadzenia diagnozy i zdefiniowania problemów społecznych. *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2025* to odpowiedź miasta na zidentyfikowane problemy i potrzeby społeczne. Planowane sposoby ich zaspokojenia są kontynuacją istniejącego systemu wsparcia i tworzą możliwość jego uzupełnienia o nowe rozwiązania, adekwatne do dynamicznych zmian sytuacji społeczno-ekonomicznej.

Ważnym obszarem działalności miasta jest oświata. W maju 2021 r. został przyjęty przez Radę Miasta Opola nowy dokument programowy **Polityka oświatowa Miasta Opola na lata 2021 – 2030**, opracowany w celu usystematyzowania działań w obszarze oświaty, planowanych z uwzględnieniem oczekiwań i potrzeb społecznych oraz wyzwań stojących przed edukacją. Polityka określa perspektywiczne działania oraz ustalała modele i standardy edukacyjne dla przedszkoli i szkół na każdym etapie kształcenia.

Do zadań własnych gminy należą również sprawy w obszarze ochrony środowiska i przyrody. Polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w *ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*, a także za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. W okresie sprawozdawczym obowiązywały uchwalone trzy strategiczne dokumenty: **Aktualizacja "Programu ochrony środowiska dla Miasta Opola na lata 2018-2021" na lata 2022-2025**, **Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Opola**, a także **Plan adaptacji Miasta Opola do zmian klimatu do 2030 roku**. Pierwszy z nich, wymagany ustawowo, przygotowany w myśl *ustawy Prawo ochrony środowiska* opracowany został w celu realizacji polityki ochrony środowiska. Drugi z dokumentów jest opracowaniem wyznaczającym główne cele i kierunki działań w zakresie poprawy efektywności energetycznej, ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych (OZE) oraz poprawy jakości powietrza na terenie miasta. Trzeci z nich jest dokumentem strategicznym, który uwzględnia specyficzne lokalne uwarunkowania geograficzne, społeczne i gospodarcze miasta i zawiera propozycje konkretnych działań chroniących przed skutkami zmian klimatu. Ponadto w 2022 roku, kontynuowano wdrażanie **Strategii zarządzania jakością powietrza dla miasta Opola wraz z funkcjonalnym obszarem miejskim na okres 2020-2040** opracowanej w ramach projektu „Air Tritia”.

W 2022 r. Rada Miasta Opola przyjęła uchwałę o aktualizacji **Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla miasta Opola**, który pierwotnie został przyjęty w 2014 r. i nie był dotychczas aktualizowany. W ramach opracowania aktualizacji tego dokumentu przeprowadzono

także kompleksowe badania napełnień na wszystkich liniach komunikacji miejskiej w Opolu. Poddany aktualizacji Plan transportowy nadal składa się z elementów diagnostycznych, takich jak: analiza społeczno–demograficzna, ocena stanu istniejącego transportu publicznego oraz z części planistycznej, w której przedstawione zostały zagadnienia związane z preferencjami wyboru rodzaju środka transportu, zasady organizacji rynku przewozów, przewidywany tryb wyboru operatora publicznego transportu zbiorowego oraz źródła finansowania przewozów i przewidywany sposób organizacji informacji pasażerskiej. Dodatkowo, określa kierunki rozwoju publicznego transportu zbiorowego, z uwzględnieniem funkcjonującego transportu regionalnego, zmierzające do podniesienia jakości komunikacji miejskiej.

Tab.20. Realizowane w okresie sprawozdawczym przez Miasto Opole strategie, polityki i programy – główne dokumenty o charakterze przekrojowym przyjęte przez Radę Miasta Opola

Lp.	Tytuł dokumentu	Rok przyjęcia	Okres obowiązywania	Obowiązek ustawy
1	Strategia Rozwoju Opola do 2030 r.	2019	2019-2030	-
2	Strategia Promocji Marki Opole do roku 2022	2018	2018-2022	-
3	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Opola	2018	bezterminowo	<i>Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym</i>
4	Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla miasta Opola	2014	2014 do nadal	<i>Ustawa o publicznym transporcie zbiorowym</i>
5	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Opola na lata 2021-2025	2021	2021-2025	<i>Ustawa o pomocy społecznej</i>
6	Polityka oświatowa Miasta Opola na lata 2021 – 2030	2021	2021-2030	-
7	Aktualizacja "Programu ochrony środowiska dla Miasta Opola na lata 2018-2021" na lata 2022-2025	2022	2022-2025	<i>Ustawa Prawo ochrony środowiska</i>
8	Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Opola	2018	2018-2030	-
9	Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Opola	2018	2018-2022	<i>Ustawa Prawo ochrony środowiska</i>
10	Plan adaptacji Miasta Opola do zmian klimatu do roku 2030	2019	2019-2030	-

Źródło: opracowanie własne.

W okresie sprawozdawczym Miasto, poza wyżej wymienionymi, realizowało również inne strategie, polityki i programy. Wykaz najważniejszych dokumentów przedstawiono w tab. 21.

Ważnym realizowanym przez Miasto programem był **Program współpracy Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na rok 2022**. Program jest podstawowym dokumentem porządkującym tę współpracę określającym cele, zasady i formy współpracy. Wskazuje na priorytetowe zadania publiczne w różnych obszarach funkcjonowania mieszkańców Opola.

Celem głównym programu była współpraca Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi na rzecz rozwijania zasad równego traktowania mieszkańców oraz wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego, ze szczególnym uwzględnieniem działań podejmowanych w sytuacjach kryzysowych. Mając na względzie cel główny, a także założone cele szczegółowe, współpraca odbywała się w formie finansowej i pozafinansowej, na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji, jawności oraz równości szans. Na realizację zadań publicznych

ujętych w ww. Programie zaplanowano środki finansowe w kwocie nie niższej niż 10 mln zł. Ostatecznie na realizację zadań w ramach Programu przeznaczono z budżetu miasta Opola kwotę **21 mln zł**, z tego **20 mln zł** w formie dotacji na realizację 301 zadań publicznych oraz **1 mln zł** na wypłatę stypendiów i nagród.

Prezydent Miasta Opola ogłosił **41** otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych. Organizacje pozarządowe i uprawnione podmioty złożyły łącznie **452 oferty**.

Prezydent podpisał **281 umów**, z tego na powierzenie realizacji zadań publicznych **155** oraz wsparcie **126**. Całkowita wartość zrealizowanych przez organizacje pozarządowe zadań w ramach programu wyniosła **21 mln zł**, z tego dotacje z budżetu miasta Opola w kwocie **20 mln zł** oraz wkład finansowy oferentów w łącznej wysokości **1 mln zł**.

W 2022 r., 142 organizacje i inne uprawnione podmioty zrealizowały 301 zadań publicznych. Najwięcej środków finansowych przeznaczono na realizację:

- ✓ 16 zadań w obszarze pomocy społecznej – ogółem ok. 9 mln zł,
- ✓ 91 zadań w obszarze kultury fizycznej - ogółem ok. 6,7 mln zł,
- ✓ 12 zadań w obszarze wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej - ogółem ok. 1,2 mln zł,

co stanowiło odpowiednio 45%, 34%, 6% ogólnej kwoty dotacji wykorzystanej w 2022 r.

Współpraca pozafinansowa odbywała się m.in. poprzez: wsparcie doradcze i konsultacyjne Opolskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych, tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym (m.in. Opolska Rada Działalności Pożytku Publicznego, Społeczna Rada Konsultacji, Kapituła Konkursu przyznająca nagrodę im. Jana Całki, Zespół do spraw Budżetu Obywatelskiego i Inicjatywy Lokalnej, Zespoły robocze ds. Programu współpracy miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na rok 2023, Rada Sportu, Rada Seniorów, Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Opolu, Rada Programowa Izby Pamięci Solidarności, Kapituła Konkursu przyznająca nagrodę im. Danuty Sokołowskiej), sporządzenie opinii dla 7 organizacji pozarządowych współpracujących z Miastem, które ubiegały się o dofinansowanie realizowanych przedsięwzięć z innych źródeł, udostępnianie w miarę możliwości organizacyjnych, pomieszczeń oraz znajdującego się w nich wyposażenia i urządzeń na działania podejmowane przez organizacje pozarządowe, przekazanie organizacjom pozarządowym ponad 7 tys. sztuk materiałów promocyjnych, organizacja szkoleń, konferencji, współorganizowanie przedsięwzięć na rzecz mieszkańców Opola, objęcie patronatem honorowym Prezydenta 43 inicjatyw podejmowanych przez organizacje pozarządowe, nagradzanie i wyróżnianie społeczników aktywnie zaangażowanych w sprawy miasta i jego rozwoju w kategoriach: „Lider Społeczny Roku” oraz „Pozytek Roku”, a także nagradzanie wolontariuszy i organizacja Gali Wolontariatu.

Miasto realizowało również zadania w ramach **Opolskiego Programu Pomocy Przedsiębiorcom**. W ramach Programu udzielono zwolnień z tyt. uchwały w 2022 r. na kwotę ok. 1,1 mln zł. O przedmiotowe zwolnienie wystąpiły 43 podmioty.

Miasto wdrażało ponadto szereg innych, często konkretnie dedykowanych programów. W 2022 r. kontynuowano m.in. **Program „Czyste powietrze – oddech dla Opola”**. Jego celem jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń, w tym zanieczyszczeń pyłowych, z pieców oraz kotłowni opalanych paliwem stałym oraz ograniczenie emisji innych substancji powodujących przekroczenie poziomów dopuszczalnych i docelowych w powietrzu, poprzez stworzenie systemu zachęt dla mieszkańców do zakupu i montażu proekologicznego systemu ogrzewania. W 2022 r. na dotacje celowe wydatkowano środki finansowe z budżetu Miasta Opola w kwocie ok. 1,3 mln zł, wypłacono dotacje celowe

158 Beneficjentom, w tym 157 osobom fizycznym i 1 wspólnotcie. Ponadto w czerwcu 2020 r. została zawarta umowa o dofinansowanie projektu pn. **Ekologiczne Opole - wymiana źródeł ciepła na bardziej ekologiczne dla miasta**, w ramach RPO WO 2014-2020. W ramach projektu mieszkańcy mieli możliwość ubiegania się o udzielenie dotacji na wymianę indywidualnych źródeł ciepła w gospodarstwach domowych oraz we wspólnotach mieszkaniowych na źródła ciepła bardziej ekologiczne (kocioł na pellet, pompa ciepła) oraz na likwidację indywidualnych źródeł ciepła w celu przyłączenia do sieci ciepłowniczych lub sieci gazowych. W 2022 r. dofinansowanie na ten cel uzyskały 73 osoby fizyczne i 1 wspólnota, na łączną kwotę ok. 890 tys. zł, z czego kwota prawie 440 tys. zł stanowi dotację z budżetu miasta Opola, a kwota, która została zrefundowana to 450 tys. zł. Ponadto w dniu 28.05.2021 r. Miasto Opole zawarło porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu na prowadzenie punktu konsultacyjno – informacyjnego. W ramach prowadzenia przedmiotowego punktu, do zadań gminy należy m.in. udzielanie informacji o Programie osobom zainteresowanym złożeniem Wniosku o dofinansowanie, wsparcie Wnioskodawców w zakresie przygotowania Wniosków o dofinansowanie, zapewnienie stanowiska komputerowego z dostępem do Internetu, organizacja spotkań informujących o zasadach Programu dla mieszkańców. Od zawarcia porozumienia za pośrednictwem punktu konsultacyjnego wnioski złożyło 120 Beneficjentów.

W okresie sprawozdawczym kontynuowano również wdrażanie **Programu rozwoju ogrodów działkowych na lata 2019-2023**. W ramach realizacji programu stowarzyszeniom ogrodowym udzielane jest wsparcie na budowę lub modernizację infrastruktury ogrodowej, wpływającej na poprawę warunków korzystania z ROD przez działkowców lub zwiększającej dostępność społeczności lokalnej do tego ROD. Stowarzyszenie ogrodowe może ubiegać się o dofinansowanie zadania w danym ROD nie częściej niż raz w roku. Przyznawana dotacja stanowi w danym roku budżetowym nie więcej niż 50% wartości realizowanego zadania, lecz nie więcej niż 100 tys. zł na dofinansowanie zadania realizowanego w danych ROD. W 2022 r. udzielono dotacji czterem rodzinnym ogrodom działkowym działającym w ramach Polskiego Związku Działkowców na kwotę ok. 295 tys. zł.

Tab.21. Realizowane w okresie sprawozdawczym przez Miasto Opole strategie, polityki i programy – główne dokumenty o charakterze programowym przyjęte przez Radę Miasta Opola

Lp.	Tytuł dokumentu	Rok przyjęcia przez Radę Miasta	Okres obowiązywania
1	Opolski Program Pomocy Przedsiębiorcom	2021	nadal
2	Program współpracy Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na rok 2022	2021	2022
3	Wieloletni Program Współpracy Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na lata 2022 - 2024	2021	2022-2024
4	Miejski Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021 - 2025	2021	2021 - 2025
5	Program Polityki Senioralnej Miasta Opola na lata 2018 - 2022 „Opole Seniorom”	2017	2018 - 2022
6	Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2025	2020	2021 - 2025
7	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok	2022	2022
8	Program "Opolska Rodzina" na lata 2019 - 2029	2018	2019 - 2029
9	Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Opola na lata 2017 - 2022	2017	2017 - 2022
10	Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Opola w 2022 roku	2022	2022
11	Aktualizacja Planu usuwania wyrobów zawierających azbest dla miasta Opola na lata 2010 - 2032	2017	2010 - 2032
12	Program "Czyste powietrze – oddech dla Opola"	2017, 2018, 2019, 2022	od 2017 do nadal
13	Program profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy	2016	od 2017 do nadal
14	Program profilaktyczno-edukacyjny pn. "Badaj swoje piersi"	2015	2015 - 2022
15	Program zapobiegania próchnicy i chorobom dziąseł u dzieci w wieku przedszkolnym pn. "Biały ząbek"	2017	2017 - 2022
16	Program szczepień profilaktycznych osób od 65 roku życia przeciwko grypie	2017	od 2017 do nadal
17	Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV)	2011	od 2011 do nadal
18	Program rozwoju placów zabaw	2018	2018 - 2022
19	Program rozwoju ogrodów działkowych na lata 2019 - 2023	2019	2019 - 2023
20	Program „Stypendia Prezydenta Miasta Opola”	2019	od 2019
21	Program wspierania edukacji uzdolnionych uczniów publicznych i niepublicznych szkół podstawowych i ponadpodstawowych Miasta Opola	2022	od 2022
22	Program leczenia niepłodności metodą zapłodnienia in-vitro dla mieszkańców Miasta Opola	2020	od 2020 do nadal
23	Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Opola na lata 2020 - 2023.	2020	2020 - 2023
24	Miejski program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publ. na lata 2021-2023	2020	2021-2023
25	Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Kanalizacyjnych w Opolu na lata 2021-2027 r	2021	2021-2027
26	Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta Opola na lata 2019-2034	2019	2019-2034

Źródło: opracowanie własne

3. Podsumowanie działalności w roku sprawozdawczym

3.1. Społeczeństwo i gospodarka

3.1.1. Sprawy obywatelskie i działalność gospodarcza

Liczba mieszkańców Opola wynosi ok. 126,5 tys. osób (wg danych GUS). W okresie sprawozdawczym w Urzędzie Miasta Opola świadczone szeroki katalog usług związanych ze sprawami obywatelskimi. Wiązały się one między innymi z rejestracją pojazdów, sprawami meldunkowymi, a także z wydawaniem różnego rodzaju dokumentów, w szczególności dowodów osobistych i praw jazdy.

Miasto realizowało również zadania w zakresie wypłaty różnego typu zasiłków, świadczeń, czy dodatków. Były to m.in. zasiłki rodzinne, świadczenia opiekuńcze, jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenia rodzicielskie, czy w części roku świadczenia 500+. Zadania te realizowane były w ramach działalności Miejskiego Centrum Świadczeń oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Opolu.

Tab.22. Podsumowanie działalności w wybranych obszarach spraw obywatelskich i działalności gospodarczej w okresie sprawozdawczym

Obszar	Uszczegółowienie
Dowody osobiste	W 2022 r. Miasto Opole realizowało zadania wynikające z <i>ustawy o dowodach osobistych</i> . Zgodnie z nią dowody osobiste na terenie miasta wydaje Prezydent Miasta. W 2022 r. wydano 11 739 dowodów osobistych, czyli o 20,4% więcej niż w 2021 r.
Rejestracja pojazdów	W 2022 r. nastąpił spadek liczby zarejestrowanych pojazdów o 26,8%. W 2022 r. zarejestrowano 13 343 pojazdów, przy 18 227 pojazdów rok wcześniej. Wydano 19 332 dowodów rejestracyjnych. Przyjęto 9 621 zawiadomień o zbyciu pojazdu tj. ok 39,5% więcej niż w roku poprzednim. Systematycznie, co roku wzrasta liczba zarejestrowanych pojazdów w Opolu. Liczba zarejestrowanych pojazdów ogółem wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego wyniosła: 144 770, przyrost o ok. 3% wobec 2021 roku.
Prawa jazdy	W 2022 r. wydano 2 661 praw jazdy, o 3,7% więcej niż w 2022 r. Dokonano wymiany 140 zagranicznych dokumentów prawa jazdy, o 46% więcej niż w 2021 r. oraz wydano 197 międzynarodowych praw jazdy. Wydano w sumie 527 decyzji dot. uprawnień do kierowania (cofania, przywrócenia uprawnień, zatrzymania prawa jazdy, skierowania na kurs reedukacyjny oraz na badania lekarskie i psychologiczne).
Dokumenty uprawniające do wykonywania transportu drogowego	W 2022 r. o 77 dokumentów wzrosła ogólna liczba wydawanych przez Prezydenta Miasta Opola licencji, zezwoleń i zaświadczeń, na podstawie przepisów ustawy o transporcie drogowym (908 dokumentów na koniec 2022 r., w stosunku do 831 dokumentów w 2021 r. i 774 dokumentów wydanych w 2020 r.). Wzrost liczby aktualnych uprawnień do prowadzenia działalności transportowej jest spowodowany większym zainteresowaniem przedsiębiorców działających w Opolu wykonywaniem transportu drogowego osób i rzeczy. Powyższe dokumenty uprawniają firmy transportowe oraz przewoźników drogowych do prowadzenia transportu osób lub rzeczy na terenie kraju.
Dokumenty uprawniające do przejazdu pojazdu nienormatywnego	W 2022 r. Wydział Transportu i Zarządzania Ruchem wydał 50 zezwoleń na przejazd pojazdów nienormatywnych kat. I i II. Liczba wydawanych decyzji zależna jest od indywidualnych potrzeb przedsiębiorców, prowadzących działalność związaną z przewozem ładunków odbywających się za pomocą taboru pojazdów nienormatywnych. Wnioski o wydanie stosownych zezwoleń wpływają z reguły na 3 dni przed przewozem ładunków ponadnormatywnych. Rozwój inwestycji i nowoczesnych technologii powoduje ciągły wzrost zapotrzebowania na przewozy pojazdów nienormatywnych co przekłada się bezpośrednio na wzrost liczby wydawanych zezwoleń.

Obszar	Uszczegółowienie
Sprawy meldunkowe	<p>Liczba meldunków stałych i czasowych w 2022 roku wyniosła 8 454, przy 9 630 w 2021 r. W 2022 r. Referat Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych nadał 6234 statusów UKR na mocy ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.</p> <p>Zrealizowano 12 510 wniosków o udostępnienie danych z rejestru PESEL oraz rejestru mieszkańców, przy 5 368 wnioskach z roku 2021, ponad dwukrotny wzrost spowodowany był bardzo dużą liczbą wniosków związanych z pobytem obywateli Ukrainy w pierwszych miesiącach po rozpoczęciu wojny.</p> <p>W 2022 roku rozstrzygnięto postępowania administracyjne w 296 sprawach meldunkowych (w 2021 r. wydano 230 decyzji).</p>
Rejestr wyborców	<p>2022 r. nie był rokiem wyborczym, dlatego też wydano 4 decyzje dot. wpisania do rejestru wyborców i 1 decyzję odmowną. Jednakże w związku z planowanym utworzeniem Centralnego Rejestru Wyborców i migracją danych kontynuowano prace rozpoczęte w 2021 r. obejmujące szereg innych czynności związanych z uzupełnieniem i poprawą kodów TERYT ulic.</p>
Działalność gospodarcza	<p>W okresie sprawozdawczym wykonywano zadania z zakresu <i>ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy</i> polegające na wprowadzeniu do systemu teleinformatycznego danych podlegających wpisowi. W 2022 r. wprowadzono do systemu CEiDG 2 587 wniosków o dokonanie wpisu, o 36 więcej niż w roku 2021.</p>
Wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	<p>W 2022 r. ogółem wydano 586 zezwoleń w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zezwolenia stałe (sklepy): 112, • zezwolenia stałe (gastronomia): 81, • jednorazowe zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych: 387, • catering: 6.
Przyznawanie świadczeń rodzinnych	<p>Świadczenia rodzinne obejmują wiele różnych świadczeń, o różnej wysokości i skierowane do różnych grup. Są tu świadczenia dla osób niepełnosprawnych i chorych (zasitek pielęgnacyjny, dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenie „za życiem”), świadczenia dla opiekunów osób niepełnosprawnych (świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy), świadczenia związane z urodzeniem dziecka (becikowe, świadczenie rodzicielskie) oraz świadczenia dla rodzin z dziećmi (zasiłek rodzinny wraz z dodatkami). W 2022 r. na ten cel Miejskie Centrum Świadczeń (MCS) wydało 21 mln zł. Zadania te są zadaniami zleconymi z zakresu administracji rządowej, finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa.</p>
Przyznawanie świadczeń 500plus	<p>Świadczenie wychowawcze (potocznie zwane 500plus) jest największym zadaniem MCS. Jest to świadczenie mające na celu wsparcie rodziców w wydatkach związanych z wychowaniem dziecka do ukończenia 18 roku życia. Świadczenie od lipca 2019 r. objęło wszystkie dzieci bez kryterium dochodowego. Jest to zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa. W ubiegłym roku MCS wypłaciło świadczenia wychowawcze w kwocie ponad 50 mln. W związku z przeniesieniem przez ustawodawcę realizacji zadania do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zakończyła się realizacja zadania przez MCS.</p>
Przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego	<p>Świadczenie przeznaczone jest dla osób, które nie mogą wyegzekwować alimentów na dziecko od drugiego rodzica i spełniają kryterium dochodowe (900 zł na osobę w rodzinie). Wysokość zależna jest od wysokości zasądzonych alimentów, nie może być jednak większa niż 500 zł. W 2022 r. Centrum przyznało 4,7 tys. świadczeń na łączną kwotę ponad 2 mln zł. Jest to zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, finansowane w formie dotacji z budżetu państwa.</p>

Obszar	Uszczegółowienie
Przyznawanie dodatków mieszkaniowych	Dodatek mieszkaniowy to świadczenie mające na celu wsparcie osób w pokryciu wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania, pod warunkiem, że posiadają do tego mieszkania tytuł prawny, spełniają kryterium dochodowe i metrażowe. W 2022 r. Miasto wypłaciło ponad 8 tys. takich świadczeń na łączną kwotę 2,3 mln zł. Jest to zadanie własne gminy finansowane ze środków Miasta.
Przyznawanie dodatków energetycznych	Dodatki energetyczne to świadczenie dla osób, które pobierają dodatek mieszkaniowy i są stroną umowy sprzedaży energii elektrycznej. Mają one na celu częściową rekompensatę kosztów ponoszonych na energię elektryczną. W 2022 r. Centrum wypłaciło 1600 dodatków energetycznych. Jest to zadanie z zakresu administracji rządowej, finansowane w formie dotacji z budżetu państwa.
Działania prowadzone wobec dłużników alimentacyjnych	Działania te polegają na wykonywaniu działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych, co ma skutkować następnie spłatą zadłużenia alimentacyjnego. W wyniku działań w 2022 roku Centrum odzyskało kwotę ponad 1,5 mln zł, z czego kwota 349 271,81 została przekazana na dochody gminy.
Świadczenie „Za życiem”	To świadczenie skierowane jest dla rodziców dzieci, u których stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu. W 2022 roku wypłacono takie świadczenia 16 rodzicom na łączną kwotę 60 355,92 zł
Dopłaty do czynszu z Funduszu Dopłat BGK	Świadczenie ma na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z wynajmem mieszkania. Dopłaty udzielane są na okres 15 lat z koniecznością corocznej weryfikacji uprawnienia do tych dopłat dla najemców mieszkań objętych inwestycją mieszkaniową w Opolu przy ul. A. Dambonia 3A, 3B oraz 3C. W 2022 roku wypłacono dopłaty do czynszów na łączną kwotę ponad 141 tys. zł dla 81 seniorów.
Tarcza energetyczna	<p>Dodatek osłonowy Świadczenie to miało na celu pomoc osobom z najniższymi dochodami w sytuacji rosnącej inflacji. Kryterium wynosiło 1500 na osobę w gospodarstwie wieloosobowym oraz 2100 w gospodarstwie jednoosobowym. Kwota świadczenia uzależniona była od rodzaju ogrzewania oraz ilości osób w rodzinie. W 2022 roku MCS wypłaciło dodatki dla 5 752 mieszkańców Opola.</p> <p>Dodatek węglowy To świadczenie przyznawane bez kryterium dochodowego dla osób, których głównym źródłem ogrzewania są urządzenia zasilane węglem. W 2022 roku MCS wypłaciło 3,4 tysiące dodatków na kwotę ponad 10,2 mln.</p> <p>Dodatek dla gospodarstw domowych Kolejne świadczenie tym razem dla osób ogrzewających domy pelletem drzewnym, olejem, gazem LPG, drewnem lub innym rodzajem biomasy, również bez kryterium dochodowego. W 2022 roku MCS wypłaciło ponad 1,8 mln dla 902 mieszkańców Opola.</p> <p>Dodatek elektryczny Dla osób ogrzewających domy prądem, z wyłączeniem fotowoltaiki. Bez kryterium dochodowego. W 2022 roku wpłynęło ponad 500 wniosków, główna realizacja zadania odbędzie się w 2023 roku.</p>
Pomoc obywatelom Ukrainy	W 2022 roku, w związku z wybuchem wojny w Ukrainie MCS przyznawało obywatelom Ukrainy świadczenia rodzinne oraz Karty „Opolska Rodzina”. W ubiegłym roku wypłacono obywatelom Ukrainy 4 665 świadczeń na łączną kwotę 838 134,16 zł oraz wydano 2286 kart „Opolska Rodzina”.
Karta Dużej Rodziny	W 2022 roku MCS wydało mieszkańcom Opola 1390 Kart Dużej Rodziny.

Źródło: opracowanie własne

3.1.2. Urząd Stanu Cywilnego

Urząd Miasta Opola w okresie sprawozdawczym realizował również zadania w obszarze stanu cywilnego. Do najważniejszych z nich należały zagadnienia związane z rejestracją urodzeń, małżeństw, zgonów, wydawaniem odpisów i zaświadczeń z rejestru stanu cywilnego, dokonywaniem czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego, a także organizacją uroczystości przyjmowania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński oraz uroczystości jubileuszowych.

W okresie sprawozdawczym w Urzędzie Stanu Cywilnego w Opolu sporządzono 6,1 tys. aktów stanu cywilnego, w tym 3,0 tys. aktów urodzenia, 554 akty małżeństwa oraz 2,5 tys. aktów zgonów. Ponadto wykonywano szereg czynności materialno-technicznych, wydawano zaświadczenia, odpisy aktów, a także decyzje. W 2022 r. 40 par odebrało medale za długoletnie pożycie małżeńskie (Złote Gody).

Tab.23. Podstawowe dane statystyczne w obszarze stanu cywilnego

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	Sporządzenie aktów stanu cywilnego:	6 545	6 193	6 273	7 309	6063
	<i>akty urodzenia</i>	3 547	3 356	3 190	3 262	3016
	<i>akty małżeństwa</i>	683	576	529	642	554
	<i>akty zgonu</i>	2 315	2 261	2 554	3 405	2493
2	Czynności materialno-techniczne	612	611	479	549	609
3	Wydawanie zaświadczeń, zezwoleń oraz przyjmowanie oświadczeń	1 215	1 253	1 089	1 082	948
4	Wydawanie odpisów akt stanu cywilnego	23 897	25 236	22 694	27 876	26116
5	Wydawanie decyzji w przedmiocie zmiany imion i nazwisk	77	100	95	106	126
6	Jubileusze „Złotych Godów”	5	5	0	6	2
7	Liczba par, które otrzymały medale	72	65	24	82	40

Źródło: opracowanie własne

3.1.3. Nieodpłatna pomoc prawna, poradnictwo obywatelskie i mediacje

W Opolu funkcjonuje 5 punktów, w których świadczona jest nieodpłatna pomoc prawna, poradnictwo obywatelskie oraz nieodpłatna mediacja. W punktach dyżurują adwokaci, radcowie prawni oraz organizacje pozarządowe lub stowarzyszenia. Punkty znajdują się w różnych częściach miasta, a godziny świadczenia pomocy zostały ustalone tak, aby ułatwić mieszkańcom dostęp do świadczonych usług. Nieodpłatna pomoc prawna udzielana jest także osobom fizycznym prowadzącym jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającym innych osób w ciągu ostatniego roku, jako pomoc de minimis.

W okresie od stycznia do końca kwietnia 2022 r. w związku z utrzymaniem działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa wykonawcom i osobom korzystającym z nieodpłatnej pomocy prawnej, praca punktów funkcjonowała w sposób zdalny. Porady prawne udzielane były za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość, a osoby zainteresowane mogły skorzystać z porady na bieżąco nie wychodząc z domu.

Od maja 2022 r. porady prawne w mieście Opolu udzielane były w systemie hybrydowym tj. osobiście w punkcie lub za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość. Wskazany sposób udzielania porad prawnych cieszył się dużym zainteresowaniem wśród beneficjentów, o czym świadczy stale powiększająca się liczba osób korzystających z nieodpłatnej pomocy prawnej.

Miasto Opole rozpowszechnia informacje na temat dostępności świadczonych usług m.in. poprzez zamieszczanie ich na stronie internetowej www.opole.pl czy w lokalnej prasie. Prezydent Miasta co roku sporządza też i aktualizuje listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa dostępną dla mieszkańców.

W listopadzie 2022 r. zostały podpisane porozumienia w sprawie funkcjonowania nieodpłatnej pomocy prawnej w mieście Opolu z Okręgową Radą Adwokacką i Okręgową Izbą Radców Prawnych. Zawarto też 5 umów z adwokatami, 5 z radcami prawnymi. Podpisana została umowa na organizację jednego punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz umowy na organizację dwóch punktów nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Tab.24. Podstawowe dane statystyczne w obszarze nieodpłatnego poradnictwa prawnego

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	Liczba udzielonych porad prawnych przez adwokatów (1 punkt npp)	384	337	217	305	502
2	Liczba udzielonych porad prawnych przez radców prawnych (1 punkt)	187	188	184	276	496
3	Liczba udzielonych porad przez organizacje pozarządowe (3 punkty) w tym:	404	356	200	504	750
	a) Liczba udzielonych porad prawnych przez organizacje pozarządowe (1 punkt npp)	-	-	73	382	490
	b) Liczba udzielonych porad w ramach poradnictwa obywatelskiego przez organizacje pozarządowe (2 punkty)	-	-	127	122	260
	c) Liczba udzielonych mediacji przez organizacje pozarządowe	-	-	0	0	0
4	Liczba udzielonych mediacji	-	-	0	0	0

Źródło: opracowanie własne

3.1.4. Opieka żłobkowa

Pośród instytucji opiekuńczych szczególną rolę odgrywają żłobki utworzone na terenie Miasta Opola.

W 2022 r. na terenie miasta Opola funkcjonowało 29 żłobków wpisanych do Rejestru żłobków i klubów dziecięcych oferujących łącznie 2 104 miejsc opieki nad dziećmi w wieku od ukończenia 20 tygodnia życia do ukończenia roku szkolnego, w którym dziecko ukończy 3 rok życia lub w przypadku, gdy niemożliwe lub utrudnione jest objęcie dziecka wychowaniem przedszkolnym do 4 roku. W ramach tej opieki realizowane są funkcje: opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne.

Żłobki prowadzone były przez Miasto Opole (5 placówek) oraz przez 20 podmiotów niepublicznych (24 placówki) utworzonych przez osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. W okresie sprawozdawczym miesięczna kwota dotacji celowej na dziecko objęte opieką w żłobku dla podmiotów prowadzących żłobki niepubliczne na terenie Miasta Opola w roku 2022 r. wynosiła 650 zł. Miasto Opole udzieliło dotacji podmiotom prowadzącym żłobki niepubliczne w łącznej wysokości ok. 8,8 mln zł.

Tab.25. **Podstawowe dane statystyczne w obszarze opieki żłobkowej**

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	Liczba miejsc w żłobkach na terenie Miasta Opola [szt.]	1 637	1 698	1 858	1 833	2 104
2	Liczba żłobków na terenie miasta Opola [szt.]	27	27	27	27	29
3	Wysokość dotacji udzielonej podmiotom prowadzącym żłobki niepubliczne [mln zł]	6,5	7,9	7,6	8,1	8,8

Źródło: opracowanie własne

Dodatkowo w 2022 r. Miasto Opole podpisało 9 porozumień międzygminnych w sprawie zasad finansowania opieki zapewnianej w żłobkach z terenu danej gminy, o których mowa w art. 60a ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, w tym: 6 porozumień międzygminnych w sprawie finansowania opieki zapewnianej dzieciom zamieszkałym na terenie innych gmin w żłobkach funkcjonujących na terenie Miasta Opola i 3 porozumienia międzygminne w sprawie finansowania opieki zapewnianej dzieciom zamieszkałym na terenie innych gmin w żłobkach funkcjonujących na terenie Miasta Opola oraz finansowania opieki zapewnianej dzieciom zamieszkałym na terenie Miasta Opola w żłobkach funkcjonujących na terenie tych gmin na okres od dnia 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.

3.1.5. Oświata

W okresie sprawozdawczym Miasto Opole prowadziło 77 jednostek oświatowych, w ramach których funkcjonowało łącznie 111 różnego typu placówek, tj.: 37 przedszkoli (w tym 1 powstałe od 1 lipca 2022 r., którego działalność dydaktyczna rozpoczęła się od 1 listopada 2022 r.), 23 szkoły podstawowe, 1 szkoła podstawowa dla dorosłych, 41 szkół ponadpodstawowych oraz 9 placówek oświatowych (centrum kształcenia zawodowego, poradnia psychologiczno – pedagogiczna, ośrodek doskonalenia nauczycieli, 2 placówki wychowania pozaszkolnego, 2 bursy i 2 schroniska młodzieżowe).⁴

Kształcenie, wychowanie i opiekę w publicznych szkołach i przedszkolach prowadzono w 981 oddziałach dla 23 tys. dzieci, uczniów i słuchaczy. W roku szkolnym 2021/22 w jednostkach oświatowych zatrudnienie nauczycieli wynosiło 2,7 tys. etatów. Ogólny stan zatrudnienia kadry pedagogicznej wzrósł w stosunku do poprzedniego roku szkolnego o 45 etatów.

W Opolu, wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r., zarejestrowanych było 114 szkół i placówek oświatowych, prowadzonych przez osoby fizyczne i prawne inne niż JST. Edukacją przedszkolną objęto 1169 dzieci w 22 przedszkolach niepublicznych oraz 43 dzieci w 5 punktach przedszkolnych. Kształcenie na poziomie podstawowym w 4 niepublicznych szkołach podstawowych (o uprawnieniach szkoły publicznej) i w 1 publicznej szkole podstawowej, kształceniem objęto 888 uczniów. Edukacja na poziomie ponadpodstawowym prowadzona była w 18 szkołach, w których kształceniem objęto 1724 osoby. Natomiast w 19 szkołach policealnych (dla absolwentów szkół średnich) kształcenie organizowano dla 2,2 tys. słuchaczy.

⁴ Dane - Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2021/22

Tab.26. Podstawowe dane statystyczne w obszarze oświaty w Opolu⁵

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata					Uwagi
		2018	2019	2020	2021	2022	
1	Liczba przedszkoli (publiczne, niepubliczne)	57	59	60	63	64	37 publicznych przedszkoli, 22 niepubliczne przedszkola i 5 punktów przedszkolnych
2	Liczba miejsc w przedszkolach (publiczne i niepubliczne)	5023	5157	4938	5171	5542	4330 ⁶ - w publicznych przedszkolach, 1212 - w niepublicznych przedszkolach i punktach przedszkolnych
3	Liczba publicznych szkół podstawowych	23	23	23	23	23	Tylko szkoły dla dzieci, w tym 1 szkoła specjalna
4	Liczba uczniów w publicznych szkołach podstawowych	8848	8653	8850	8888	9503	W szkole specjalnej 125 uczniów.
5	Liczba szkół publicznych ponadpodstawowych	13	36	41	37	41	W tym 22 szkoły, w których realizowany jest obowiązek nauki.
6	Liczba uczniów w publicznych szkołach ponadpodstawowych	711	9540	9345	9866	9412	Uczniowie i słuchacze szkół dla dorosłych
7	Liczba etatów pedagogicznych	2,7 tys.	2,7 tys.	2,69 tys.	2,68 tys.	2,73 tys.	Liczba etatów w jednostkach oświatowych Miasta Opola.
8	Wartość inwestycji oświatowych [w mln zł]	12	10,8	7,4	17,3	23,3	Stan na koniec 2022 r.

Źródło: opracowanie własne

W Opolu funkcjonowało 37 przedszkoli publicznych (35 jako jednostki samodzielne i 2 w zespołach szkolno-przedszkolnych), w tym 2 przedszkola integracyjne, 5 ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi i 1 przedszkole specjalne. Łącznie działało 175 oddziałów przedszkolnych, w tym 154 oddziały ogólnodostępne i 21 oddziałów specjalistycznych, tj. 16 integracyjnych i 5 specjalnych. Przedszkola publiczne dysponowały łączną liczbą 4330 miejsc przedszkolnych. W tej liczbie 333 miejsca były przeznaczone dla dzieci ukraińskich w ramach zwiększonych limitów miejsc. Do oddziałów w przedszkolach publicznych uczęszczało 4098 dzieci (stan na sierpień 2022 r.). Edukacją w przedszkolach publicznych objęto 86% dzieci w wieku przedszkolnym (3-5 lat), w tym 80% dzieci 3-letnich, 83% 4-latków, 90% 5-latków oraz 87% 6-latków. Edukacją przedszkolną objęte były też dzieci 7-letnie i starsze, wymagające dalszego kształcenia specjalnego (łącznie 41 dzieci).

W okresie sprawozdawczym zakończono budowę i przekazano do użytkowania nowy obiekt przedszkolny, w którym od listopada 2022 r. funkcjonuje Przedszkole Publiczne nr 63. Powstanie nowego centrum integracyjno-przedszkolnego przy ul. Tarnopolskiej współfinansowane było ze środków Unii Europejskiej w ramach RPO WO 2014-2020. W 2022 r., przy ul. Krapkowickiej, rozpoczęła się z kolei budowa Przedszkola Publicznego nr 64. Inwestycja współfinansowana jest ze środków Fundacji Leroy Merlin (darowizna w kwocie 8 mln zł) oraz środków rządowego funduszu Polski Ład (promesa w kwocie 5 mln zł z Programu Inwestycji Strategicznych).

Miasto prowadziło kształcenie na poziomie podstawowym w 23 publicznych szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży oraz w 1 w publicznej szkole podstawowej dla dorosłych. 20 szkół funkcjonowało

⁵ Dane - Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2021/22

⁶ Uwzględniono też miejsca w nowo utworzonym przedszkolu PP 63 (działalność od listopada 2022 r.)

jako jednostki samodzielne, 2 szkoły w zespołach szkolno-przedszkolnych, 1 szkoła podstawowa specjalna w Zespole Szkół Specjalnych i 1 szkoła podstawowa dla dorosłych w Zespole Szkół Budowlanych. Kształcenie dla łącznej liczby 9503 uczniów prowadzone było w 441 oddziałach klas I-VIII, a także dla 8 uczniów w 1 oddziale PSP dla Dorosłych w Zespole Szkół Budowlanych.

Kształcenie na poziomie ponadpodstawowym prowadzone było w 28 szkołach, dla których organem prowadzącym jest Miasto Opole, w tym w 22 szkołach dla młodzieży (7 liceach ogólnokształcących, 7 technikach, 5 branżowych szkołach I stopnia, 1 szkole przysposabiającej do pracy, 2 szkołach artystycznych), w 3 szkołach dla dorosłych (2 liceach ogólnokształcących i 1 zaocznym liceum ogólnokształcącym) i w 3 branżowych szkołach II stopnia. Kształcenie dla łącznej liczby 9412 uczniów i słuchaczy prowadzone było w 352 oddziałach. Wśród uczniów pobierających naukę w szkołach dla młodzieży i dla dorosłych 56,6% ogółu uczących się stanowiły osoby spoza Opola.

W Opolu zadania oświatowe realizowały także następujące placówki oświatowe:

- Młodzieżowy Dom Kultury organizował zajęcia pozaszkolne (937 godzin zajęć tygodniowo), prowadzone w 15 pracowniach w ramach 172 kół zainteresowań dla 2500 uczestników. MDK prowadził działalność w formach stałych (zespoły, sekcje, koła zainteresowań, pracownie, kluby), okresowych i okazjonalnych.
- Międzyszkolny Ośrodek Sportowy realizował 623 godziny zajęć tygodniowo w ramach sekcji z zakresu 17 dyscyplin sportowych oraz 5 programów edukacyjnych.
- Centrum Kształcenia Zawodowego (ZPO) realizowało zajęcia z praktycznej nauki zawodu oraz zajęcia przygotowujące do uzyskania dodatkowych uprawnień zawodowych dla 1020 uczniów z 7 zespołów szkół prowadzących kształcenie zawodowe.
- Dwie bursy realizowały zadania opiekuńczo-wychowawcze dla uczniów szkół ponadpodstawowych i szkół policealnych. Bursa w ZSM oferowała 170 miejsc dla uczniów opolskich szkół ponadpodstawowych. Bursa w ZPO - z uwagi na ograniczenia techniczno-sanitarne i brak możliwości zapewnienia wyżywienia, była przeznaczona tylko młodzieży policealnej - od marca 2022 r. w związku z działaniami zbrojnymi na terytorium Ukrainy, decyzją wojewody opolskiego, w placówce tej zakwaterowano rodziny uchodźcze.
- Szkolne Schroniska Młodzieżowe (ZPO i ZSM) propagowały turystykę oraz walory krajobrazowe i kulturalne Opola i regionu poprzez udzielanie tanich noclegów, informacji turystycznej i kulturalnej oraz pomoc w organizacji imprez turystyczno – krajoznawczych, mając do dyspozycji po 75 miejsc w pokojach 2-, 3- i 4-osobowych.
- Miejska Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna (MCWE), organizując różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej, przeprowadziła 5750 spotkań terapeutycznych. Specjaliści udzielili rodzicom 2306 porad i konsultacji, 35 rodzin brało udział w terapii rodzin. Z indywidualnych i zespołowych konsultacji metodycznych skorzystało 249 nauczycieli.
- Miejski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli (MCWE) przeszkolił w różnych formach doskonalenia 8585 nauczycieli (w ramach szkoleń rad pedagogicznych - 885 osób, warsztatów metodycznych – 291 osób). W indywidualnych i grupowych konsultacjach uczestniczyło 1151 nauczycieli. Kompleksowym wspomaganie szkół i przedszkoli objęto 3228 nauczycieli. MODN realizował również zajęcia dla uczniów, z których skorzystało 7106 dzieci, w tym najwięcej (2859 osób) w ramach programu Eko-nawyki, Pracowni Muchy Odpaduchy (2126 osób) i Klubu Małego Matematyka (744 osób).

Dla uczniów uzdolnionych sportowo i zainteresowanych uprawianiem określonych dyscyplin sportu prowadzone były 22 oddziały sportowe w 5 szkołach, w tym w 3 szkołach podstawowych (PSP nr 5, PSP nr 14, PSP nr 24) i w 2 ponadpodstawowych (PLO nr VI, PLO nr IX). Szkoleniem sportowym w oddziałach sportowych objęto 521 uczniów: 266 - w szkołach podstawowych i 255 - w ponadpodstawowych. Na realizację szkolenia w poszczególnych dyscyplinach przeznaczono 263 godziny tygodniowo: 148 - w szkołach podstawowych i 115 - w szkołach ponadpodstawowych.

Odnotowano wzrost liczby uczniów niebędących obywatelami polskimi uczęszczających do szkół różnych typów. W szkołach podstawowych zorganizowano dodatkową naukę języka polskiego dla 840 uczniów – cudzoziemców i obywateli polskich powracających z zagranicy, przeznaczając na te zajęcia tygodniowo 596 godzin. W szkołach ponadpodstawowych dla 188 uczniów realizowano dodatkową naukę języka polskiego i zajęcia wyrównawcze z innych przedmiotów - 243 godzin tygodniowo.

W związku z konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy - decyzją MEiN - uczniowie z tego kraju byli przyjmowani do szkół i obejmowani kształceniem na warunkach dotyczących obywateli polskich, a osoby nieznające języka polskiego mogły uczestniczyć w dodatkowych zajęciach z jęz. polskiego, realizować naukę w formie oddziału przygotowawczego, korzystać z pomocy osoby władającej językiem kraju pochodzenia zatrudnionej w charakterze pomocy nauczyciela, korzystać z dodatkowych zajęć wyrównawczych i z pomocy psychologiczno-pedagogicznej. W roku szkolnym 2021/22 do przedszkoli i szkół w Opolu trafiło blisko 1200 dzieci i młodzieży – uchodźców z Ukrainy. Uczniowie ci - w większości, zostali przyjęci do istniejących oddziałów, których liczebność, na podstawie wprowadzonych przepisów, zwiększano odpowiednio do potrzeb. Od kwietnia 2022 r. powstały w szkołach oddziały przygotowawcze dla uczniów z Ukrainy (PSP nr 5, 11, 14, 29 i 33 oraz w PLO nr VIII). W organizację różnego rodzaju form pomocy dzieciom, młodzieży oraz dorosłym, którzy przybyli z Ukrainy, włączyły się również placówki oświatowe, organizując zajęcia opiekuńcze, integracyjne i rozwijające zainteresowania, a także wypoczynek w czasie wakacji.

Miasto zorganizowało opiekę nad dziećmi w okresie ferii i wakacji, przygotowując atrakcyjną ofertę letniego i zimowego wypoczynku, w tym dla dzieci z rodzin w trudnej sytuacji życiowej. Na organizację różnych form wypoczynku (zajęć otwartych, półkolonii i kolonii wyjazdowych) dla dzieci i młodzieży w 2022 r. wydatkowano 540.345 zł, w tym 322.000 zł z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Z wypoczynku zorganizowanego przez placówki oświatowe skorzystało 3137 uczniów, w tym w czasie ferii - 967 uczniów, a w czasie wakacji - 2170 uczniów.

W okresie sprawozdawczym realizowano wypłatę stypendiów motywacyjnych dla uczniów (pomoc materialna o charakterze motywacyjnym). W 2022 r. (za rok szkolny 2021/22) stypendia otrzymało łącznie 1727 uczniów szkół prowadzonych przez Miasto Opole, w tym: ze szkół podstawowych – 657 uczniów, ze szkół ponadpodstawowych – 1070 uczniów. Na realizację zadania przeznaczono środki finansowe w wysokości łącznie 190.460 zł.

Za szczególne osiągnięcia edukacyjne Prezydent Miasta Opola przyznał Nagrodę Edukacyjną (każda o wartości 2.000 zł) 10 uczniom szkół ponadpodstawowych – laureatom krajowych i międzynarodowych olimpiad przedmiotowych, a także przyznał tytuł „Opolskiego Orła” 89 uczniom za szczególne osiągnięcia: w wojewódzkich konkursach przedmiotowych – 22 uczniów, w olimpiadach przedmiotowych – 50 uczniów, w dziedzinie artystycznej – 10 uczniów, w sporcie – 7 uczniów. W 2022 r. po raz pierwszy przyznano stypendia branżowe (jednorazowe świadczenie pieniężne w wys. 2.000 zł) uczniom szkół branżowych I stopnia. Za rok szkolny 2021/22 stypendia te uzyskało 6 uczniów.

Międzyszkolny Ośrodek Sportowy (MOS) realizował program bezpłatnej nauki pływania dla klas II i III szkół podstawowych na miejskich pływalniach, w którym wzięło udział 1125 uczniów. Realizowane były też inne programy profilaktyczno-sportowe, m.in. Profilaktyka wad postawy, Profilaktyka przez sport, Aktywny uczeń, Wspieranie aktywności fizycznej w edukacji wczesnoszkolnej, Aktywny Uczeń i Mały Łyżwiarz, Samoobrona dziewcząt. Łącznie w programach eduk. wzięło udział 5793 uczestników. MOS koordynował pozalekcyjną działalność sportową szkół. W roku szkolnym 2021/22 - zgodnie z zaplanowanym kalendarzem imprez, zrealizowano Miejski Kalendarz Igrzysk Młodzieży Szkolnej - 142 międzyszkolnych zawodów sportowych. Łącznie w zawodach wzięło udział 4737 uczniów.

Młodzieżowy Dom Kultury (MDK) realizował działania w zakresie wspomaganie szkoły i rodziny w rozwijaniu uzdolnień i zainteresowań artystycznych dzieci i młodzieży, prowadził działania edukacyjne poszerzające szkolne programy dydaktyczne, wspomagał rodzinę i szkołę w procesie wychowania młodego człowieka, kształtując pozytywny model spędzania czasu wolnego, organizując rekreację i wypoczynek dla dzieci i młodzieży szkolnej, koordynując pozaszkolną działalność artystyczną dzieci i młodzieży miasta Opola, prowadził szeroko pojętą działalność profilaktyczną i opiekuńczą. Realizował liczne projekty edukacyjne i artystyczne. W programie MDK była bogata oferta imprez o zasięgu miejskim, wojewódzkim, ogólnopolskim i międzynarodowym (konkursy, przeglądy, spektakle, wystawy, koncerty, festyny i plenerowe imprezy rodzinne). W 2022 r. zaplanował i zrealizował koncerty i spektakle muzyczne, taneczne, teatralne, festiwale, konkursy, spotkania artystyczne, festyny i imprezy plenerowe. Roczny kalendarz imprez zawierał blisko 100 wydarzeń.

W 2022 roku Miasto Opole uczestniczyło w realizacji 4 rządowych programów edukacyjnych:

- „Poznaj Polskę” – 7 szkół, 12 wycieczek szkolnych, kwota dofinansowania - 134.416,00 zł;
- „Aktywna tablica” – udział 4 szkół, kwota dofinansowania - 140.000,00 zł;
- „Laboratoria Przyszłości” - udział 23 szkół podstawowych, kwota dofinansowania - 238.800,00 zł;
- Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa - udział 15 przedszkoli publicznych, 13 szkół podstawowych i 4 szkół ponadpodstawowych, kwota dofinansowania – 231.000,00 zł.

W 2022 r. w obszarze oświaty zrealizowano inwestycje na kwotę 23,2 mln zł. W ramach zadania prowadzono między innymi liczne prace inwestycyjno-remontowe (tab. 27).

Tab.27. Wybrane inwestycje w obszarze oświaty w 2022 r.

Lp.	Wyszczególnienie
1	Doposażono w sprzęt i pomoce dydaktyczne nowo wybudowaną salę gimnastyczną w PSP nr 11.
2	Zakończono budowę i przekazano do użytkowania nowy obiekt przedszkolny, w którym od 1 listopada 2022 r. funkcjonuje Przedszkole Publiczne nr 63.
3	Wybudowano boisko wielofunkcyjne na terenie PSP nr 21.
4	Rozpoczęto budowę boiska w ZSP nr 1 przy ul. Wyszomirskiego.
5	Wybudowano halę namiotową wraz z zapleczem szatniowo-sanitarnym przy PSP nr 30, ul. Nyska.
6	Kontynuowano wymianę stolarki okiennej w PLO nr VIII. Wymieniono 59 okien na korytarzach i trzech klatkach schodowych budynku szkoły.
7	Wykonano termomodernizację segmentu C w PSP nr 14 przy ul. Koszyka.
8	Docieplono dwie ściany budynku F w Zespole Placówek Oświatowych przy ul. Torowej.
9	Dostosowano budynki oświatowe do obowiązujących przepisów p.poż. (PSP nr 21, PP nr 60, ZSEkonom.).
10	Dokonano przebudowy toalet w: Zespole Szkół Ekonomicznych, Zespole Placówek Oświatowych w budynku C i D oraz w PSP nr 14.
11	W Zespole Placówek Oświatowych w budynku D przebudowano blok szatniowo-sanitarny przy sali gimnastycznej dla uczniów Zespołu Szkół Specjalnych.
12	Utworzono nowe oraz zmodernizowano i doposażono istniejące place zabaw na terenie szkół i przedszkoli: PSP nr 20, ZSP nr 1, ZSP nr 2, PP nr 6, PP nr 23, PP nr 26, PP nr 33.
13	W PSP nr 5 zostały zmodernizowane schody zewnętrzne i dziedziniec szkolny, w PSP nr 31 zrewitalizowano teren podwórka szkolnego, w PSP nr 11 utworzono ogród dydaktyczny, w ZSTiO – utworzono park kieszonkowy.
14	Utworzono i wyposażono pracownie nauk przyrodniczych w liceach ogólnokształcących (PLO nr I i PLO nr IX - pracownie chemiczne, PLO nr II i PLO nr III - pracownie biologiczne.
15	Wyremontowano w PSP nr 10, PSP nr 29, PSP nr 30, PLO nr VIII pracownie informatyczne oraz doposażono je w sprzęt i pomoce dydaktyczne.
16	W ramach kontynuacji rządowego programu „Laboratoria przyszłości” zakupiono pomoce dydaktyczne oraz sprzęt do pracowni informatycznych, technicznych, chemicznych, muzycznych, kulinarnych i robotyki w szkołach podstawowych.

Źródło: opracowanie własne

3.1.6. Ośrodek akademicki

W 2022 r. po okresie epidemii środowisko akademickie sukcesywnie wznawiało realizację wielu inicjatyw. Studenci powrócili w mury uczelni i akademików a miasto zapełniło się młodymi ludźmi, obecnymi w życiu kulturalnym i rozrywkowym Opola.

Choć pandemia upowszechniła model spotkań w przestrzeni wirtualnej, to jednak nadal niektóre wydarzenia nie mogą się odbyć bez spotkań osobistych uczestników. Takim, niezwykle ciekawym, wydarzeniem była konferencja szkoleniowo - naukowa „Trening mistrzowski w chodzie sportowym” zorganizowana przez Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej z udziałem mistrza olimpijskiego Roberta Korzeniowskiego. Podczas konferencji, w której uczestniczyło ponad 120 nauczycieli, instruktorów, trenerów, i zawodników przeprowadzono szkolenie w zakresie nauczania techniki chodu sportowego, wygłoszono wykłady, dyskusje panelowe z udziałem zawodników, trenerów i naukowców. Miasto Opole wsparło organizację konferencji.

Komplementarnym działaniem, podjętym w obszarze niezwykle popularnego na Politechnice Opolskiej kierunku fizjoterapia było udzielenie w roku 2022 dotacji celowej na zakup oprogramowania BESA, tj. systemu do rejestracji sygnałów elektroencefalograficznych u ludzi. Dotacja wzmocniła zdolności dydaktyczne politechniki do kształcenia nie tylko studentów fizjoterapii, ale także inżynierii biomedycznej i informatyki.

Ważnym, corocznym, cieszącym się długą tradycją i ogromną popularnością wśród opolan wydarzeniem była 19 edycja Opolskiego Festiwalu Nauki. Jego głównym celem była popularyzacja i upowszechnienie nauki, osiągnięć naukowych i technicznych uzyskiwanych przez przedstawicieli środowiska akademickiego Opola wśród mieszkańców Opola i Opolszczyzny. Kulminacyjnym punktem (trwającego od listopada 2021 do czerwca 2022) festiwalu był Opolski Piknik Naukowy zorganizowany na reprezentacyjnym placu miejskim, tj. przed siedzibą główną Uniwersytetu Opolskiego. Festiwal obfitował w różnorodne, niezwykle ciekawe wydarzenia naukowe, np. Noc Nauki, Dni Otwarte Dyscyplin Naukowych. Niezwykle ciekawym gościem był gen. Mirosław Hermaszewski (ur. 15.09.1941; zm. 12.12.2022). Spotkanie z nim w połowie 2022 roku było unikatową, bo niestety jedną z ostatnich możliwością osobistego spotkania z pierwszym (i dotychczas jedynym) Polakiem, który odbył lot w kosmos.

Powrót tradycyjnych form współpracy i kontaktów międzyludzkich (w odróżnieniu od dominujących w czasie pandemii form cyfrowych) zaowocował przyznaniem dla Uniwersytetu Opolskiego dotacji celowej w wysokości 20 tys. zł w ramach Grantu Naukowego Prezydenta Miasta Opola. Projekt "Nauka Obywatelska dla szkół miasta Opola" za podstawowy cel obrał rozwijanie kompetencji społecznych uczniów poprzez wykorzystanie zaangażowania obywatelskiego w projektach o tematyce badawczej oscylującej wokół potrzeb młodzieży i gdzie młodzież jest podmiotem, a nie przedmiotem badań. Pod opieką naukowców z Uniwersytetu Opolskiego w projekcie uczestniczyło dwanaścioro studentek i studentów współpracujących z sześcioma klasami w liceach ogólnokształcących. Podobne projekty prowadzone są jednocześnie w regionach partnerskich uniwersytetów skupionych wokół międzynarodowej inicjatywy FORTHEM, m.in. w Walencji, Jyväskylä, Palermo i Worms k. Moguncji.

W obszarze stypendiów naukowych Prezydenta Miasta Opola zrealizowano w 2022 r. dwa programy, skierowane do studentów i doktorantów wykazujących się znaczącymi osiągnięciami naukowymi. Ich celem jest zachęcanie do stałego rozwoju i podnoszenia osiąganych wyników. Studentom stypendia przyznane zostały za osiągnięcia naukowe i za osiągnięcia oraz zaangażowanie w działalność społeczną (w stowarzyszeniach i fundacjach) lub działalność na rzecz środowiska akademickiego a doktoranci uhonorowani zostali stypendiami za wybitne osiągnięcia naukowe. W dziesiątym naborze wniosków o stypendium dla studentów w roku 2022 wniosek złożyły 74 osoby, przyznano łącznie 35 stypendiów na łączną kwotę prawie 92 tys. zł. Odpowiednio wniosek o stypendium dla doktorantów złożyło 16 osób, przyznano 4 stypendia na łączną kwotę 25 tys. zł.

3.1.7. Bezpieczeństwo mieszkańców

W 2022 r. Urząd Miasta Opola realizował zadania w obszarze szeroko pojętego bezpieczeństwa mieszkańców. Składały się na to zadania z zakresu bezpieczeństwa publicznego, zarządzania kryzysowego na poziomie planistycznym oraz przede wszystkim interwencyjnym, co wiązało się z działaniami związanymi z usuwaniem skutków sytuacji kryzysowych np. silnych wiatrów, podtopień, czy pożarów budynków wielorodzinnych. Wydział Zarządzania Kryzysowego aktywnie działał w zakresie ochrony przeciwpowodziowej oraz monitoringu zagrożeń. W zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego zabezpieczał działalność ochotniczych straży pożarnych i współpracę z Państwową Strażą Pożarną, a w przypadku bezpieczeństwa publicznego zajmował się wsparciem finansowym dla Policji oraz działalnością Straży Miejskiej w Opolu. Miasto aktywnie działało na polu dialogu z mieszkańcami w zakresie bezpieczeństwa. Na bieżąco reagowało też na wydarzenia geopolityczne mające wpływ na sytuację na terenie miasta, co pokazało wspierając uchodźców z ogarniętej wojną Ukrainy, ale i poprzez organizację pomocy humanitarnej dla miasta partnerskiego Iwano-Frankiwka.

W 2022 r. na terenie miasta Opola funkcjonowało 10 jednostek OSP, z czego osiem jednostek było włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. OSP w swoich szeregach skupiały 255 strażaków ratowników OSP, którzy brali czynny udział w akcjach, działaniach ratowniczych oraz w szkoleniach i ćwiczeniach. Poza tym każda jednostka posiada dodatkowo po kilkunastu członków wspierających i honorowych, którzy pełnią funkcje pomocnicze i wspierające działalność jednostek OSP. W 2022 r. strażacy ratownicy OSP z terenu miasta Opola wyjeżdżali do gaszenia pożarów oraz innych miejscowych zagrożeń 769 razy, oraz 10 razy zabezpieczali rejon JRG.

Wszystkie jednostki OSP miasta Opola są umundurowane i wyposażone w samochody pożarnicze i specjalistyczne, w sprzęt ratowniczy, posiadają sprzęt ochrony osobistej oraz cały czas utrzymują gotowość bojową, są przygotowane do walki z pożarami i innymi klęskami żywiołowymi, do realizacji zadań związanych z ratownictwem technicznym, wysokościowym, wodnym i przedmedycznym, a także z przeciwdziałaniem COVID-19, czy prowadzenia działań humanitarnych i wsparciem uchodźców.

Tab.28. Podstawowe dane statystyczne w obszarze zarządzania kryzysowego

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	Liczba ochotniczych straży pożarnych	10	10	10	10	10
2	Liczba ochotniczych straży pożarnych włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego	8	8	8	8	8
3	Wsparcie finansowe policji [w tys. zł]*	229	208	200	144	119
4	Wartość dotacji celowych na zakup samochodów ratowniczych do prowadzenia akcji ratowniczych przez OSP [w tys. zł]**	540	440 (BO), 950 (BO)	- 500 (BO), - 149 (BO)	25 dotacja celowa	300

Źródło: opracowanie własne

*2022 r. - rekompensata pieniężna za czas służby w czasie ponadnormatywnym, dofinansowanie do zakupu samochodu służbowego, staże adaptacyjne, zakup wyposażenia.

**2018 r. (2 pojazdy), 2019 r. (3 pojazdy, 1 przyczepka powodziowo-ekologiczna), 2020 r. (2 pojazdy), 2021 r. (1 pojazd), 2022 r. (2 pojazdy)

W 2022 roku na podstawie porozumień oraz stosownych uchwał, Rada Miasta Opola przekazała na Fundusz Wsparcia Policji z przeznaczeniem dla Komendy Miejskiej Policji w Opolu oraz Komendy Wojewódzkiej Policji w Opolu środki finansowe na:

- 20 000 zł - rekompensatę pieniężną za czas służby ponadnormatywnej. Środki na patrole ponadnormatywne wykorzystane zostały w całości. Dzięki środkom finansowym zrealizowano

łącznie 49 służb, w trakcie których wylegitymowano 259 osób, przeprowadzono 207 kontroli pojazdów, 122 kontrole bagażu oraz 479 kontroli stanu trzeźwości. Podczas czynności sprawdzających ujawniono łącznie 331 wykroczenia.

- 59 962,50 zł - wsparcie finansowe dla Komendy Miejskiej Policji w Opolu w zakresie dofinansowania zakupu samochodu służbowego.
- 8 746,45 zł – staże adaptacyjne funkcjonariuszy znajdujących się w służbie przygotowawczej w Policji na terenie miasta Opola. Środki finansowe wykorzystane zostały na pokrycie kosztów wyżywienia.
- 30 966,36 zł – zakup wyposażenia dla Komendy Miejskiej Policji w Opolu. Środki finansowe wykorzystane zostały na zakup wyposażenia oraz materiałów profilaktycznych dla policjantów służby prewencyjnej.

Wydział Zarządzania Kryzysowego w 2021 r. wziął udział w realizacji Projektu pn. „Wsparcie służb zarządzania kryzysowego w województwie opolskim poprzez zakup środków transportu specjalistycznego z wyposażeniem do przeciwdziałania i usuwania skutków zagrożeń w tym związanych z COVID-19” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020. W zakresie przedstawionego zadania w 2022 r. zostały zakupione dwa specjalistyczne samochody marki Ford Ranger wraz z wyposażeniem na każdy samochód osobno. Dodatkowo zgodnie z projektem został zakupiony również sprzęt wykorzystywany do walki z pandemią COVID-19, środki ochrony osobistej oraz środki do dezynfekcji. Zakupione pojazdy stanowią wsparcie przy usuwaniu skutków wystąpienia zagrożeń, np. do transportu z powiatowego magazynu przeciwpowodziowego agregatów prądotwórczych, plandek ochronnych, worków przeciwpowodziowych, sprzętu i wyposażenia niezbędnego w takich sytuacjach, do miejsca zagrożenia. Wykorzystany jest również do określania zakresu wyrządzonych szkód w związku z wystąpieniem sytuacji kryzysowej, jak również do pomocy innym ościennym centrum zarządzania kryzysowego w ramach współpracy.

Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego w Wydziale Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Opola zapewniające całodobowy przepływ informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego odnotowało 3171 zgłoszeń co stanowi wzrost obsługiwanych zdarzeń o 36% w stosunku do 2021 r. Natomiast będąc administratorem serwisu „Mapa Potrzeb Opola” stworzonego do szybkiego i skutecznego zgłaszania spraw interwencyjnych w przestrzeni miejskiej, Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego przyjęło i zrealizowało dodatkowo 1104 zgłoszeń, które wpłynęły od mieszkańców Opola w aplikacji. Jest to o 27% więcej zgłoszeń w tym serwisie niż w 2021 r.

Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego koordynowało pomoc uchodźcom na terenie miasta, głównie w postaci kierowania do punktów recepcyjnych/rejestracyjnych oraz zakwaterowania. Było łącznikiem między służbami miejskimi i Wojewody oraz administracji zespolonej, a także między tworzonymi punktami kompleksowej pomocy uchodźcom, jak np. Miejskim Centrum Pomocy Uchodźcom.

W związku z zaistniałą sytuacją międzynarodową oraz wystąpieniem konfliktu zbrojnego na terytorium Ukrainy, Mer Miasta Iwano – Frankiwnsk zwrócił się z prośbą o wsparcie i pomoc rzeczową w postaci niezbędnego wyposażenia w zakresie obrony terytorialnej i cywilnej dla Iwano-Frankiwnska. Prezydent Miasta Opola po uzgodnieniach z Merem miasta Iwano – Frankiwnsk, zawnioskował do Rady Miasta Opola o przekazanie pomocy rzeczowej dla partnerskiego miasta w formie zakupu środków pierwszej pomocy, wyposażenia osobistego i sprzętu technicznego jednostek Obrony Cywilnej do kwoty 300.000,00 zł. Jeszcze w marcu 2022 r. zostały zakupione: 100 szt. śpiworów, 2 agregaty prądotwórcze, 11 szt. desek ortopedycznych, 50 szt. karimat, 10 szt. noszy płachtowych, 400 szt. suchego lodu w woreczkach, 3 przedłużacze, 50 szt. latarek z bateriami, 11 szt. toreb ratowniczych PSP R1, oraz

środki do udzielania pierwszej pomocy medycznej. Zakupiony sprzęt został zapakowany i przewieziony na przejście graniczne Korczowa. Transport został zrealizowany przez Fundację EMS.PL i przekazany w całości przedstawicielom miasta partnerskiego.

W październiku i grudniu zostały dodatkowo zakupione agregaty prądotwórcze – 5 szt. pilarki spalinowe – 13 szt., środki techniczne i wyposażenie: 130 szt. śpiworów, 130 szt. karimat, 60 kocy, 60 zajników i 60 grzałek – 149 982,71 zł. Zakupy zostały przewiezione przez ukraińską spedycję wyznaczoną i potwierdzoną przez miasto partnerskie Iwano-Frankiwnsk na Ukrainie. Materiały zostały dostarczone bezpośrednio do miasta partnerskiego.

Oprócz w/w dwóch transportów środków zakupionych przez Miasto Opole, Wydział Zarządzania Kryzysowego w ciągu roku organizował transporty humanitarne darów przekazywanych przez miasta partnerskie Opola, Lions Club, organizacje pozarządowe i wiele innych podmiotów. Nieocenionym wsparciem w tych działaniach było zaangażowanie Wydziału Kultury, Turystyki i Współpracy Zagranicznej oraz przede wszystkim jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu miasta Opola, pomagających w rozładunku, magazynowaniu i załadunku transportów.

W 2022 r. nie odnotowano większych wezbrań na Odrze i Małej Panwi związanych ze sptywem wody powodziowej. Jednak w drugiej połowie sierpnia nastąpiły po sobie dwa niebezpieczne incydenty meteorologiczne. 19 sierpnia 2022 r. nad Opolem przeszła burza z intensywnymi opadami deszczu i silnymi podmuchami wiatru, która spowodowała zerwania i uszkodzenia dachów oraz szkody w infrastrukturze i drzewostanie. Następnie z 21 na 22 sierpnia w wyniku intensywnych opadów deszczu spadły 102,7 mm na dobę, co jest nowym rekordem opadów dla miasta. Wszystkie służby pracowały w terenie. Zaangażowanie sił PSP, a przede wszystkim OSP na terenie miasta było ogromne.

Zadania służbowe wynikające z ustawy o strażach gminnych i miejskich, aktów prawa miejscowego oraz zadań zleconych przez gminę realizowała Straż Miejska w Opolu. W celu kontynuacji współpracy pomiędzy Miastem Opole a Gminą Komprachcice w zakresie wspólnej Straży Miejskiej, zgodnie z zawartymi aneksami do porozumienia międzygminnego przedłużono okres zawarcia Porozumienia do dnia 31 grudnia 2022 r. Na podstawie zawartej umowy finansowej, Gmina Komprachcice przekazała dotację w wysokości 87 000,00 zł na realizację tego zadania w 2022 r.

W roku 2022 strażnicy miejscy wykonywali przewozy osób przybywających z Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na tym terenie, do miejsc zakwaterowaniem, przewozili te osoby do miejsca wydawania środków higienicznych, ubrań oraz rzeczy potrzebnych do egzystencji w CH Turawa Park, kontrolowali miejsca zakwaterowania oraz dostarczali posiłki. Straż Miejska zabezpieczała również akcją pomocy humanitarnej organizowanej przez Tajwan dla tych osób pt. pomoc Ukrainie na terenie Stegu Arena w Opolu.

W 2022 r. Straż Miejska w Opolu podpisała umowę z Centralnym Laboratorium Naukowo-Badawczym Sp. z o.o. w Jastrzębiu Zdroju na wykonywanie analizy pobranych próbek z odpadu paleniskowego, w celu sprawdzenia zawartości, która określi czy w danym palenisku były spalane odpady zabronione czy dozwolone. Wartość zawartej umowy to kwota 10 tys. zł, z czego do analizy zostało pobranych i wysłanych 16 próbek. Ponadto, na terenie miasta Opola zostało zlikwidowanych przez patrol EKO 83 dzikie wysypiska śmieci.

Od 4 grudnia 2022 r. Straż Miejska w Opolu rozpoczęła współpracę z Miejskim Centrum Świadczeń w Opolu w zakresie przeprowadzania wywiadów w związku z dopłatami do opału w 2022 r.

Rozbudowany został również monitoring wizyjny miasta Opola o nowe punkty kamerowe: Centrum przesiadkowe Opole Główne, Wzgórze Uniwersyteckie.

3.1.8. Pomoc rodzinie

W okresie sprawozdawczym Miasto Opole realizowało szereg ustawowych zadań związanych z szeroko pojętą pomocą rodzinie. Dużą część zadań realizowano poprzez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu. Zadania te skupiały się na: organizacji wsparcia oraz pomocy osobom i rodzinom będącym w potrzebie, wspieraniu rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, pomocy osobom długotrwale bezrobotnym, a także udzielaniu specjalistycznej pomocy psychologicznej.

Tab.29. **Katalog wybranych działań realizowanych przez Miasto w okresie sprawozdawczym w zakresie pomocy rodzinie (działalność MOPR w Opolu)**

Obszar	Realizowane zadania
Organizowanie wsparcia oraz pomoc osobom i rodzinom z terenu miasta Opola będącym w potrzebie	W okresie sprawozdawczym realizowano zadania w zakresie umożliwiania osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Obszar obejmował udzielanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych opisanych w <i>ustawie o pomocy społecznej</i> .
Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	Realizowane zadania wiązały się z podejmowaniem działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji (udzielanie schronienia w pieczy instytucjonalnej i pozainstytucjonalnej, opieki asystenta rodziny i koordynatora pieczy zastępczej).
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	Obszar objął pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, gdy naruszane są podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, poprzez: poradnictwo medyczne, psychologiczne, prawne, socjalne, zawodowe i rodzinne; zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie bezpiecznego schronienia.
Pomoc osobom długotrwale bezrobotnym	Działania (Klub Integracji Społecznej) mające na celu pomoc w znalezieniu pracy na czas określony lub na czas wykonania określonej pracy u pracodawców, wykonywania usług na podstawie umów cywilnoprawnych oraz przygotowanie do podjęcia zatrudnienia; prace społecznie użyteczne; roboty publiczne.
Udzielanie natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych – schronienia do 3 miesięcy	Zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem było przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie.

Źródło: opracowanie własne

Tab.30. Podstawowe dane statystyczne w obszarze pomocy rodzinie

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	Liczba rodzin/osób, którym w drodze decyzji administracyjnych przyznano świadczenie	1 993	2 008	2 167	1 900	1717
2	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej	186	279 (198 Opole + 81 poza Opolem)	264 (181 Opole + 83 poza Opolem)	260 (180 Opole + 80 poza Opolem)	258 (177 Opole + 81 poza Opolem)
3	Liczba osób w rodzinach, w których przeprowadzono wywiady środowiskowe	2 619	2 603	2 762	3 304	2056
4	Liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenia niepieniężne	1 430	1 408	1 373	1 274	1177
5	Liczba decyzji kierujących do domów pomocy społecznej	116	99	91	92	117
6	Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania przyznanych decyzją MOPR	394	417	449	419	424
7	Liczba seniorów korzystających ze świadczeń (usług) w domach dziennego pobytu	827	977	770	725	776
8	Liczba osób bezrobotnych uczestniczących w zajęciach służących reintegracji zawodowej w Klubie Integracji Społecznej	110	123	85	93	83
9	Liczba porad specjalistów udzielonych w ramach interwencji kryzysowej	3 997	2 991	2 767	2 961	3654
10	Liczba osób korzystających z ochrony przed przemocą w rodzinie	319	291	213	262	325

Źródło: opracowanie własne

W 2022 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu realizował usługi, w ramach Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2022, finansowanego w 100% ze środków Funduszu Solidarnościowego. Program kierowany był do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności. W ramach Programu mieszkańcy Opola mieli możliwość skorzystania z całodobowej usługi opieki wytchnieniowej. Tą formą pomocy objęto rodziny 15 niesamodzielnych osób legitymujących się znacznym stopniem niepełnosprawności.

Zrealizowano rządowy program „Korpus Wsparcia Seniora” (szeroko pojęta pomoc osobom starszym poddanym samoizolacji domowej w okresie pandemii oraz dla innych osób potrzebujących wsparcia – robienie zakupów, wyprowadzanie zwierząt, organizacja dowozu posiłków, wsparcie psychiczne, realizacja recept i inne usługi). Z pomocy w I module skorzystało 15 osób, a w II module 54 osoby.

Miasto realizowało również liczne programy oraz projekty dofinansowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020, przyjęte w ostatnich latach przez Radę Miasta Opola. Najważniejsze z nich to:

- **„Centrum Pomocy” – wsparcie osób niesamodzielnych oraz opiekunów faktycznych w Opolu**
W 2022 r. kontynuowano realizację projektu, w związku z powstałymi oszczędnościami wznowiono usługi opiekuńcze od 02-12.2022 r. dla 50 osób (w tym 36 osób, które wcześniej były uczestnikami projektu i powróciły), a 14 osób nowych.
- **„Trudny start, lepsza przyszłość” - program wsparcia rodzin i pieczy zastępczej w mieście Opolu**
W ramach projektu w 2022 roku prowadzono m.in.: nowe terapie specjalistyczne (indywidualne i grupowe) - terapię integracji sensorycznej, terapię EEG Biofeedback, terapię ręki, arteterapię i terapię doświadczenia świata (SNOEZELEN), warsztaty dla dzieci i młodzieży z zakresu komunikacji interpersonalnej, robotykę oraz zajęcia artystyczno-ruchowo-językowe.
- **„Trudny start, lepsza przyszłość 2” – program wsparcia rodzin i pieczy zastępczej w mieście Opolu**
W 2022 r. kontynuowano realizację projektu, w którym zaplanowano m.in.: wyjazdy aktywizacyjno – integracyjne – kolonie letnie i ferie zimowe, jednodniowe wyjazdy integracyjne z udziałem dzieci, rodziców zastępczych oraz ich dzieci biologicznych, warsztaty społeczno – integracyjne i konkurs plastyczny, pikniki (2), konferencję „Blaski i cienie rodzicielstwa zastępczego”, konsultacje i pomoc prawną.

Miasto realizowało również uchwalone Programy w zakresie wsparcia rodzin (tab. 31).

Tab.31. Realizacja wybranych programów w obszarze pomocy rodzinie

Lp.	Program	Opis realizacji
1	Program "Opolska Rodzina" na lata 2019 – 2029	W 2022 r. prowadzono działania związane z koordynacją zadań dot. Karty „Opolska Rodzina” oraz „Opolski Senior”. W okresie sprawozdawczym wydano 2 262 kart „Opolski Senior” oraz 4412 kart „Opolska Rodzina”. Do współpracy pozyskano partnerów, tj. przedsiębiorców, instytucje, organizacje oferujące ulgi i zniżki dla posiadaczy Karty (na koniec okresu sprawozdawczego było prawie 120 partnerów). Z obu możliwości, na podstawie stosownych porozumień, mogli również korzystać mieszkańcy Gminy Komprachcice, którym w 2022 r. wydano 77 Kart „Opolski Senior”.
2	Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2025	Program adresowany jest do osób zagrożonych przemocą w rodzinie, osób doznających przemocy w rodzinie, świadków przemocy, osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie i sprawców przemocy, instytucji, służb, organizacji pozarządowych i innych podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. W okresie sprawozdawczym m.in. przeprowadzono 80 programów profilaktycznych realizowanych głównie w opolskich przedszkolach i szkołach, przeprowadzono 13 warsztatów profilaktycznych „Niebieska Godzina” realizowanych w opolskich szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, przeprowadzono 230 warsztatów umiejętności radzenia sobie z agresją, zapewniono schronienie dla 54 osób (19 kobiet, 34 dzieci oraz 1 mężczyzny) w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, przeprowadzono 4 edycje programu korekcyjno-edukacyjnego (dla 37 osób) oraz 2 edycje programu psychologiczno-terapeutycznego dla sprawców przemocy oraz osób nieradzących sobie ze złością i agresją (dla 20 osób). W okresie sprawozdawczym zrealizowano w SOW 4 edycje programu Akademia Rodzica „Rodzic na Piątkę”, którymi objęto 40 osób. W 2022 r. w SOW zapewniono schronienie dla 54 osób (Ośrodek dysponuje 15 miejscami noclegowymi). W okresie sprawozdawczym działania profilaktyczne realizowane były w MOPR przez: <ul style="list-style-type: none"> • Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, gdzie pomocy

Lp.	Program	Opis realizacji
		<p>udzielono 325 osobom – ofiarom przemocy, świadkom przemocy oraz sprawcom przemocy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ośrodek Interwencji Kryzysowej, który udzielił pomocy prawnej, psychologicznej, socjalnej, organizując również w zależności od potrzeb, czasowy pobyt osobom bezdomnym z terenu Opola. W 2022 r. w Ośrodku Interwencji Kryzysowej udzielono 7 725 specjalistycznych porad dla 1 737 osób.
3	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok.	<p>Zadania ujęte w Programie realizowane były przez miejskie jednostki organizacyjne, Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz organizacje pozarządowe statutowo działające w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. W okresie sprawozdawczym do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 100 wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego. Na komisji przyjęto 164 osoby, w tym 104 osoby, wobec których toczy się postępowanie o objęciem leczeniem odwykowym i 60 osób współuzależnionych, którym udzielono porad i nakłoniono do stawiennictwa w instytucjach zajmujących się terapią rodzinną i osób współuzależnionych. Do Sądu Rejonowego w Opolu złożono w sumie 41 wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego, 49 osób zostało skierowanych przez Komisję na badanie przez biegłych. Przeprowadzono 7 szkoleń dla rad pedagogicznych, psychologów i pedagogów z opolskich szkół oraz dzielnicowych z jednostek podległych Komendzie Miejskiej Policji w Opolu z zakresu profilaktyki uzależnień. We współpracy z Komendą Miejską Policji w Opolu zorganizowano akcje profilaktyczne. W szkołach na terenie miasta Opola przeprowadzono 10 edycji programu profilaktyki zintegrowanej pn. Archipelag Skarbów oraz 7 warsztatów, prelekcji dot. profilaktyki uzależnień. W okresie sprawozdawczym organizacje pozarządowe realizowały 22 programy profilaktyki uniwersalnej, wskazującej i selektywnej skierowane do mieszkańców miasta Opola. Prowadzono punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych. Punkt ten prowadzony był przez MOPR. Pracownicy punktu (2 osoby) udzielili w 2022 r. 256 porad, z których skorzystało 117 osób.</p>
4	Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Opola na lata 2017 - 2022	<p>Głównym celem Programu jest określenie działań, które umożliwią osobom z zaburzeniami psychicznymi większy dostęp do wielostronnej opieki adekwatnej do ich potrzeb.</p> <p>W 2022 r. w ramach otwartego konkursu na realizację zadania publicznego pn. „Ochrona i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 295 i 567) – ochrona zdrowia psychicznego” zostały wyłonione dwie organizacje pozarządowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stowarzyszenie Qusisana w zadaniu pn. „Pomoc psychologiczna i terapeutyczna” podjęło wśród mieszkańców Miasta Opola działania ograniczające zagrożenia i szkody dla zdrowia psychicznego wywołane sytuacją kryzysową poprzez udzielanie indywidualnej pomocy specjalistyczno – psychologicznej. Przez cały okres realizacji zadania udzielono 310 godzin specjalistycznej pomocy indywidualnej. Przeprowadzono 4 warsztaty po 4 godziny dla osób dorosłych oraz 6 warsztatów po 2 godziny dla dzieci i młodzieży. Ilość odbiorców zadania to 207 osób. 2. Fundacja Nowe Horyzonty, której głównym celem programu „Włącz pozytywne myślenie” było przede wszystkim wykształcenie umiejętności radzenia sobie ze stresem, depresją i negatywnymi emocjami, poprzez poszerzenie wiedzy na temat czynników stresujących i metod panowania nad stresem oraz wzmacnianie czynników chroniących. Program skierowany był do uczniów dwóch szkół podstawowych z terenu Miasta Opola. Przeprowadzono łącznie 50 warsztatów profilaktycznych w tym: 25 warsztatów o tematyce „Stres” i 25 warsztatów o tematyce „Depresja”. W warsztatach wzięło udział łącznie 589 uczniów.

Źródło: opracowanie własne

Z uwagi na konflikt zbrojny, który rozpoczął się w lutym 2022 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu w związku z realizacją zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa realizował m.in. poniższe formy pomocy i wsparcia dla uchodźców:

- uruchomienie Miejskiego Centrum Informacji i Pomocy dla obywateli Ukrainy w Centrum Aktywizacji Społecznej w Opolu, pracownicy socjalni sprawowali dyżury przez 7 dni w tygodniu przez 24 godziny do końca kwietnia 2022, od maja przez 10 godzin dziennie;
- prowadzenie magazynu z darami dla uchodźców w garażu budynku CAS na ul. Krakowskiej;
- praca socjalna prowadzona w ośrodkach pobytu tymczasowego na ul. Małopolskiej, Elektrownianej i Torowej w Opolu;
- prowadzenie miejskiego magazynu darów (7 dni w tygodniu) na ul. Północnej w Opolu;
- przygotowywanie transportów z darami wysyłanych do Ukrainy i do ośrodków pobytu tymczasowego;
- organizacja miejsc noclegowych;
- uruchomienie ośrodka czasowego pobytu dla matek z dziećmi na ul. Dambonia;
- zapewnienie całodziennych posiłków w miejscach pobytu uchodźców na ul. Dambonia i Torowej;
- rozpoznawanie potrzeb przez pracowników socjalnych w punktach pobytu uchodźców i objęcie niezbędną pomocą żywnościową;
- zorganizowanie świetlicy dla dzieci w ośrodku pobytu tymczasowego na ul. Dambonia;
- we współpracy z Buddyjską Fundacją Tzu Chi z Tajwanu zorganizowano dystrybucję bonów zakupowych dla uchodźców – łącznie 5 tysięcy osób otrzymało pomoc;
- zorganizowana została pomoc w sporządzaniu wniosków do Sądu Rodzinnego dotyczących ustanowienia tymczasowego opiekuna prawnego dla dzieci ukraińskich przekraczających granicę bez rodziców biologicznych;
- monitorowanie realizacji postanowień sądu w sprawie ustanowienia opiekunów tymczasowych,
- zorganizowanie imprezy integracyjnej dla matek z dziećmi z Opoli i Ukrainy w ramach obchodów Święta Rodziny na osiedlu Malinka (1200 uczestników);
- przyjmowanie i weryfikacja wniosków dot. świadczenia jednorazowego w wys. 300 zł,
- przyjmowanie wniosków i niezbędnych dokumentów na pozostałe świadczenia przysługujące osobom ze statusem uchodźcy (np. posiłki w szkołach i przedszkolach oraz zasiłki na zakup posiłku)
- organizacja wolontariatu wśród studentów z Ukrainy.

W okresie od 24.02.2022 do końca 2022 r. z różnych form wsparcia i pomocy skorzystało ponad 15 tysięcy osób.

3.1.9. Kultura, turystyka, zabytki i współpraca zagraniczna

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym zadania własne gmin obejmują m.in. sprawy kultury, ochrony zabytków i opieki nad nimi, sprawy turystyki oraz współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw. W okresie sprawozdawczym działalność prowadziły miejskie jednostki organizacyjne – instytucje kultury – Miejska Biblioteka Publiczna, Galeria Sztuki Współczesnej, Opolski Teatr Lalki i Aktora, Muzeum Polskiej Piosenki oraz Narodowe Centrum Polskiej Piosenki. W okresie tym Miasto aktywnie zarządzało również obiektami stanowiącymi istotne atrakcje turystyczne.

Na koniec okresu sprawozdawczego Miejska Biblioteka Publiczna miała ponad 31 tys. czytelników, dla których zakupiono 7,6 tys. egzemplarzy wydawnictw. Galeria Sztuki Współczesnej organizowała wystawy, akcje, wystawy plenerowe, a także różnego typu wydarzenia na żywo. Prowadzono również

działalność edukacyjną Galerii - oprowadzenia, warsztaty, wykłady i kursy. W Opolskim Teatrze Lalki i Aktora zorganizowano w 2022 r. łącznie ok. 0,5 tys. wydarzeń kulturalnych, w których uczestniczyło 40 tys. osób. Aktywne działania podejmowało również Muzeum Polskiej Piosenki oraz Narodowe Centrum Polskiej Piosenki.

Tab.32. Realizacja wybranych działań w miejskich jednostkach kultury (2022 r.)

Lp.	Instytucja kultury	Uszczegółowienie
1	Miejska Biblioteka Publiczna im. Jana Pawła II w Opolu	<ul style="list-style-type: none"> • Na dzień 31.12.2022 zarejestrowanych było 31 280 czytelników. • MBP dla swoich oddziałów i filii zakupiła 7 565 egz. wydawnictw. • Do końca 2022 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej odbyły się 2 646 wydarzeń, w których uczestniczyło 171 275 osób, z czego 73 584 online.
2	Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu	Do końca 2022 r. z oferty Muzeum skorzystało 35 360 osób (zwiedzanie, prelekcje, spotkania, wystawy, warsztaty, koncerty, imprezy plenerowe i działania edukacyjne), wydarzenia online 661 791 (roczna liczba wyświetleń stron: Facebook, Instagram, You Tube, Tik Tok, Twitter, strona www instytucji - 1 055 850).
3	Galeria Sztuki Współczesnej w Opolu	<ul style="list-style-type: none"> • W 2022 roku zorganizowano wystawy i akcje (performance, spektakle, pokazy multimedialne i muzyczne itp.): 22 wystawy w siedzibie (w tym – 8 w salach głównych i 11 w galerii Aneks), 1 w sali dolnej, 2 poza siedzibą Galerii, 12 pokazów różnych wystaw plenerowych, 420 różnego rodzaju imprez na żywo (204 spotkania/ spacer/wykłady/oprowadzania, 192 warsztaty i lekcje, 19 projekcji, 1 koncert, 1 finał koncertu, 2 performance i jedną aukcję). Przygotowano druki zwarte – 3. • Frekwencja działań zorganizowanych przez Galerię Sztuki Współczesnej w 2022 roku wyniosła 121 418, roczna liczba wyświetleń stron: Facebook, Instagram, You Tube, strona www instytucji – 941 264). • Prowadzona była działalność edukacyjna Galerii - oprowadzenia, warsztaty, wykłady, kursy.
4	Opolski Teatr Lalki i Aktora im. Alojzego Smolki w Opolu	<ul style="list-style-type: none"> • W 2022 roku Opolski Teatr Lalki i Aktora zorganizował: <ul style="list-style-type: none"> - 349 przedstawień w siedzibie dla 33796 widzów - 4 przedstawienia poza siedzibą dla 596 widzów - 100 lekcji teatralnych do spektakli dla 2158 uczestników - 6 warsztatów dla 1514 uczestników oraz wydarzenia jednorazowe. • łącznie w 2022 roku Teatr zorganizował 475 wydarzeń kulturalnych, w których uczestniczyło 40 061 osób, roczna liczba wyświetleń stron: Facebook, You Tube, strona www instytucji – 10 646 032.
5	Narodowe Centrum Polskiej Piosenki w Opolu	W 2022 roku Centrum zorganizowało następującą liczbę wydarzeń: <ul style="list-style-type: none"> - dział organizacji imprez: 157 (stacjonarni uczestnicy 92 950), w tym 39 wydarzeń realizowanych online (roczna liczba wyświetleń stron: Facebook, Instagram, You Tube, strona www instytucji, Spotify NCPP – 2 496 440) - Klub Osiedlowy Metalchem: 832 zajęć dla 13 034 uczestników (online dla 2 998 wyświetleń) oraz Dom Kultury TSKN na Śląsku Opolskim 832 przedsięwzięcia dla 13 034 uczestników.

Źródło: opracowanie własne

W okresie sprawozdawczym, pomimo trwającej pandemii udało się zrealizować kilka istotnych wydarzeń społecznych i kulturalnych dla uczestników o różnych zainteresowaniach i o szerokim przedziale wiekowym (tab. 33).

Tab.33. Wybrane wydarzenia społeczne i kulturalne zorganizowane w 2022 r. w Opolu

Miesiąc	Uszczegółowienie
styczeń	<ul style="list-style-type: none"> • Orszak Trzech Króli - współorganizacja z Młodzieżowym Domem Kultury przemarszu z Pl. Jana Pawła II na opolski Rynek, zakończonego koncertem kołęd.
maj	<ul style="list-style-type: none"> • Dni Opola - obchodzone od 2004 roku, kilkudniowe święto miasta odbywa się zwykle w plenerze oraz w instytucjach kultury. W programie święta znajdują się liczne koncerty, spotkania, happeningi artystyczne, kino plenerowe, konferencje naukowe, inscenizacje plenerowe na temat historii miasta. W trakcie imprezy opolscy artyści plastycy, muzycy, aktorzy, tancerze prezentują swoją działalność artystyczną. Obchody święta miasta to szereg wydarzeń kulturalnych i sportowych, w którym biorą udział mieszkańcy i turyści. • Współorganizacja z Młodzieżowym Domem Kultury Pikniku z okazji obchodów rocznicy ustanowienia Konstytucji 3 Maja, inscenizacje historyczne, wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych, występ zespołu Future Folk. • Realizacja autorskiego wydarzenia „100% House Music” w ramach Dni Opola. • Realizacja autorskiego wydarzenia "Opole Music - It's A Live" w ramach Dni Opola.
czerwiec	<ul style="list-style-type: none"> • Przy współpracy z TVP zorganizowano 59. Krajowy Festiwal Polskiej Piosenki w Opolu. • Imprezy okółfestiwalowe: otwarcie Mostku Festiwalowego, koncert Michała Bobera "Zaucha projekt" oraz koncert Moniki Wiśniowskiej - Bazel "Pogodne dźwięki polskiej piosenki" - współorganizacja z Młodzieżowym Domem Kultury. • Organizacja kolejnej edycji Nocy Kultury 2022. Na mieszkańców czekało około 30 wydarzeń kulturalnych – w tym koncerty, spektakle, widowiska plenerowe, wystawy. • Współorganizacja wraz z Diecezją Opolską koncertu "Golec uOrkiestra" na rzecz Katedry.
lipiec - sierpień	<ul style="list-style-type: none"> • Współorganizacja z Młodzieżowym Domem Kultury jubileuszu 50-lecia pracy scenicznej Grażyny Łobaszewskiej połączonego z odsłonięciem gwiazdy w opolskiej Alei Gwiazd. • Współorganizacja 25. rocznicy Powodzi Tysiąclecia, m.in. wystawa plenerowa. • Współorganizacja ze Stowarzyszeniem Wspólnota Polska – Oddział w Opolu i Młodzieżowym Domem Kultury 5. Polonijnego Festiwalu Polskiej Piosenki. • Współorganizacja z Galerią Sztuki Współczesnej oraz Archiwum Państwowym w Opolu na 100-lecie Związku Polaków w Niemczech wystawy i publikacji „Mocą tej słuszości”. • Koncert Promenadowe - współorganizacja z Narodowym Centrum Polskiej Piosenki i Młodzieżowym Domem Kultury – koncerty plenerowe w przestrzeni miejskiej.
wrzesień	<ul style="list-style-type: none"> • realizacja autorskiego wydarzenia „After Party” z muzyką elektroniczną na Małym Rynku (w ramach imprez okółfestiwalowych). • współorganizacja z Młodzieżowym Domem Kultury Jarmarku Franciszkańskiego – to 22. edycja wydarzenia, które na stałe wpisało się w kalendarz imprez kulturalnych Opola. • współorganizacja wydarzenia artystycznego - 15. Zimowy Las Sztuki czyli Wolność.
listopad	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja Pikniku Niepodległościowego z okazji Święta Niepodległości 11 Listopada we współpracy z Młodzieżowym Domem Kultury i Narodowym Centrum Polskiej Piosenki. • organizacja uroczystości podczas której po raz dwudziesty szósty przyznano Nagrody Miasta Opola za osiągnięcia w dziedzinie kultury. Nagroda ta jest wręczana corocznie opolskim artystom, twórcom i animatorom za wybitne zasługi w dziedzinie kultury i ma na celu docenienie działalności twórczej i popularyzatorskiej związanej ściśle z Opolem. Zgłoszono ok. 40 nominowanych. Nagrody zostały wręczone aż w 7 kategoriach; • Współorganizacja koncertu zespołu Dżem na rzecz Domu Nadziei w Auli Teologii.
grudzień	<ul style="list-style-type: none"> • Współorganizacja z Młodzieżowym Domem Kultury Ogólnopolskiego Turnieju Sztuki Recytatorskiej Klubu Zapalanej Świecy.

Źródło: opracowanie własne

Miasto realizuje również zadania w obszarze stypendiów dla wybitnie uzdolnionych uczniów szkół artystycznych: Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia oraz Zespołu Państwowych Placówek Kształcenia Plastycznego w Opolu. Stypendia przyznawane są wybitnie uzdolnionym uczniom obu szkół artystycznych od 1992 roku. W roku szkolnym 2021/2022 oraz 2022/2023, z każdej z tych szkół stypendia może otrzymywać 6 uczniów. Stypendium przyznawane jest na dany rok szkolny w kwocie 400 zł miesięcznie dla każdego ucznia. Mają one wartość podwójną: oprócz poprawy kondycji

finansowej stypendysty stanowią bardzo ważny czynnik motywujący do pracy i wpływający na kreatywność młodych artystów bądź muzyków. Liczba przyznanych stypendiów artystycznych wyniosła: w roku szkolnym 2021/22 – 10 osób, w roku 2022/23 – 11 osób. Łącznie w 2022 r. 21 osób.

Do zadań własnych gminy w okresie sprawozdawczym należały także sprawy w obszarze ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. W końcu 2022 r. w gminnej ewidencji zabytków znajdowało się 3 159 obiektów. Na podstawie podjętych uchwał w sprawie udzielenia dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, niestanowiących wyłącznej własności Gminy, w 2022 r. Miasto przyznało 10 dotacji na zadania w zakresie ochrony zabytków. W ramach dwóch naborów wniosków w 2022 r. przyznano dotacje na łączną kwotę 400 tys. zł. Podpisano 10 umów na realizację planowanych prac remontowo-konserwatorskich. Wykonanie natomiast wynosi 371 tys. zł, z uwagi na częściowe niewykonanie prac w przypadku dwóch wnioskodawców. Prowadzono także działania w obszarze renowacji zabytkowych kapliczek. W 2022 r. przeprowadzono kompleksową renowację kapliczki pw. Matki Boskiej, znajdującej się u zbiegu ul. Krakowskiej i Powolnego oraz kompleksową renowację kapliczki pw. Matki Boskiej (odpustowej) przy ul. Ochronnej.

Tab. 34. Wybrane dane w obszarze ochrony zabytków

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata			
		2019	2020	2021	2022
1	Liczba obiektów w gminnej ewidencji zabytków	3 157	3 157	3 154	3159
2	Liczba przyznanych dotacji na zadania w zakresie ochrony zabytków wraz z łączną kwotą	18 dotacji 1 179 000 zł (w tym 1 100 000 zł z budżetu Miasta)	12 dotacji 821 800,00 zł (w tym 791 800 zł z budżetu Miasta i 30 000 zł z JST województwa opolskiego)	13 dotacji 546 891,81 zł	10 dotacji 370 785,37 zł
3	Liczba przeprowadzonych renowacji zabytkowych kapliczek na terenie miasta wraz z kwotą nakładów ⁷	3 kapliczki 59,8 tys. zł	1 kapliczka 10 tys. zł	2 kapliczki 74,4 tys. zł	2 kapliczki 87,4 tys. zł

Źródło: opracowanie własne

W 2022 r. realizowano również inne zadanie wskazane w tab. 35.

Tab. 35. Pozostałe zadania zrealizowane w roku 2022 w obszarze ochrony zabytków

Lp.	Nazwa zadania	Zakres
1	Renowacja malowidła ściennego Władysława Początki	W 2020 r. odkryte zostało malowidło ścienne wykonane przez opolskiego artystę Władysława Początki. Dekoracja ścienna przedstawiała scenę o tematyce związanej z motywem podróży, wykonaną w formie obrazu o wymiarach 520 x 150 cm. Z udziałem Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków podano ocenę odkrytego malowidła i w wyniku przeprowadzonych konsultacji podjęto decyzję o wykonaniu wiernej kopii malowidła i umieszczenie jej na wskazanej ścianie nowo wybudowanego budynku centrum przesiadkowego. Wykonania tego zadania podjęło się Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu. Malowidło zostało odtworzone i umieszczone na ścianie nad kasami centrum przesiadkowego w Opolu w sierpniu 2022 r.

⁷ W 2020 r. przeprowadzono ostatni kończący etap prac renowacyjnych kapliczki przy ul. W. Biosa w Opolu. W 2021 r. przeprowadzono kompleksową renowację zabytkowej kapliczki pod wezwaniem Najświętszej Maryi Panny znajdującej się przy ul. Wolności oraz kompleksową renowację zabytkowej kapliczki pod wezwaniem Serca Pana Jezusa przy ul. Pelargonii 9-11.

Lp.	Nazwa zadania	Zakres
2	Przeprowadzenie prac konserwatorskich kapliczki słupkowej przy zbiegu ulic Krakowskiej i L. Powolnego w Opolu	Przeprowadzono renowację konserwatorską zabytkowej kapliczki słupowej, zlokalizowanej u zbiegu ul. Krakowskiej i Leona Powolnego w Opolu, wpisanej do rejestru zabytków województwa opolskiego, decyzją z dnia 3.11.2020 r. Kapliczka pochodzi z II połowy XIX w. i wybudowana jest w stylu neorenesansowym, warsztatu śląskiego. Zadanie realizowane było przez Miasto Opole, zgodnie z programem prac konserwatorskich, zatwierdzonym przez Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz we współpracy z Wojewódzką Komendą Policji w Opolu, na której terenie znajduje się zabytek. Prace prowadzone były przez wykwalifikowanego konserwatora zabytków z bogatym dorobkiem konserwatorskim Panią Dorotę Gryczewską. Zakres prac obejmował opracowanie programu prac konserwatorskich, naprawę zabytkowych wypraw tynkowych oraz gzymsów, wzmocnienie i podklejenie zapraw na profilach i gzymsach, przywrócenie pierwotnej kolorystyki oraz wykonanie osuszenia kapliczki metodą iniekcji.
3	Prace konserwatorskie kapliczki-dzwonnicy pw. Matki Boskiej przy ul. Ochronnej w Opolu-Borkach	Przeprowadzono prace renowacyjne kapliczki-dzwonnicy pod wezwaniem Matki Boskiej (odpustowej), znajdującej się w Opolu-Borkach, przy ul. Ochronnej, między posesją 4-6, wpisanej do rejestru zabytków województwa opolskiego. Kapliczka pochodzi z II poł. XVIII w. Wybudowana jest w stylu barokowym. Prace prowadzone były przez wykwalifikowanego konserwatora zabytków p. Rafała Rzeźniczka, reprezentującego Galerię Sztuki „Autor” z siedzibą w Opolu. Zakres prac obejmował naprawę zabytkowych wypraw tynkowych, wzmocnienie osłabionych wątków ceglanych, malowanie elewacji w kolorystyce ustalonej na podstawie odkrywek pierwotnych warstw malarskich, wymianę wtórnych gąsiorów i cementowych dachówek na gąsiori i dachówki ceramiczne o kształcie zgodnym z oryginałem, usunięcie wtórnych warstw malarskich oraz przemalowań, a także zabezpieczenie antykorozyjne elementów żelaznych oraz impregnację elementów drewnianych.

Źródło: opracowanie własne

W okresie sprawozdawczym Miasto zarządzało wybranymi atrakcjami turystycznymi przeznaczonymi do zwiedzania, m.in. Zamkiem Górnym, Wieżą Piastowską, wieżą Ratusza, a także punktem Miejskiej Informacji Turystycznej. W 2022 roku ze względu na nadal panującą sytuację epidemiczną wieża Ratusza została udostępniona w późniejszym terminie tj. od 1 lipca do końca września na szczególnych zasadach, z uwzględnieniem obowiązujących rozporządzeń. W jednorazowym zwiedzaniu mogła brać udział ograniczona liczba osób – pięciu uczestników oraz przewodnik. W styczniu obiekty były zamknięte dla zwiedzających. Od 1 lutego zostały ponownie udostępnione, aż do 20 marca, kiedy ponownie zostały zamknięte. Po przerwie, 4 maja obiekty turystyczne wznowiły działalność na szczególnych zasadach ścisłego reżimu sanitarnego, co przyczyniło się do ograniczenia liczby odwiedzających.

Jedną z największych atrakcji od wielu lat jest opolski Ogród Zoologiczny z blisko trzystoma gatunkami zwierząt. W 2022 roku ZOO odwiedziło blisko 288 tys. osób. Ogród uczestniczył w międzynarodowych programach hodowli zwierząt zagrożonych wyginięciem.

Tab.36. Podstawowe dane statystyczne w obszarze turystyki

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	Liczba turystów Wieża Piastowska [osoby]	11 314	11 993	4 682	9 569	13 826
2	Liczba turystów Wieża Ratuszowa [osoby]	1 491	1329	-	685	1 102
3	Liczba turystów – Zamek Górny [osoby]	-	6 899	1 365	1 767	3 963
4	Liczba turystów Miejskiej Informacji Turystycznej [osoby]	19 696	16 414	4 651	9 303	10 759
5	Liczba zwiedzających Ogród Zoologiczny [tys.os.]	266,9	274,4	176,9	318,5	287,8
6	Międzynarodowe programy hodowli zwierząt zagrożonych wyginięciem EEP w ZOO	38	45	50	56	52
7	Międzynarodowe programy hodowli zwierząt zagrożonych wyginięciem ESB w ZOO	25	14	15	13	16
8	Ilość gatunków zwierząt w ZOO Opole [szt.]	319	330	304	290	302
9	Liczba zajęć dydaktycznych w ZOO Opole [szt.]	200	176	-	-	78
10	Liczba uczestników zajęć dydaktycznych w ZOO Opole [osoby]	3 629	3 634	-	-	1 756

Źródło: opracowanie własne

Do zadań Miasta należała także współpraca międzynarodowa – obsługa organizacyjna, merytoryczna oraz protokolarna uroczystości i wydarzeń związanych ze współpracą zagraniczną, w tym wizyt delegacji zagranicznych w Opolu.

W 2022 r. w związku z agresją Rosji na Ukrainę współpraca międzynarodowa Opola polegała w dużej mierze na koordynacji zagranicznych transportów pomocy humanitarnej dla mieszkańców partnerskiego miasta Iwano-Frankiwnsk, a także ukraińskich uchodźców w Opolu. Należy zaznaczyć, że pomoc humanitarna została dostarczona głównie przez miasta partnerskie – Carrara (Włochy), Grasse (Francja), Ingolstadt (Niemcy), Mülheim an der Ruhr (Niemcy), Székesfehérvár (Węgry). Dodatkowo wsparcia udzieliło także kilka innych miast zagranicznych, m.in. Almelo (Holandia) i Gray (Francja). Dostarczona pomoc humanitarna obejmowała przede wszystkim odzież, produkty spożywcze i medyczne oraz środki higieny osobistej. Dodatkowo przekazano również m.in. defibrylatory, komputery, agregaty prądotwórcze, kuchnię polową, autobus miejski i ciężarówkę.

Ponadto w 2022 r. udało się z powodzeniem przeprowadzić ok. 35 przedsięwzięć, do których należały konferencje i spotkania (część w wersji online), koncerty (część w wersji online), wystawy, wizyty gości zagranicznych w Opolu oraz delegacji z Opola w miastach partnerskich, a także wizyty przedstawicieli korpusu dyplomatycznego w Opolu.

W sumie w ramach współpracy międzynarodowej Miasta Opola zrealizowano ponad 50 przedsięwzięć. Do tej liczby należy dodać co najmniej kilkanaście wydarzeń zrealizowanych przez stowarzyszenia, kluby, zespoły, instytucje i organizacje oraz szkoły.

3.1.10. Sport i rekreacja

Rok 2022 był kolejnym w naszym mieście, w którym to nastąpiła poprawa warunków do uprawiania sportu. Pod względem inwestycji sportowych oddanych do użytku nie był on tak spektakularny jak choćby wcześniejszy rok 2021, gdy oddano m.in.: kompleks Toyota Park, teren sportowo-rekreacyjny przy Kamionce Piast, czy halę do sportów walki w Centrum Sportu przy ul. Wandy Rutkiewicz. Najpoważniejszą ukończoną inwestycją była hala sportowa przy PSP nr 11 na Osiedlu Chabry. Wykorzystywana ona jest nie tylko przez uczniów tej szkoły, ale też przez kluby sportowe (m.in. trenują tam młodzi piłkarze ręczni czy siatkarki). Warto jednak podkreślić, że w 2022 roku rozpoczęła się

największa inwestycja sportowa w historii miasta – budowa nowego stadionu piłkarskiego. W minionym roku prace postępowały zgodnie z harmonogramem.

Ważnym osiągnięciem dla rozwoju sportu było utworzenie w 2022 roku klas mistrzostwa sportowego w IX LO. Są to dwie klasy pierwsze o specjalnościach: piłka nożna chłopców i piłka ręczna chłopców. W IX LO funkcjonowały już wcześniej klasy sportowe, a utworzenie klas mistrzostwa sportowego jest kolejnym etapem profesjonalizacji szkolenia w tych dwóch ważnych dla miasta dyscyplinach sportu. W szkole tej są także klasy sportowe ze specjalizacją: siatkówka dziewcząt, koszykówka chłopców i lekkoatletyka. W piramidzie szkolenia sportowego podstawą jest sport dzieci i młodzieży. Dobrze funkcjonuje on w obszarze oświaty. Poza wspomnianymi klasami sportowymi są też inne, m.in. klasa lekkoatletyczna w VI Liceum Ogólnokształcącym, klasy piłkarskie w PSP nr 5, czy też klasy trenujące piłką ręczną w PSP nr 24. Koordynacją sportu w oświacie zajmuje się Międzyszkolny Ośrodek Sportowy.

Rozwój sportu realizowany jest poprzez odpowiednie wydziały Urzędu Miasta Opola (z wiodącym Wydziałem Sportu), Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz Międzyszkolny Ośrodek Sportowy. Współdziałanie kilku wydziałów Urzędu Miasta Opola oraz jednostek (MOSiR i MOS) z klubami sportowymi działającymi na terenie Opola, daje nie tylko możliwość uczestnictwa w zajęciach sportowych dużej grupie dzieci i młodzieży, ale przekłada się też na wyniki. W prowadzonej przez Instytut Sportu klasyfikacji sportu młodzieżowego w punktacji za osiągnięte rezultaty, Miasto Opole w okresie sprawozdawczym zajęło 17. lokatę w kraju (o jedną pozycję wyżej niż w 2021 roku). Biorąc pod uwagę, że Opole pod względem liczby mieszkańców jest 27. miastem w Polsce, tę lokatę w klasyfikacji można uznać za bardzo dobrą. Za nami są większe miasta takie jak m.in.: Rzeszów, Kielce, Bielsko-Biała, Częstochowa, Gliwice, Radom czy Sosnowiec. Zresztą w naszym mieście jest duża liczba dzieci trenujących na co dzień jakąś dyscyplinę w klubach sportowych. W każdym roczniku w mieście Opolu w szkole podstawowej jest około 1100 uczniów. Średnio wśród uczniów szkół podstawowych w każdym roczniku regularnie w zajęciach prowadzonych przez kluby uczestniczy około 150 dzieci. Najpopularniejsze dyscypliny to: piłka nożna, taekwondo i judo.

Rok 2022 był bardzo dobry jeśli chodzi o wyniki sportowe naszych klubów i reprezentantów. Medale mistrzostw świata i Europy zdobyli kajakarze KU AZS Politechniki Opolskiej. Wiele razy stawali oni na podium mistrzostw Polski w różnych kategoriach wiekowych. To samo na arenie krajowej dotyczy lekkoatletów AZS-u Politechniki. Cieszyć możemy się również sukcesami opolskich sztangistów, judoków, przedstawicieli taekwondo, short tracku, łyżwiarstwa figurowego, pływania i innych. To był też świetny rok dla naszych przedstawicieli dyscyplin drużynowych. Znakomicie w ekstraklasie futsalu radzili sobie zawodnicy Dremana, którzy zajęli 4. miejsce w Polsce. Najlepsze osiągnięcie w historii miały siatkarki Uni Opole (7. miejsce w kraju) i koszykarze AZS-u Politechniki (4. miejsce w I lidze czyli 20. w Polsce). Sezon piłkarski zakończony w roku 2022 był natomiast dla piłkarzy Odry najlepszym od 21 lat. Zajęli oni 5. lokatę w I lidze (23. w kraju) mając realną szansę na powrót po 41 latach do ekstraklasy czyli grona najlepszych klubów w Polsce. Niestety w barażach o ekstraklasę przegrali oni z Koroną Kielce. Z kolei szczypiorniści Gwardii Opole potwierdzili swoje miejsce w krajowej czołówce zajmując w rozgrywkach PGNiG Superligi 9. pozycję.

W roku sprawozdawczym realizowanych było wiele imprez sportowo-rekreacyjnych na obiektach miejskich. Najważniejsze z nich to: Dzień Sportu, III Rajd Rowerowy oraz kilkanaście imprez biegowych dla amatorów. Jeśli chodzi o poważne wydarzenia sportowe o zasięgu ogólnopolskim lub międzynarodowym, to warto wymienić: mecz o Superpuchar Polski w koszykówce mężczyzn Śląsk Wrocław – Stal Ostrów Wielkopolski (Stegu Arena), prestiżowy turniej żużlowy Żłoty Kask (stadion ul. Wschodnia) oraz Mistrzostwa Świata Mażorettek (Stegu Arena).

Realizacja zadań w okresie sprawozdawczym objęła m.in. prowadzenie spraw związanych z upowszechnianiem kultury fizycznej, prowadzeniem nadzoru, przyznawaniem nagród i stypendiów

w dziedzinie sportu, a także realizację otwartych konkursów z obszaru wspierania i upowszechniania kultury fizycznej (tab. 37).

Tab.37. Realizacja wybranych działań w obszarze sportu w okresie sprawozdawczym

Lp.	Działanie	Opis realizacji
1	Prowadzenie spraw związanych z upowszechnianiem kultury fizycznej	Działanie zrealizowano poprzez szeroki system wsparcia dla klubów i organizacji sportowych w zakresie prowadzonej przez nie działalności (wsparcie merytoryczne i finansowe). Udzielono dotacji na dofinansowanie 59 projektów o tematyce sportowej i rekreacyjnej i na organizację imprez sportowych i rekreacyjnych.
2	Prowadzenie nadzoru nad stowarzyszeniami i związkami stowarzyszeń kultury fizycznej	Zrealizowano zgodnie z <i>Ustawą o stowarzyszeniach</i> , <i>Ustawą o sporcie</i> oraz <i>Rozporządzeniem Ministra Sportu i Turystyki ws. ewidencji klubów sportowych</i> . W ramach Urzędu prowadzono rejestr klubów sportowych, kontrolowano działalność klubów i prawidłowość wydatkowania środków publicznych.
3	Prowadzenie spraw związanych z przyznawaniem przez Prezydenta nagród i stypendiów w dziedzinie sportu	Zrealizowano poprzez: - wypłatę comiesięcznych stypendiów od 1 kwietnia 2022 do 31 grudnia 2022 r., przyznanych po ocenie merytorycznej złożonych wniosków – 72 osobom, - wypłatę nagród za wysokie wyniki sportowe zawodników i ich trenerów, na podstawie złożonych wniosków – 62 nagrody zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Opola.
4	Realizacja otwartych konkursów z obszaru wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, realizacja programu współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi	Zrealizowano poprzez dofinansowanie 32 zadań w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Objęto dofinansowaniem półkolonie letnie i zajęcia pozalekcyjne organizowane przez kluby sportowe dla dzieci i młodzieży. Programem objęto 2688 osób.

Źródło: opracowanie własne

Prezydent Miasta wykonywał uchwały w zakresie wspierania rozwoju sportu, stypendiów i wyróżnień w działalności sportowej, a także w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi. Realizację ww. uchwał przedstawiono w tab. 38.

Tab.38. Realizacja wybranych uchwał Rady Miasta Opola w zakresie wspierania rozwoju sportu

Lp.	Uchwała Rady Miasta	Realizacja w okresie sprawozdawczym
1	Uchwała w sprawie warunków i trybu wspierania rozwoju sportu na terenie Miasta Opola	Udzielono klubom sportowym 59 dotacji w trybie jednorocznym i wieloletnim, przeznaczonych na rozwój opolskiego sportu w wybranych dyscyplinach oraz organizację imprez sportowych i rekreacyjnych, na łączną kwotę 6,3 mln zł.
2	Uchwała w sprawie stypendiów, wyróżnień i nagród za osiągnięte wyniki sportowe oraz za osiągnięcia w działalności sportowej	Stypendia wypłacono 72 zawodnikom w 8 dyscyplinach sportowych, na łączną kwotę ok. 820,5 tys. zł. Stypendia były wypłacane co miesiąc od 1 marca do 31 grudnia 2022 r. Nagrody wypłacono łącznie 62 zawodnikom i trenerom, na kwotę 129 tys. zł, w sześciu dyscyplinach sportu.
3	Program współpracy Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na rok 2022	Wzmocnienie organizacji pozarządowych będących klubami sportowymi, jako realizatorów zadań publicznych istotnych dla rozwoju społecznego – zajęcia pozalekcyjne i półkolonie dla dzieci i młodzieży. Celem jest zapobieganie uzależnieniom. Udzielono 32 dotacje na łączną kwotę 428 tys. zł.

Źródło: opracowanie własne

Tab.39. Podstawowe dane statystyczne w obszarze sportu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata					Uwagi
		2018	2019	2020	2021	2022	
1	Dotacje dla klubów sportowych	111	111	83	84	91	Stan na koniec roku
2	Liczba zarejestrowanych klubów sportowych	91	94	96	98	96	Stan na koniec roku
3	Stypendia i nagrody sportowe	257	205	184	215	134	Stan na koniec roku

Źródło: opracowanie własne

Wiele istotnych zadań w obszarze sportu i rekreacji realizuje Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji. Podmiot ten prowadzi działalność o charakterze użyteczności publicznej, której celem jest zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie sportu, rekreacji, turystyki, a także wszelkich działań usługowych możliwych do wykonania w administrowanych obiektach tj. wynajem pomieszczeń stowarzyszeniom sportowym, działalność handlowa i hotelarska. W okresie sprawozdawczym zarządzał 48 obiektami, w tym m.in. dwoma krytymi pływalniami, basenem letnim, sztucznym lodowiskiem, halą sportową Stegu Arena, kompleksem Toyota Park, stadionem lekkoatletycznym, stadionem piłkarskim, stadionem żużlowym, szeregiem boisk sportowych: piłkarskich i lekkoatletycznych, od dużego kompleksu Centrum Sportu, poprzez Orliki, do dzielnicowych boisk i placów zabaw, obiektami rekreacyjnymi typu Otwarte Strefy Aktywności, kąpieliska Bolko i Malina, obiektami turystycznymi – Wieża Piastowska i Ratuszowa, Zamek Górny oraz Miejska Informacja Turystyczna. MOSiR był organizatorem lub współorganizatorem znaczących wydarzeń sportowych, a także wydarzeń rekreacyjnych. Na obiektach MOSiR kluby sportowe z terenu Opola organizują swoje mecze ligowe w popularnych dyscyplinach sportowych takich jak: żużel, piłka ręczna, piłka nożna czy siatkówka. Trenują na nich przedstawiciele dyscyplin osiągających bardzo dobre rezultaty w rywalizacji krajowej i międzynarodowej – lekkoatleci, pływacy, łyżwiarze short tracku. MOSiR w 2022 roku w odróżnieniu od lat wcześniejszych nie poczynił poważnych inwestycji. Przeprowadził potrzebne remonty w obecnych obiektach.

3.1.11. Promocja miasta

W myśl ustawy o samorządzie gminnym promocja gminy jest jej zadaniem własnym. W okresie sprawozdawczym realizowano Uchwałę Rady Miasta w sprawie przyjęcia Strategii Promocji Marki Opole do 2022 roku. W 2022 r. przeprowadzono szereg działań w obszarze promocji miasta, które objęły swoim zakresem m.in. działalność wydawniczą, promocję miasta w mediach regionalnych i ogólnopolskich, a także współpracę ze związkami miast i gmin. Podsumowanie działalności w omawianym obszarze przedstawiono w tab. nr 40-41.

Tab.40. Podstawowe dane statystyczne w obszarze promocji miasta (stan na koniec roku)

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	Liczba rozpatrzonych wniosków o Patronat Honorowy Prezydenta Miasta Opola	221	217	89	98	120
2	Liczba rozpatrzonych wniosków o wydanie materiałów promocyjnych	535	356	80	135	199
3	Liczba wydanych materiałów promocyjnych [w tys.]	91	70	18	45	52

Źródło: opracowanie własne

Tab.41. Realizacja wybranych działań w obszarze promocji miasta

Obszar działalności	Opis [podsumowanie działalności]
Promocja gospodarcza miasta Opola	<p>Biuro Obsługi Inwestorów podjęło następujące działania w ramach uczestnictwa, organizacji lub współorganizacji wydarzeń, m.in. :</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wsparcie organizacji XXII Gali Laurów Umiejętności i Kompetencji, ▪ wsparcie organizacji XIX Opolskiej Nagrody Jakości, ▪ współorganizacja cykl wydarzeń Startup Mixer (które inspirują przedsiębiorców do tworzenia nowych i innowacyjnych firm oraz inicjatyw), ▪ udział w ABSL Summit 2022 oraz udział w ABSL Diamonds, ▪ współorganizacja wspólnie z PNT w Opolu, konferencji poświęconej sektorowi IT. <p>Opracowano oraz wydrukowano foldery promujące teren inwestycyjny Wrzoski w językach angielskim oraz koreańskim. Realizowano projekty inwestycyjne mające na celu obsługę wielkoskalowych inwestycji planowanych do realizacji na terenie inwestycyjnym Wrzoski jak i pozostałe projekty dla pozostałych terenów inwestycyjnych Opola. Prowadzono serwis informacyjny investinopole.pl oraz kanał mediów społecznościowych o tej samej nazwie.</p>
Promocja akademicka miasta Opola	<p>Biuro Obsługi Inwestorów podjęło następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nadzorowało serwis informacyjny www.opolekampus.pl oraz profil FB OpoleKampus. ▪ realizowało zadanie z zakresu przystąpienia miasta Opola do klastra Sinotaic specjalizującego się w bezpieczeństwie teleinformatycznym oraz promocji zagadnień w dyskusji publicznej jak edukacji. ▪ współorganizowało serie wydarzeń Startup Mixer wspólnie z PNT, które promują m.in. przedsiębiorczość i innowacyjność na styku biznesu oraz środowiska akademickiego. ▪ współfinansowało XIX Opolski Festiwal Nauki, konferencję "Trening Mistrzowski w Chodzie Sportowym".
Kampania promocyjna "Wracamy do gry"	<p>Miasto Opole po okresie pandemii powróciło do organizacji cyklicznych wydarzeń miejskich o dużym potencjale promocyjnym, takich jak: Święto Wojciechowe, Dni Opola, Festiwal Książki, Koncerty okołofestiwalowe, Opolski Festiwal Smaków, Jarmark Franciszkański oraz Jarmark Bożonarodzeniowy. Wydarzeniom towarzyszyła kampania promocyjna pod hasłem „Wracamy do gry”, której celem było poinformowanie i zaproszenie mieszkańców Opola oraz województwa opolskiego do udziału w miejskich imprezach i wydarzeniach. Kampania realizowana była od kwietnia 2023 roku za pośrednictwem nośników reklamy typu citylight, strony internetowej miasta, magazynu "Opole I Kropka", miejskich profili w mediach społecznościowych oraz reklamy prasowej.</p>
Organizacja i promocja wydarzeń związanych z 59. KFPP	<p>W ramach promocji Opola związanej z Krajowym Festiwalem Polskiej Piosenki zrealizowano następujące projekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kawiarenka z Gwiazdami w Rynku, • Strefa Widza KFPP oraz dodatkowy koncert okołofestiwalowy, • Mural Andrzeja Nowaka w ramach trasy turystycznej "Muzyczne murale", • Odświeżenie nowych gwiazd w Alei Gwiazd Polskiej Piosenki.
Promocja Opola w grze planszowej "Monopoly"	<p>Miasto nawiązało współpracę z producentem najpopularniejszej gry planszowej na świecie, czego efektem było powstanie opolskiej edycji tej kultowej gry. Na planszy i kartach do gry pojawiły się najważniejsze atrakcje turystyczne Opola oraz wybrane uczelnie wyższe, przedsiębiorstwa oraz kluby sportowe. W wyniku realizacji kampanii promocyjnej o zasięgu ogólnopolskim do końca 2022 roku sprzedano 4 tys. sztuk "Monopoly Opole". W 2023 roku zgodnie z deklaracjami producenta gra zostanie dodrukowana.</p>
Działalność wydawnicza	<p>Kontynuowano wydawanie Magazynu Miejskiego „Opole i Kropka” – 12 numerów w nakładzie 6 tys. egzemplarzy.</p>
Promocja w mediach o zasięgu ogólnopolskim,	<p>W ramach promocji projektów społecznych, biznesowych, sportowych i edukacyjnych miasta kontynuowano współpracę z mediami regionalnymi: Radio Opole, Radio Doxa, Nowa Trybuna Opolska, Gazeta Wyborcza. W ramach projektu SuperMiasta realizowanego przez Gazetę Wyborczą, Miasto pochwaliło się swoimi osiągnięciami</p>

Obszar działalności	Opis [podsumowanie działalności]
regionalnym i lokalnym	w zakresie realizacji inwestycji ze środków unijnych. We współpracy z Rzeczpospolitą Miasto Opole wzięło udział w ogólnopolskim projekcie „E-forum liderów samorządowych” poświęconym najważniejszym wyzwaniom stojącym przed samorządem terytorialnym w Polsce.
Prowadzenie współpracy ze związkami miast i gmin w skład których wchodzi Opole.	Miasto Opole rozwijało współpracę polegającą na wzajemnym informowaniu o realizowanych działaniach oraz podejmowaniu wspólnych inicjatyw w ramach następujących związków i stowarzyszeń: Związek Powiatów Polskich, Stowarzyszenie Park Przemysłowy Metalchem, Związek Miast Polskich, Opolska Regionalna Organizacja Turystyczna, Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pradziad. W ramach współpracy z Opolską Regionalną Organizacją Turystyczną, Miasto uczestniczyło w 2022 roku w szeregu imprez i targów turystycznych: Otwarcie Sezonu Turystycznego na Dolnym Śląsku w Wałbrzychu, Piknik nad Odrą w Szczecinie, Targi turystyki weekendowej w Chorzowie oraz Mobilne Centra Informacji Turystycznej w woj. opolskim oraz Czechach.

Źródło: opracowanie własne

W związku z wybuchem wojny w Ukrainie wiele miejsca w działalności promocyjnej i informacyjnej w 2022 roku poświęcono uchodźcom z Ukrainy. Miasto Opole przez cały okres przyjmowania uchodźców relacjonowało za pośrednictwem strony internetowej, mediów społecznościowych, magazynu „Opole i Kropka”, w jaki sposób uchodźcy są przyjmowani w Opolu, gdzie i w jaki sposób można uzyskać pomoc. Efektem tego była między innymi wystawa plenerowa „Twarze Ukrainy”, która w formie fotoreportaży przedstawiła sylwetki 30 uchodźców i ich rodzin, które trafiły do Opoli w wyniku wojny w Ukrainie.

3.1.12. Gospodarka

W okresie sprawozdawczym Miasto realizowało działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy. Zadania te realizowane były przede wszystkim przez Powiatowy Urząd Pracy oraz Biuro Obsługi Inwestora w Urzędzie Miasta Opola. PUP w okresie sprawozdawczym realizował m.in. zadania w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych, udzielania świadczeń finansowych osobom bezrobotnym, a także w zakresie kształcenia ustawicznego. Jednostka ta swoim zasięgiem obejmowała Miasto Opole oraz powiat opolski (ziemski). Ważne zadania realizowane były również przez Park Naukowo-Technologiczny.

Tab.42. Realizacja wybranych działań w obszarze rynku pracy w 2022 r. (PUP Opole)

Obszar	Opis działalności
Aktywizacja osób bezrobotnych	PUP w Opolu na bieżąco analizuje strukturę bezrobocia uwzględniając potrzeby bezrobotnego, osoby te wymagają wsparcia i pomocy od swojego doradcy klienta i/lub doradcy zawodowego, ale przede wszystkim w formie skierowania do różnych form aktywizacji lub udzielenia wsparcia finansowego mającego na celu jedno tj. podjęcie zatrudnienia lub działalności gospodarczej i wejścia na stałe na rynek pracy. Dlatego też, PUP w Opolu mając na względzie zaaktywizowanie jak największej liczby osób bezrobotnych, oprócz środków otrzymanych odgórnie z ministerstwa (w tym na projekty EFS) tj. 19 534 626,76 zł dodatkowo pozyskał 1 634 337,00 zł (rezerwa ministra 1 500 000,00 zł oraz PFRON 134 337,00 zł, w tym miasto Opole 81 632,00 zł). Dzięki łącznej kwocie 21 168 963,76 zł zaktzywizowaliśmy (nowoskierowani) 1 768 osób bezrobotnych (z Opoli 919), wśród których przeważały osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy tj. osoby do 30 roku życia, osoby po 50 roku życia, osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby o niskich kwalifikacjach. Osoby bezrobotne mogły korzystać ze wszystkich usług i instrumentów rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wśród których były staże (ogółem 636, z Opoli 326), szkolenia (481, z Opoli 281), dotacje (285, z Opoli 136), prace społecznie użyteczne (94, z Opoli 34), refundowanie kosztów utworzenia stanowiska pracy (113, z Opoli 53), bon zatrudnieniowy (58, z Opoli 27), prace interwencyjne (104, z Opoli 51), bon na zasiedlenie (66, z Opoli 44), roboty publiczne (96, z Opoli 46), bon szkoleniowy (21, z Opoli 6), studia podyplomowe

Obszar	Opis działalności
	(37, z Opola 26) i dofinansowanie za zatrudnienie osób pow. 50 roku życia (25, z Opola 13). Dodatkowymi działaniami wspierającymi aktywizację dokonywaliśmy zwrotów kosztów dojazdu, opieki nad dzieckiem lub osoba zależną, organizowaliśmy Targi pracy, Giełdy pracy, wszystkie zarejestrowane osoby korzystały wielokrotnie z usług pośrednictwa pracy, czy poradnictwa zawodowego w formie indywidualnych warsztatów tematycznych. Dodatkowo realizowane były dwa projekty konkursowe, pierwszy pn. "TWÓJ BIZNES - TWOJA PRACA 2" w ramach RPO WO 2014-2020 oraz "Młodzi Przedsiębiorcy" w ramach PO WER 2014-2020.
Świadczenia finansowe dla osób bezrobotnych	Drugim najważniejszym obszarem działalności PUP jest obsługa formalna osób bezrobotnych od rejestracji (7 406 osób zarejestrowało się w 2022 roku), po obsługę i wypłatę zasiłków (1 601 osób zarejestrowało się z uprawnieniami do pobierania zasiłku, w ramach których wypłaciliśmy 9 492 416,71 zł). Wydano 17 539 decyzji administracyjnych, 6 414 zaświadczeń oraz wysłaliśmy 2 332 odpowiedzi na pisma skierowane do tutejszego urzędu przez sądy, policję, komorników, służby socjalne, państwową inspekcję pracy, ZUS i inne organy. Na wniosek osób posiadających prawo do pobierania zasiłku 392 osobom przyznaliśmy dodatek aktywizacyjny, w ramach którego wypłaciliśmy 523 428,20 zł. Dodatkowo za wszystkie zarejestrowane w naszym urzędzie osoby odprowadziliśmy składkę zdrowotną zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych za środków publicznych - wydatki z tego tytułu zamknęły się w kwocie 637 219,04 zł.
Kształcenie ustawiczne pracodawców i pracowników	W roku 2022 środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego przyznano 146 pracodawcom, w tym 140 z sektora prywatnego (80 mikroprzedsiębiorcom, 30 małym, 20 średnim i 10 dużym przedsiębiorcom) i 6 z sektora publicznego, na finansowanie kosztów kształcenia ustawicznego 546 pracowników i pracodawców. Wydatki KFS z tego tytułu wyniosły w 2022 roku 1 722 824,98 zł. Dofinansowano 108 pracodawców z miasta Opola. Najpopularniejszymi kierunkami kształcenia były kursy specjalistyczne dla pracowników działów księgowości i kadr oraz szkolenia dla kadry zarządzającej.
Wsparcie pracodawców w zatrudnieniu cudzoziemców	W 2022 roku zarejestrowano 45 924 Oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Republiki Armenii, Republiki Białorusi, Republiki Gruzji, Republiki Mołdawii, Federacji Rosyjskiej lub Ukrainy, z czego aż 58 % zarejestrowanych oświadczeń dotyczy obywateli Ukrainy. Na oświadczenie podjęto pracę 33 183 cudzoziemców, co do 12 741 oświadczeń brak jest jakichkolwiek informacji od pracodawcy od pojęcia/niepodjęcia pracy. W 2022 r. zostało również złożonych 2 609 wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową (TYPU S), z czego pracodawcy otrzymali 39 zezwoleń, natomiast w 6 206 przypadkach zostały wydane decyzje o umorzeniu postępowania w związku z nie zgłoszeniem się cudzoziemca do pracodawcy. Pracodawcy zgłosili do 31.12.2022 r. 37 977 powiadomień o zatrudnieniu cudzoziemca, a w okresie od 24.02.2022 r. do 31.12.2022 r. urząd posiadał w realizacji 139 ofert pracy na 607 stanowisk.
Działania na rzecz Ukrainy	Powiatowy Urząd Pracy w Opolu podjął szereg działań zmierzających do efektywnej aktywizacji zawodowej obywateli Ukrainy w tym: <ul style="list-style-type: none"> • do odbycia stażu skierowano 68 obywateli Ukrainy; • w ramach prac interwencyjnych zatrudnienie uzyskało 14 obywateli Ukrainy; • w ramach robót publicznych zatrudnienie uzyskały 43 osoby; • zatrudnienie w ramach Bonu zatrudnieniowego uzyskały 3 osoby; • w 2022 roku na szkolenia zostało skierowanych 117 obywateli Ukrainy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opolu, w tym 106 uchodźców wojennych, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. 2022, poz. 583). • 108 osób skierowano na „kurs języka polskiego od podstaw dla obcokrajowców” w wymiarze 75 godzin, w tym 106 uchodźców wojennych; • 5 osób skierowano na kurs „ABC Przedsiębiorczości”, które otrzymały jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej; • 4 osoby skierowano na kursy z zakresu prawa jazdy kat. C i kat. D;

Obszar	Opis działalności
	<ul style="list-style-type: none"> • 2 osoby otrzymały środki – nostryfikacja dyplomu <p>Łącznie od dnia 24.02.2022 r. zarejestrowało się 727 obywateli Ukrainy, w tym 566 osób w związku z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.</p> <p>Aktualnie w ewidencji figurują 202 osoby – obywatele Ukrainy, w tym 149 osób w związku z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.</p>

Źródło: opracowanie własne

W okresie sprawozdawczym Miasto obsługiwało inwestorów, a także uczestniczyło w wydarzeniach okołobiznesowych promujących Opole. W ofercie inwestycyjnej dostępnych było ponad 160 ha terenów inwestycyjnych (głównie Wrzoski oraz rejon ul. Północnej). Na obszarze terenu inwestycyjnego „Wrzoski”, w 2022 r. prowadzono prace w zakresie uzbrojenia terenów inwestycyjnych w infrastrukturę drogową, energetyczną, gazową oraz wodną m. in. pod kątem wielkoskalowych dostaw mediów. We współpracy z jednostkami org. urzędu pozyskano dofinansowanie na uzbrojenie w infrastrukturę drogową terenu inwestycyjnego Wrzoski. Kontynuowano projektowanie zasilania w wodę i gaz dla terenu przez odpowiednich dystrybutorów mediów. Pozyskano warunki na zasilanie terenu mocą min. 360 MW. Obowiązuje również plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu inwestycyjnego Opole-Wrzoski. Prowadzono konsolidowanie struktury własnościowej dla obecnych oraz przyszłościowych terenów inwestycyjnych w celu stworzenia optymalnej oferty inwestycyjnej. Realizowano aktywną politykę promocji gospodarczej wśród dużych projektów inwestycyjnych, odpowiadających potencjałowi terenów inwestycyjnych we Wrzoscach.

W Opolu sukcesywnie powiększają się nowe sektory gospodarki tj.:

- automotive - Polaris, IAC, GSS, UFI, TitanX, Brokelman
- automatyka przemysłowa - IFM Ecolink, KBA
- ITO - ATOS, Stefanini, BCF, Future Processing, Axiome, Axabee
- B+R - Fraunhofer Project Centre, IAV, Danone
- BPO - Capita, Capgemini, PWC, opta data.

Wśród najnowszych inwestycji są:

- IAV - światowy potentat branży inżynierskiej sektora automotive,
- ifm - IV etap / pierwsza w regionie fabryka obwodów drukowanych,
- TitanX - II etap / systemy chłodzenia dla samochodów elektrycznych w tym baterii,
- Puky - producent rowerów dla dzieci,
- Enercon - producent generatorów turbin wiatrowych.

Podsumowując, rynek FDI w Opolu to:

- 35 inwestycji, 6 000 nowych miejsc pracy tj. 10 % rynku pracy, 1 350 mln zł inwestycji.
- 60 tys. m² nowej pow. biurowej. Więcej niż pozostałe mniejsze miasta w Polsce łącznie. Zgodnie z raportem MRiI i ABSL. Drugie miejsce wśród miast TIER 3 za Rzeszowem.
- 140 tys. m² nowej pow. przemysłowej (w planie 80 tys. m²). 12 miejsce w kraju między Lublinem (336 tys. mieszkańców) a Olsztynem (170 tys. mieszkańców).

Biuro koordynowało wraz z PNT w Opolu, prace nad przystąpieniem Opola do klastra Sinotaic, ogólnopolskiej instytucji specjalizującej się w bezpieczeństwie sieci teleinformatycznych.

Dla gospodarki miasta istotny jest również rozwój budownictwa mieszkaniowego. W okresie sprawozdawczym w Opolu do użytku oddano 881 mieszkań. W kategorii tej mieszczą się zarówno mieszkania w budownictwie jednorodinnym, jak i w budynkach wielorodzinnych.

Tab.43. Podstawowe dane statystyczne w obszarze gospodarki

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	Stopa bezrobocia w Opolu [w %, stan na koniec roku]	3,2	2,8	3,8	3,2	3,0
2	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Opolu [w tys., stan w końcu roku]	2,6	2,2	3,0	2,5	2,4
3	Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw [w tys. osób, średniorocznie]	27,3	28,9	27,3	27,0	27,7
4	Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w Opolu	795	1179	929	1105	881
5	Liczba obsługiwanych inwestorów	39	41	41	40	43
6	Dostępne w ofercie tereny inwestycyjne [ha]	100	122	122	122	162

Źródło: opracowanie własne

Miasto realizowało również zadania w obszarze zwolnień i ulg podatkowych dla przedsiębiorców udzielonych na podstawie uchwał Rady Miasta Opola (pomoc regionalna, pomoc de minimis).

Pomoc regionalna

Zwolnieniem z podatku od nieruchomości stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną na podstawie uchwał Rady Miasta Opola Nr XXII/389/16 z dnia 28 stycznia 2016 r. oraz uchwały Nr XXXVII/724/17 z dnia 26 stycznia 2017 r. – objęto 7 przedsiębiorców. Kwota zwolnień wyniosła 2.480.399,60 zł, w tym: na podstawie uchwały Nr XXII/389/16 udzielono zwolnienia w kwocie 1.210 086,81 zł, na podstawie uchwały Nr XXXVII/724/17 w kwocie 1.270.312,79 zł.

Pomoc de minimis

Na podstawie uchwały LVII/863/14 Rady Miasta Opola z dnia 24 kwietnia 2014 r. w sprawie przyjęcia Opolskiego Programu Pomocy Przedsiębiorcom na lata 2014-2020 oraz uchwały Rady Miasta Opola z dnia 25 lutego 2021 r. nr XXXVII/737/21 w sprawie przyjęcia Opolskiego Programu Pomocy Przedsiębiorcom udzielono zwolnień w 2022 roku na kwotę 1.108.422,87 zł, o przedmiotowe zwolnienie wystąpiło 46 podmiotów z tego 3 wnioski zostały załatwione odmownie.

Tab.44. Zwolnienia w rozbiu na rodzaje przedmiotów korzystających ze zwolnienia.

	Tytuł zwolnienia							
	Zwolnienie z tytułu nowo wybudowanych budynków, budowli lub ich części		Zwolnienie z tytułu nowo nabytych gruntów, budynków i budowli lub ich części		Zwolnienie gruntów, budynków, budowli w przypadku rozpoczęcia wykorzystywania ich do prowadzenia działalności wcześniej nie związanych z działalnością		Zwolnienie z tytułu zatrudnienia	
	Liczba zaświadczeń	Kwota zwolnienia w zł	Liczba zaświadczeń	Kwota zwolnienia w zł	Liczba zaświadczeń	Kwota zwolnienia w zł	Liczba zaświadczeń	Kwota zwolnienia w zł
Osoby prawne	9	508 189,76	16	201 022,87	0	0,00	3	16 816,00
Osoby fizyczne	16	241 847,78	22	232 477,78	3	11 711,59	4	29 579,65
Ogółem	25	750 037,54	38	433 500,65	3	11 711,59	7	45 895,65

Źródło: opracowanie własne

Ważną instytucją otoczenia biznesu jest Park Naukowo-Technologiczny w Opolu - miejsce współpracy nauki z biznesem oraz tworzenia i wdrażania innowacji. Miasto w okresie sprawozdawczym posiadało 100% udziałów w spółce. Rok 2022 był dziesiątym rokiem w działalności spółki. Rozwój Parku, a wraz z nim nowoczesnych technologii, oznacza przede wszystkim kluczowy dla Opola rozwój gospodarki opartej na wiedzy i kompetencji. Spółka realizuje działania mające na celu przyciąganie do miasta kompetencji badawczo-rozwojowych, wykorzystując w tym obszarze wykwalifikowaną kadrę, uczelnie wyższe oraz nowoczesną infrastrukturę. W skład Parku wchodzi m.in: budynek Inkubatora Przedsiębiorczości, budynek laboratoryjno–doświadczalny, budynek Wysokich Technologii IT i Centrum Projektowania Inżynierskiego wraz z Centrum Przetwarzania Danych oraz budynek zaplecza wdrożeniowego i biurowego z przeznaczeniem na potrzeby małych i średnich przedsiębiorstw. Spółka posiada laboratoryjny sprzęt badawczy o zróżnicowanym przeznaczeniu. W 2022 roku Park ukończył budowę nowoczesnego budynku na potrzeby realizacji usług publicznych w Opolu. Nowy budynek o nazwie Centrum Usług Publicznych, z certyfikatem LEED jest największym budynkiem posiadanym przez Park o powierzchni całkowitej blisko 16 tys. m².

W 2022 roku PNT realizowała projekt współfinansowany z Unii Europejskiej w zakresie profesjonalizacji usług w ramach operatora voucherów zwiększających konkurencyjność MSP działających w obszarze inteligentnych specjalizacji na terenie województwa opolskiego. PNT w tym zakresie jest realizatorem voucherów przeznaczonych na finansowanie specjalistycznych usług dla MSP w formie dotacji lub promesy. W ramach voucherów w 2022 r. przedsiębiorstwa skorzystały z usług na łączną kwotę ok. 56 tys. zł, w tym na wynajem powierzchni laboratoryjnej oraz kolokację serwerów.

Świadczone usługi przez PNT w okresie sprawozdawczym cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród przedsiębiorców w kwestii wynajmu powierzchni biurowej, laboratoryjnej i produkcyjnej. Na dzień 31.12.2022 roku w całym Parku jedynie 3 pomieszczenia (łącznie ok. 100 m²) były dostępne na wynajem. Przestrzeń wynajęta na dzień 31.12.2022 r.: budynek inkubatora przedsiębiorczości (7 firm – 500 m²), budynek laboratoryjno – doświadczalny (6 firm – 940 m²), budynek wysokich technologii IT (12 firm – 1 160 m²), budynek zaplecza wdrożeniowego i biurowego (16 firm – 7 300 m²). Łącznie pod adresem PNT w Opolu swoją działalność gospodarczą prowadzą obecnie 124 firmy - wliczając przedsiębiorstwa korzystające z usługi Wirtualne Biuro. Spółka świadczy również usługę coworkingu. W 2022 roku z usługi tej skorzystały 24 podmioty. Udostępnienie infrastruktury PNT w Opolu wiąże się z możliwością wsparcia finansowego przedsiębiorstw. Młode firmy, działające na rynku do 3 lat, lokujące się w budynku Inkubatora Przedsiębiorczości oraz zaplecza wdrożeniowego i biurowego korzystają z usług na preferencyjnych warunkach. Odbывается się to w ramach pomocy publicznej – oferowane stawki są niższe niż te rynkowe. Dużym powodzeniem cieszą się również usługi Centrum Przetwarzania Danych. W 2022 roku Data Center obsługiwało 37 klientów, którzy w trakcie roku zwiększali zakres świadczonych przez Park usług.

Park był też realizatorem dwóch programów akceleracyjnych „Warm Up Your Business with ECO&PNT” oraz „DANONE ACCELERATION Program” w zakresie wspierania inicjatyw technologicznych nowych osób.

3.2. Przestrzeń i środowisko

Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej, ochrona środowiska i przyrody były w okresie sprawozdawczym jednym z zadań własnych gmin. W obszarze tym podejmowano szereg działań m.in. w zakresie planowania miejscowego, ochrony powietrza, ochrony przyrody i zieleni, edukacji, rolnictwa, ochrony zwierząt i spraw geodezyjno-kartograficznych. Obejmowały one zarówno realizację zadań z zakresu administracji rządowej, jak i zadania własne.

3.2.1. Planowanie przestrzenne

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wskazuje, że kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy należy do jej zadań własnych. W szczególności do zadań tych w okresie sprawozdawczym należało uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, przy czym należy podkreślić, iż uchwalenie takich dokumentów poprzedzone jest złożoną procedurą, niekiedy długotrwałą obejmującą kilka lat.

W 2022 r. uchwalono 11 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, przy czym 3 dokumenty zastąpiły w części lub w całości ustalenia wcześniej obowiązujących planów, a 8 dotyczyło obszarów, na których nie było dotychczas obowiązujących planów. Dodać należy, iż w procedurze opracowania planu miejscowego, poza uchwaleniem, ważnym etapem jest wejście w życie dokumentu. Nie wszystkie dokumenty uchwalone w danym roku stają się obowiązującym prawem miejscowym, ponieważ uchwalenie planu np. w grudniu skutkuje wejściem w życie dopiero w nowym roku kalendarzowym. Poza tym część uchwalonych dokumentów będzie obowiązywać w pełnym zakresie, a część z nich zostaje uchylona przez nadzór prawny Wojewody Opolskiego lub Wojewódzki Sąd Administracyjny (Naczelny Sąd Administracyjny). W roku sprawozdawczym 2 plany uchwalone w 2021 r. weszły w życie, 2 plany uchwalone w 2022 r. weszły w życie w 2023 r., zaś 1 plan w całości uchylono, a 2 uchylono w części rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Opolskiego.

W roku sprawozdawczym miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objęto w sumie 1 261 ha, co stanowiło 8,4% powierzchni miasta. Powierzchnia terenów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego zwiększyła się więc do 46,7% powierzchni miasta. Na koniec 2022 r. w Opolu obowiązywało 121 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a kolejne 2 oczekiwały na wejście w życie. W sumie powierzchnia objęta uchwalonymi planami miejscowymi wynosiła 6 963 ha.

W 2022 r. przystąpiono do opracowania 8 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym 5 na obszarach, dla których jeszcze nie ma planów, a 3 na obszarach objętych ustaleniami obowiązujących planów. Powierzchnia terenów objętych przystąpieniem do sporządzenia planu wynosiła 1 555 ha, co stanowi 10,4% powierzchni miasta.

Tab.45. **Podstawowe dane statystyczne w obszarze planowania przestrzennego**

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	Powierzchnia miasta objęta MPZP [w ha]	4 182,58	5 210,8	5 613,8	5 702,1	6 963,2
2	Udział MPZP w powierzchni miasta [w %]	28,1	35	37	38,3	46,7

Źródło: opracowanie własne

W końcu okresu sprawozdawczego w Opolu aktualne i obowiązujące były następujące dokumenty:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Opola obejmujące miasto w granicach administracyjnych,

- 121 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- uchwała w sprawie ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń w Opolu, obejmująca miasto w granicach administracyjnych,
- lokalne standardy urbanistyczne na terenie Opolu, obejmujące miasto w granicach administracyjnych.

W 2020 r. została podjęta uchwała w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Opolu, obejmująca powierzchnię 2 348,3 ha, stanowiącą 16% powierzchni miasta wyznaczonej jako obszar zdegradowany, w tym 1 242 ha, stanowiące 8,3% powierzchni miasta wyznaczonej jako obszar rewitalizacji. Dla obszaru rewitalizacji podjęto w 2021 r. uchwałę nr XXXVII/739/21 Rady Miasta Opolu z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie przystąpienia do opracowania **Gminnego Programu Rewitalizacji Opolu (GPR)**. W roku sprawozdawczym GPR był opracowywany i w listopadzie 2022 r. rozpoczęto konsultacje dokumentu trwające do stycznia 2023 r. Organem doradczym w sprawach rewitalizacji jest Komitet Rewitalizacji. W roku sprawozdawczym powołano Komitet Rewitalizacji i zorganizowano jego pierwsze posiedzenie.

3.2.2. Urbanistyka, architektura i budownictwo

Ważnym obszarem działalności Urzędu Miasta Opolu w okresie sprawozdawczym były sprawy dotyczące urbanistyki, architektury i budownictwa. Zagadnienia te wiązały się z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej (zadania powiatowe) oraz zadań własnych gminy. Realizowano je w ramach Wydział Urbanistyki, Architektury i Budownictwa, w ramach którego działa również Architekt Miejski. W ramach pracy wydziału realizuje się:

- wykonywanie zadań z zakresu planowania przestrzennego w gminie, określonych w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przepisach dotyczących gospodarki nieruchomościami, a w szczególności:
 - a) udostępnianie, wydawanie informacji o przeznaczeniu terenów oraz wypisów i wrysów z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Opolu, wydawanie informacji dotyczących obszaru rewitalizacji,
 - b) ustalanie lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz warunków zabudowy dla pozostałych inwestycji,
 - c) naliczanie opłaty na rzecz Miasta od wzrostu wartości nieruchomości tzw. renty planistycznej,
 - d) opiniowanie wstępnych projektów podziałów nieruchomości,
- wykonywanie zadań z zakresu obowiązków starosty jako organu administracji architektoniczno-budowlanej określonych przepisami ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publ. (tzw. specustawy drogowej), ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszk. oraz inwestycji towarzyszących (tzw. specustawy mieszkaniowej), prawa budowlanego oraz wynikających z ustawy o własności lokali,
- koordynowanie działań w zakresie planowania przestrzennego oraz w zakresie zachowania walorów estetycznych, plastycznych i użytkowych Miasta,
- współpracę z Biurem Urbanistycznym w zakresie miejscowych planów zagospodarowania, zmian do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta oraz innych opracowań planistycznych,
- uczestnictwo w kontrolach na wezwanie Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego,
- sprawy związane z realizacją uchwały Rady Miasta Opolu w sprawie ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń w Opolu.

Tab. 46. Podstawowe dane statystyczne w obszarze pracy Wydziału Urbanistyki, Architektury i Budownictwa

Lp.	Nazwa wskaźnika	Rok	
		2021	2022
1	Liczba złożonych wniosków o uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy	496	382
2	Liczba złożonych wniosków o uzyskanie decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego	48	58
3	Liczba złożonych wniosków dot. uzyskania decyzji w zakresie realizacji inwestycji drogowych (ZRID)	11	11
4	Liczba złożonych wniosków o udzielenie decyzji o pozwoleniu na budowę	1096	685
5	Liczba złożonych wniosków o udzielenie decyzji o pozwoleniu na rozbiórkę	89	67
6	Liczba złożonych wniosków dot. zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części	42	56
7	Liczba złożonych wniosków dot. zgłoszenia robót budowlanych	745	675
8	Liczba złożonych wniosków dot. zgłoszenia robót budowlanych wymagających zatwierdzenia projektu budowlanego	215	311
9	Liczba złożonych wniosków o wydanie zaświadczenia o samodzielności lokalu	341	440
10	Liczba wniosków o wydanie dziennika budowy	1629	793
11	Liczba wniosków dot. udostępniania, wydawania informacji o przeznaczeniu terenów, wypisów i wyrysów z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Opola oraz wydawanie informacji dot. obszaru rewitalizacji	2225	1725
12	Liczba spraw dot. naliczania opłaty na rzecz Miasta od wzrostu wartości nieruchomości tzw. renty planistycznej	89	76
13	Liczba wniosków dot. wydania opinii w zakresie podziałów działek	147	128
14	Ilość spraw prowadzonych w ramach zapisów uchwały Rady Miasta Opola Nr XIII/199/19 z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń w Opolu	3	159
15	Ilość wniosków dot. wydania opinii w sprawie lokalizacji ogródków gastronomicznych i reklam	42	326
16	Ilość opinii wewnętrznych wydawanych przez Architekta Miejskiego dot. zgłoszeń ogródków	14	18
17	Ilość wniosków o przeprowadzenie elektronicznych konsultacji dot. reklam, małej architektury, ogrodzeń i stoisk handlowych	23	30
18	Ilość działań interwencyjnych w terenie w sprawie reklam	3	159
19	Uczestnictwo w kontrolach na wezwanie Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego i wizjach lokalnych, udział w naradach oraz w działaniach innych wydziałów	na bieżąco lub na żądanie oraz w ramach posiadanych kompetencji	na bieżąco lub na żądanie oraz w ramach posiadanych kompetencji

Źródło: opracowanie własne

3.2.3. Geodezja i kartografia

W okresie sprawozdawczym realizowane były sprawy dotyczące geodezji i kartografii. Zagadnienie to wiązało się z realizacją zadań: z zakresu administracji rządowej (zadania powiatowe) oraz zadań własnych gminy.

Tab.47. Realizacja wybranych zadań z zakresu adm. rządowej w obszarze geodezji i kartografii

Lp.	Obszar	Podsumowanie działalności w 2022 r.
1.	Prowadzenie ewidencji gruntów i budynków	<ul style="list-style-type: none"> aktualizacja bazy danych – wprowadzenie 13 753 zmian (na podstawie 15 434 zarejestrowanych dokumentów), w tym 761 zmian łącznie z częścią graficzną (mapa numeryczna) modernizacja ewidencji gruntów i budynków dla 3 151 ha przenumerowanie działek ewidencyjnych na 7 obrębach ewidencyjnych dla ok. 15 440 działek przetworzenie do wersji cyfrowej 3 545 aktów notarialnych
2.	Prowadzenie geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu (GESUT) oraz bazy danych obiektów topograficznych objętych zakresem mapy zasadniczej (BDOT500)	<ul style="list-style-type: none"> aktualizacja bazy danych BDOT, GESUT – wprowadzenie 2 137 zmian aktualizacja bazy danych GESUT o wyniki narad koordynacyjnych: wprowadzenie 222 zmian utworzenie bazy danych GESUT dla miasta Opola
3.	Koordinacja usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu	<ul style="list-style-type: none"> przeprowadzenie narad koordynacyjnych w formie elektronicznej: 60 ilość zrealizowanych wniosków o uzgodnienie przebiegu projektowanych sieci/przyłączy uzbrojenia terenu na naradach koordynacyjnych: 219, w tym 159 wniosków za pomocą aplikacji do obsługi projektantów iProjektant zagwarantowanie dostępu dla nowych przedstawicieli gestorów sieci uzbrojenia terenu do aplikacji i.Narady obsługującej elektroniczne narady koordynacyjne: 16
4.	Udostępnianie dokumentów i informacji z ewidencji gruntów i budynków	<ul style="list-style-type: none"> wypisy i wyrysy - 2 829 wniosków, w tym 209 złożone za pomocą środków komunikacji elektronicznej udzielenie informacji komornikom sądowym: 204 wnioski ilość dokumentów przygotowanych w ramach złożonych wniosków oraz z urzędu – ok. 22 560 w tym 91 w postaci elektronicznej
5.	Udostępnianie zbiorów danych, materiałów, informacji z zasobu geodezyjno-kartograficznego	<ul style="list-style-type: none"> 2 624 wniosków:, w tym 605 złożonych za pomocą środków komunikacji elektronicznej ilość wydanych map: 2 232, w tym w formie elektronicznej: 699
6.	Wydawanie informacji z rejestru cen nieruchomości	<ul style="list-style-type: none"> 245 wniosków, w tym: 33 złożone za pomocą środków komunikacji elektronicznej oraz 131 zrealizowanych w aplikacji i.Rzeczoznawca
7.	Obsługa zgłoszeń prac geodezyjnych	<ul style="list-style-type: none"> ilość zrealizowanych zgłoszeń: 2 241, w tym 2198 zgłoszeń za pomocą aplikacji do obsługi wykonawców prac geodezyjnych i.Kerg
8.	Weryfikacja i przyjęcie do zasobu geodezyjno-kartograficznego wyników opracowań geodezyjnych	<ul style="list-style-type: none"> ilość pozytywnych protokołów weryfikacji: 2 031 ilość negatywnych protokołów weryfikacji: 1 036 ilość utworzonych zasobów: 2 038 Całość prac zrealizowana elektronicznie
9.	Cyfryzacja materiałów zasobu geodezyjno-kartograficznego - przetwarzanie materiałów zasobu do postaci dok. elektronicznych	<ul style="list-style-type: none"> przetworzenie operatów geodezyjnych - ok. 17 000 stron dokument. usystematyzowanie dokumentacji cyfrowej dotyczącej operatów geodezyjnych wg aktualnych przepisów prawa - ok. 3000 folderów z danymi

Lp.	Obszar	Podsumowanie działalności w 2022 r.
10.	Zagwarantowanie dostępu do e-usług zapewniających elektroniczną obsługę spraw i wniosków	<ul style="list-style-type: none"> • umowy z wykonawcami prac geodezyjnych: 30 • umowy z projektantami: 10 • umowy z rzeczoznawcami majątkowymi: 19 • umowy z komornikami sądowymi: 1

Źródło: opracowanie własne

Tab.48. Realizacja wybranych zadań z zakresu zadań własnych gminy

Lp.	Obszar	Podsumowanie działalności w 2022 r.
1.	Podziały nieruchomości	• wydano 138 decyzji
2.	Rozgraniczenia nieruchomości	• wydano 1 decyzję
3	Gleboznawcza klasyfikacja gruntów	• wydano 3 decyzje
4	Nazewnictwo ulic i placów	• przygotowano 18 projektów uchwał w zakresie nazewnictwa ulic i placów
5	Numeracja porządkowa nieruchomości	• nadano 329 numerów porządkowych dla budynków oraz zaktualizowano bazę ewidencji ulic i adresów

Źródło: opracowanie własne

3.2.4. Ochrona powietrza

W związku z wcześniej podjętymi przez Miasto Opole działaniami na rzecz ograniczenia niskiej emisji, w 2022 r. kontynuowano realizację programu finansowego pn.: „*Program czyste powietrze - oddech dla Opola*”, dla mieszkańców zamierzających dokonać zmiany ogrzewania opartego na paliwie stałym na ogrzewanie proekologiczne. Celem Programu jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń, w tym zanieczyszczeń pyłowych, z pieców oraz kotłowni opalanych paliwem stałym oraz ograniczenie emisji innych substancji powodujących przekroczenie poziomów dopuszczalnych i docelowych w powietrzu, poprzez stworzenie systemu zachęt dla mieszkańców do zakupu i montażu proekologicznego ogrzewania. Od 2020 r. zrezygnowano z udzielania dotacji do zakupu i montażu proekologicznego ogrzewania dla nowych budynków, ponieważ od 1 lipca 2018 roku obowiązuje zakaz sprzedaży starych kotłów na paliwo stałe i obecnie każdy inwestor ma obowiązek instalacji ekologicznego ogrzewania w nowym budynku. Celem ograniczenia jeszcze bardziej niskiej emisji na terenie miasta, zrezygnowano również z udzielania dotacji do kotłów na paliwo węglowe. Ponadto w połowie 2020 r. została zawarta umowa pomiędzy Województwem Opolskim, a Miastem Opole na dofinansowanie projektu pn. *Ekologiczne Opole - wymiana źródeł ciepła na bardziej ekologiczne dla miasta* w ramach RPO WO 2014-2020.

łącznie w 2022 r. udzielono 232 dotacje (158 dotacje w ramach „*Programu Czyste powietrze - oddech dla Opola*” i 74 dotacje w ramach projektu pn. *Ekologiczne Opole - wymiana źródeł ciepła na bardziej ekologiczne dla miasta* - 74 Beneficjentów otrzymało dotację z obu programów) na kwotę: 2,18 mln zł, z czego z budżetu miasta Opola udzielono dotacji na kwotę 1,74 mln zł (ok. 1,3 mln zł - *Czyste powietrze – oddech dla Opola*; ok. 440 tys. zł – *Ekologiczne Opole*).

Od 2011 r. przyznano łącznie 2 445 dotacji, w tym: 2 399 dotacji osobom fizycznym (dwóch Beneficjentów otrzymało dotacje na zmianę sposobu ogrzewania oraz na źródło wspomagające) i 44 dotacje wspólnotom mieszkaniowym, na łączną kwotę ok. 14,78 mln zł, z czego:

- 2 079 na zmianę sposobu ogrzewania,
- 136 na zakup i montaż kolektorów słonecznych,
- 57 na ekologiczne ogrzewanie w nowo wybudowanych obiektach,
- 173 na zakup i montaż pomp ciepła (w tym 7 pomp gruntowych).

Tab.49. Podstawowe dane statystyczne w obszarze ochrony powietrza w ramach udzielonych dotacji

Rok	Liczba udzielonych dotacji na wymianę źródła ciepła w danym roku	Liczba zlikwidowanych pieców/kotłów w danym roku	Liczba pieców/kotłów węglowych pozostałych do zlikwidowania na terenie Miasta Opola	Efekt ekologiczny	
				PM10 [kg/rok]	B(a)P [kg/rok]
2022	232*	195	5 688	10 859,89	6,19
2021	370**	368	5 883****	18 481,97	10,52
2020	286***	339	6 012	16 355,72	9,32
2019	338	377	6 351	15 000,91	8,55
2018	397	499	6 728	14 942,49	8,39
Suma	1 623	1 778	-	75 640,98	42,97

źródło: opracowanie własne.

*74 Beneficjentów otrzymało dotację z programów: „Czyste powietrze - oddech dla Opola”, „Ekologiczne Opole - wymiana źródeł ciepła na bardziej ekologiczne dla miasta”.

**91 Beneficjentów otrzymało dotację z programów: „Czyste powietrze - oddech dla Opola”, „Ekologiczne Opole - wymiana źródeł ciepła na bardziej ekologiczne dla miasta”.

***30 Beneficjentów otrzymało dotację z programów: „Czyste powietrze - oddech dla Opola”, „Ekologiczne Opole - wymiana źródeł ciepła na bardziej ekologiczne dla miasta”.

**** Dane z inwentaryzacji źródeł niskiej emisji, zaktualizowane danymi z Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

W celu edukacyjno – informacyjnym w 2022 r. kontynuowano zadanie pn. „System informacyjny do monitorowania i informowania o stanie jakości powietrza dla miasta Opola w czasie zbliżonym do rzeczywistego w postaci e-usługi”, w ramach zawartej w 2022 r. umowy z firmą AIRLY Sp. z o.o., m.in. na świadczenie e-usługi w zakresie prezentowania na mapie wyników pomiarów stężeń pyłu PM10 z sieci 43 czujników. Dane z czujników wysyłane są na serwery, następnie po odpowiedniej agregacji danych i ich obliczeniu udostępniane są w formie mapy na <https://airly.eu/opole/> oraz w darmowych aplikacjach mobilnych na system Android oraz iOS. Aplikację AIRLY można pobrać bezpłatnie w sklepie z aplikacjami i na bieżąco monitorować powietrze na terenie miasta.

Dodatkowo w 2022 r. była przeprowadzona kampania edukacyjna mieszkańców w zakresie ochrony powietrza w ramach, której została przygotowana aplikacja/system, która umożliwia złożenie elektronicznego wniosku o dotację w ramach programu „Czyste powietrze - oddech dla Opola” oraz umożliwia ona również złożenie jednocześnie wniosku do programu „Czyste powietrze” (rządowy). W zakresie edukacji ekologicznej również realizowano kampanię edukacyjną dla wszystkich placówek oświatowych w Opolu – konkurs „Śmieci mniej - Ziemi lżej, edycja XVI.

W lutym 2018 r. został uchwalony zaktualizowany „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Opola”, który w 2022 r. trzykrotnie uległ zmianie. W ramach realizacji zadań wynikających z PGN, planowane są m.in. modernizacje miejskiej sieci ciepłowniczej, nowe przyłączenia budynków mieszkalnych do m.s.c. oraz zadania dotyczące termomodernizacji budynków publicznych i prywatnych.

Aktualnie Miasto uczestniczy w projekcie pn. *Wdrożenie systemu zarządzania jakością powietrza w samorządach województwa opolskiego* z Programu Life, który będzie trwać do końca 2023 r. W projekcie uczestniczą: Województwo Opolskie jako Lider Projektu, 42 gminy z województwa opolskiego, Politechnika Opolska, Ministerstwo Rozwoju, Kraj Morawsko-Śląski i Kraj Ołomuniecki z Republiki Czeskiej. Celem ww. projektu jest zwiększenie zdolności i poprawa jakości administracji publicznej województwa opolskiego na wszystkich poziomach, w związku z działaniami naprawczymi określonymi w Programie ochrony powietrza (POP). W ramach realizacji projektu został zatrudniony od września 2021 r. Gminny Koordynator POP przeprowadził 12 spotkań dotyczących m.in. stanu jakości powietrza i dotacji na wymianę źródeł ciepła w okresie 13.01.2022-06.07.2022, na których

zostały również wydane materiały edukacyjne. W ramach projektu udzielano porady mieszkańcom dotyczące wymiany źródeł ciepła i termomodernizacji budynku oraz możliwości skorzystania ze wsparcia finansowego. W celach promocyjnych przeprowadzono emisję 25 spotów promujących projekt i działania na rzecz ochrony powietrza w Radiu Opole w dniach 19-25.04.2022. Do zadań Gminnego Koordynatora należało również opracowanie Miejskiego Programu Ochrony Powietrza (MPOP) dla Miasta Opola, zgodnego z Programem ochrony powietrza.

3.2.5. Ochrona przyrody i zieleni, edukacja ekologiczna

Zieleń w mieście jest bardzo ważnym elementem zrównoważonego rozwoju. Pełniąc funkcje ekologiczne, techniczne i zdrowotne, przyczynia się do poprawy warunków aerosanitarnych, obniżenia temperatury w miastach, infiltracji wód opadowych i tłumienia hałasu. Na zieleni w mieście składają się głównie parki, zieleńce, skwery, zieleń uliczna oraz lasy (komunalne, prywatne i państwowe, których powierzchnia na terenie miasta wynosi ponad 1 500 ha). Powierzchnia terenów zieleni urządzonej miasta Opola wynosi ok. 110 ha (z wyłączeniem zieleni przyulicznej i prywatnej). Największe i najbardziej znaczące skupiska zieleni tworzyły w okresie sprawozdawczym 4 parki miejskie, tj. Park Miejski na Wyspie Bolko, Park Nadodrzański, Park Miejski na os. Armii Krajowej oraz Park 800-lecia. Zieleń w mieście uzupełniały także cmentarze, zieleń osiedlowa oraz użytki ekologiczne, tj. łąki w Nowej Wsi Królewskiej, Grudzicki Grąd i Kamionka Piast. O dużej roli i wadze zieleni w mieście stanowiły także pomniki przyrody (30 pomnikowych okazów drzew).

Utrzymanie zieleni miejskiej było w 2022 r. zadaniem bardzo ważnym i obejmowało szereg prac, które miały zapewnić m.in. reprezentacyjny wygląd terenów, ale także przede wszystkim właściwy stan istniejącej roślinności (trawników, rabat, drzew i krzewów), celem zachowania ciągłości systemów ekologicznych miasta. Utrzymanie zieleni to także zapewnienie czystości i utrzymywanie urządzeń małej architektury.

Z uwagi na potrzebę zazieleniania miasta, na terenie Opola realizowano nasadzenia drzew, jako uzupełniające i stanowiące rekompensatę usuniętych drzew w mieście. Liczne miejsca w strefie reprezentacyjnej Opola zostały zagospodarowane, jako kwietniki. Na Pl. Kopernika, przy deptaku pomiędzy Zamkiem Górnym a Solarisem, na Pl. Jana Pawła II oraz ul. Krakowskiej ustawione są tzw. mobilne łąki kwietne, które mają za zadanie ukwiecać tereny, których zagospodarowanie zielenią jest ograniczone, ze względu na pełnione przez nie funkcje.

W ramach szeroko realizowanych działań z zakresu ochrony przyrody w mieście, wymienić należy:

- utrzymywanie na terenie miasta obiektów i obszarów objętych ochroną prawną, tj. pomników przyrody i użytków ekologicznych,
- przeprowadzanie zabiegów pielęgnacyjnych pomników przyrody na terenie Opola (wykonywanie cięć sanitarnych, prześwietlających i korygujących, dokonywanie przeglądów zdrowotnych, specjalistycznych badań diagnostycznych, montaż wiązań w koronach drzew),
- rozbudowę sieci budek lęgowych dla ptaków i budek dla nietoperzy (łącznie na terenie miasta zamontowanych jest prawie 800 szt. budek lęgowych dla ptaków, prawie 90 szt. budek dla nietoperzy),
- ustawienie na terenie zieleni miejskiej karmników dla ptaków, zawieszenie budek lęgowych dla wiewiórek, ustawienie zimowisk dla jeży oraz domków dla owadów i poidel dla ptaków.

3.2.6. Rolnictwo i ochrona zwierząt

Na bieżąco prowadzono wszelkie sprawy, interwencje, zgłoszenia związane z rolnictwem. Dodatkowo w ramach nadzoru nad Miejską Spółką Wodną w Opolu, co roku przyznawane są dotacje na utrzymywanie rowów rolniczych (w 2022 roku dotacja wyniosła 120 tys. zł, za którą wykonano kompleksową konserwację około 14 km rowów).

Mając na uwadze dobro zwierząt, w okresie sprawozdawczym realizowany był także *Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt*. W ramach programu podejmowano następujące działania: zapewnienie zwierzętom bezdomnym miejsca w Miejskim Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt w Opolu, sprawowanie opieki nad kotami wolno żyjącymi oraz ich dokarmianie, odławianie bezdomnych zwierząt, wskazanie gospodarstw rolnych w celu zapewnienia miejsca zwierzętom gospodarskim, zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt bezdomnych, edukacja społeczeństwa. Prowadzone też były działania polegające na odławianiu dzikich zwierząt z terenu miasta w celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom oraz zapewnienia ochrony dzikim gatunkom zwierząt.

Tab.50. **Podstawowe dane statystyczne w obszarze działalności Miejskiego Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt**

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	Adopcja bezdomnych kotów (szt.)	231	205	156	197	219
2	Adopcja bezdomnych psów (szt.)	133	111	111	81	94
3	Adopcja bezdomnych szczeniąt (szt.)	36	30	18	4	9
4	Hotelowanie kotów (szt.)	7	13	9	13	13
5	Hotelowanie psów (szt.)	222	188	161	261	220

źródło: opracowanie własne

3.2.7. Gospodarka odpadami

Gminny system gospodarki odpadami komunalnymi oparty jest na przeprowadzanym przez gminę postępowaniu przetargowym. Podstawowym aktem prawnym regulującym gospodarkę odpadami komunalnymi na terenie gmin jest ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2022, poz. 2519 ze zm.).

W 2022 r. Miasto Opole kontynuowało założenia systemu gospodarki odpadami komunalnymi wdrożone w latach ubiegłych. Na terenie Miasta Opola funkcjonowały dwa stacjonarne PSZOK oraz mPSZOK. Dodatkowo pod koniec roku 2022 w PSZOK zlokalizowanym przy ul. Kępskiej utworzony został Punkt Wymiany Rzeczy. Pracownicy Urzędu Miasta Opola sprawują nadzór nad prawidłową realizacją systemu gospodarki odpadami komunalnymi, w tym przyjmują i wyjaśniają zgłoszenia mieszkańców w zakresie nieprawidłowości związanych z odpadami komunalnymi.

Z analizy danych liczbowych wynika, że w 2022 r. systemem gospodarki odpadami komunalnymi objętych było 113 309 osób, czyli o ponad 1% więcej niż w roku ubiegłym. W 2022 r. masa odebranych odpadów komunalnych nieznacznie zmalała w stosunku do poprzedniego roku. Dotyczyło to zarówno ilości odpadów selektywnie zebranych, jak i ilości odebranych odpadów zmieszanych.

W analizowanym roku przeprowadzone zostało postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych na okres od 1 lipca 2022 r. do 30 czerwca 2025 r. Podtrzymana została koncepcja ogłaszania przetargu, który dotyczył podziału odbioru i zagospodarowania odpadów na frakcję bio i pozostałe frakcje odpadów. Wartość zawartych umów wyniosła ogółem ponad 143 mln zł.

W 2022 r. rozbudowana została infrastruktura związana z gospodarką odpadami komunalnymi o cztery gabloty MPE oraz cztery PWK. Miejskie Punkty Elektroodpadów ustawiono przy ul. Budowlanych 38, ul. Czaplaka 2, ul. Strzeleckiej 46 oraz przy ul. Cmentarnej 4B. Natomiast nowe Punkty Wymiany Książek (PWK) ustawione zostały na skwerze im. gen. Marii Wittek przy ul. Waryńskiego, na terenie Uniwersytetu Opolskiego przy ul. Oleskiej, przy ul. Mikołajczyka w rejonie wejścia do budynku Politechniki Opolskiej oraz przy ul. Chabrów przy wjeździe na parking na przeciwko Poczty Polskiej. Łącznie w 2022 r. na terenie miasta Opola ustawionych było 32 punktów MPE oraz 11 PWK. Aktualne lokalizacje MPE oraz PWK można znaleźć na stronie www.smieciopolis.opole.pl, a także w aplikacji mobilnej „Opole Segreguje”.

W 2022 r. kontynuowano realizację projektu pn. *Eko-nawyki dobre praktyki - gospodarka o obiegu zamkniętym*, których głównym założeniem jest szeroko rozumiana edukacja ekologiczna. Dodatkowo w 2022 r. Miasto realizowało europejskie projekty o nazwie: *URBACT - UrbRec „Zasobne Miasta”*.

Edukacja w roku 2022 skierowana była na działania GOZ, czyli gospodarkę o obiegu zamkniętym. Przeprowadzono prelekcje edukacyjne dla pracowników samorządowych oraz dzieci z placówek oświatowych funkcjonujących na terenie Miasta Opola. W roku sprawozdawczym przeprowadzono liczne konkursy ekologiczne (konkurs zbiórki butelek PET oraz drobnego sprzętu elektronicznego i elektrycznego, konkurs plastyczny pn. „Pory roku z Muchą Odpaduchą w tle”, konkurs na wykonanie logotypu związanego z gospodarką o obiegu zamkniętym, konkurs zbiórki makulatury). W roku 2022 zorganizowany został również festyn ekologiczny pn. „Miasteczko ekologiczne”. Mieszkańcy mogli spróbować swoich sił w tworzeniu ozdób, zabawek oraz przedmiotów codziennego użytku z odpadów, w grach i zabawach sportowych z wykorzystaniem selektywnie zebranych odpadów komunalnych, warsztatach rękodzielnictwa, edukacyjnej odpadowej grze miejskiej, warsztatach z tworzenia naturalnych kosmetyków oraz ekologicznych środków czystości, domowym kompostowaniu: „Wermikompostowanie”, sadzeniu roślin pod opieką instruktora. W strefie „chillout” na mieszkańców czekała atrakcja w postaci mobilnej strefy edukacyjnej zaaranżowanej w śmieciarce – „Nasza Miecia”, dmuchańce oraz energorowkerki.

Ponadto przeprowadzono warsztaty związane z drugim życiem przedmiotów w ReUżytkowni, która w 2022 r. była bardzo chętnie i licznie odwiedzana przez mieszkańców Miasta Opola: ReUżytkownię odwiedziło 25 543 osób, przyjętych zostało 15 046,06kg (w tym 10 248,32 kg przedmiotów oraz 4 797,74 kg książek), a drugie życie znalazło 14 934,86kg (w tym 9 761,60 kg przedmiotów oraz 5 173,16 kg książek).

Podejmowane przez Miasto działania edukacyjne są procesem ciągłym, prowadzonym na wielu płaszczyznach i skierowane do wszystkich grup wiekowych.

Tab.51. Podstawowe dane statystyczne w obszarze gospodarki odpadami w Opolu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata			
		2019	2020	2021	2022
1.	Liczba osób w gminnym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi ⁸	112 187	111 950	111 959	113 309
2.	Liczba członków rodzin wielodzietnych korzystających z częściowego zwolnienia z opłaty	3 083	3 460	3 746	3 951
3.	Liczba osób korzystająca z częściowego zwolnienia z opłaty dla osób kompostujących odpady (zwolnienie zostało wprowadzone z dniem 01.09.2020)	-	141	597	752
4.	Liczba osób korzystających z częściowego zwolnienia z opłaty na podstawie kryterium dochodowego (zwolnienie zostało wprowadzone z dniem 05.01.2021)	-	-	11	11
5.	Ilość odpadów selektywnie odebranych w stosunku do ogólnej ilości odebranych odpadów [%]	35,83	37,67	41,83	42,27
6.	Waga przedmiotów, które nie stały się odpadami i trafiły do ReUżytkowni – działania GOZ [kg]	-	-	1 935	15 046,06
7.	Waga przedmiotów, które zostały zabrane z ReUżytkowni – działania GOZ [kg]	-	-	1 104	14 934,86
8.	Liczba osób, które zostały przeedukowane i odwiedziły ReUżytkownię	-	-	1 593	25 543
9.	Liczba punktów odbioru odpadów, w tym:	14 710	15 002	15 406	15 556
10.	<i>jednorodzinne</i>	11 086	11 295	11 602	11 846
11.	<i>kilkurodzinne</i>	385	425	446	450
12.	<i>wielorodzinne, śródmiejska oraz pojemniki podziemne</i>	931	933	923	990
13.	<i>niezamieszkałe</i>	2 308 ⁹	2 349	2 435	2 270
14.	Liczba pojemników na odpady komunalne	55 273	59 090	77 339	79 236
15.	Masa odebranych odpadów w Mg, w tym:	51 880	53 307	53 601	52 504
16.	<i>Zmieszane odpady opakowaniowe</i>	6 627	4 914	4 639	4 643
17.	<i>Opakowania z papieru i tektury</i>	-	1 704 ¹⁰	2 783 ¹¹	2 909
18.	<i>Opakowania ze szkła</i>	2 475	2 633	2 865	2 964
19.	<i>Odpady kuchenne ulegające biodegradacji</i>	6 835	8 893	9 689	9 745
20.	<i>Inne odpady nieulegające biodegradacji</i>	312	261	303	227
21.	<i>Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne</i>	33 292	32 331	30 875	30 082
22.	<i>Odpady wielkogabarytowe</i>	2 339	2 571	2 447	1 934

Źródło: opracowanie własne

⁸ Liczba osób wskazana w deklaracjach jest wartością zmienną w czasie, z uwagi na możliwość opodatkowania właściciela nieruchomości z datą obowiązywania wstecz.

¹⁰ Opakowania z papieru i tektury wydzielone zostały ze strumienia zmieszanych odpadów opakowaniowych z dniem 1 stycznia 2020 r. poprzez wprowadzenie obowiązku selektywnego zbierania tego typu odpadów do pojemników (worków) niebieskich.

¹¹ Od 1 kwietnia 2021 r. opakowania z papieru i tektury zbierane są w zabudowie jednorodzinnej do pojemników (wcześniej od 1 stycznia 2020 r. do 31 marca 2021 r. zbierane były w workach).

3.3. Infrastruktura, transport i inwestycje

3.3.1. Drogi i ścieżki rowerowe

Na koniec 2022 r. pod zarządem Miasta Opola było ponad 409 km dróg. Długość ścieżek rowerowych w granicach administracyjnych miasta wyniosła ok. 112 km. W końcu roku w mieście były 152 obiekty inżynierskie o łącznej długości 6,7 km, a także 207 przepustów.

Zadania miasta w obszarze dróg realizował Miejski Zarząd Dróg. Podstawowym zadaniem jednostki w okresie sprawozdawczym było planowanie, budowa, modernizacja, utrzymanie i ochrona dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych w granicach administracyjnych Opola.

Tab.52. Podstawowe dane w obszarze dróg i obiektów inżynierskich (stan na koniec roku)

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	Długość dróg zarządzanych przez Miasto (km)	403,2	408,8	408,5*	408,3*	409,44*
2	Długość ścieżek rowerowych w mieście (km)	90,1	93,5	103,9	108,8	112,4
3	Liczba obiektów inżynierskich (szt.)	117	118	116	144	152
4	Łączna długość obiektów inżynierskich (m)	5 346	5 346	5 295	6 509	6 682
5	Ilość przepustów (szt.)	165	165	187	204	207

Źródło: opracowanie własne ; *Dodatkowo w administrowaniu Miasta znajduje się około 285 km dróg wewnętrznych

W 2022 r. realizowano zadania w zakresie inwestycji i remontów w obszarze robót drogowych i na obiektach inżynierskich, a w przypadku występowania kolizji z robotami drogowymi, również towarzyszących robót drogowych. Ponadto dokonywano odbiorów inwestycji i remontów kapitalnych oraz podejmowano decyzje o oddaniu drogi do eksploatacji.

W okresie sprawozdawczym zrealizowano szereg inwestycji. Do najważniejszej z nich możemy zaliczyć zakończenie w ramach zadania „Czas na przesiadkę w Aglomeracji Opolskiej” budowy budynku Centrum Przesiadkowego Opole Główne - składającego się z czterech kondygnacji. Kondygnacja pierwsza obejmuje perony autobusowe, pomieszczenia usługowe, toalety, pomieszczenia socjalne, poczekalnia, pomieszczenia techniczne, kasy biletowe i informacyjne. Kondygnacja II do IV obejmuje parkingi dla samochodów osobowych, stacje ładowania pojazdów elektrycznych, miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych, pomieszczenia techniczne oraz biletomaty. Na kondygnacji IV znajduje się również pomieszczenie gospodarcze i usługowe. Na dachu znajdują się tereny zielone z alejkami spacerowymi. W ramach zadania zakończono przebudowę ulic: 1 Maja, Armii Krajowej, Reymonta oraz ul. Kołłątaja. Wybudowano ścieżkę rowerową o długości 200 m oraz chodnik na długości 1,5 km.

W ubiegłym roku w ramach zadania „Przebudowa i budowa układu komunikacyjnego i infrastruktury w rejonie Szczepanowic i Wójtowej Wsi w Opolu” wybudowano nowe drogi gminne stanowiące łącznik pomiędzy ulicami Stawową i Barona, rondo, ciągi pieszo-rowerowe o długości 803 m oraz chodnik o długości 703 m.

W 2022 r. zakończono również prace związane z wdrożeniem Inteligentnego Systemu Zarządzania Ruchem i Transportem Publicznym w Opolu (ITS Opole) ramach zadania „Poprawa funkcjonowania systemu transportu publicznego oraz zastosowanie rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo ruchu drogowego w obrębie stacji kolejowej Opole Wschód”. W Parku Naukowo – Technologicznym uruchomiono Centrum Zarządzania Ruchem i Transportem Publicznym gdzie pracownicy administrują system. Zadaniem systemu ITS Opole jest sterowanie sygnalizatorami na skrzyżowaniach, a także

informowanie kierowców o wolnych miejscach parkingowych, zdarzeniach drogowych, natężeniu ruchu czy warunkach atmosferycznych. W ramach tej inwestycji w Opolu wykonano między innymi:

- modernizację sygnalizacji świetlanych na 32 skrzyżowaniach i 14 przejściach dla pieszych,
- wybudowano 11 tablic zmiennej treści,
- zamontowano ponad 3 100 czujników parkingowych oraz wybudowano 12 tablic informacji parkingowej,
- wybudowano dwie stacje ważenia pojazdów.

W 2022 r. wybudowano rondo w miejscu istniejącego skrzyżowania dróg publicznych Alei Solidarności z Aleją Witosa. Wybudowano także nową drogę gminną- ul. Szaniawskiego wraz z ciągami pieszo-jezdnymi. W celu poprawy bezpieczeństwa pieszych zainstalowano aktywne przejście dla pieszych na ul. Oświęcimskiej w Opolu przy przedłużeniu ul. Berylowej.

W ubiegłym roku zakończono budowę ścieżki rowerowej: Wrocławska - Karolinka. W ramach zadania wykonano ciąg pieszo-rowerowy na odcinku od ul. Partyzanckiej do istniejącej ścieżki pieszo-rowerowej w rejonie ulicy Wrocławskiej 128 o długości 478 m.

Tab.53. Wybrane inwestycje na drogach/ w ciągach dróg w mieście Opolu w 2022 r.

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji	Zakres rzeczowy, uwagi
Zrealizowane			
1	„Czas na przesiadkę w Aglomeracji Opolskiej” w zakresie budowy Centrum Przesiadkowego Opole Główne wraz z przebudową układu komunikacyjnego tj. ul. 1 Maja, ul. Armii Krajowej, ul. Reymonta i ul. Kołłątaja.	2019-2022	W ramach zadania wybudowano budynek centrum przesiadkowego, przebudowano ulicę 1 Maja na długości 374,65 m, ulicę Armii Krajowej na długości 285 m, ulicę Reymonta na długości 73 m oraz ul. Kołłątaja na długości 70 m. Wykonano skrzyżowania, oświetlenie uliczne, kanalizację deszczową i kanalizację sanitarną, ustawiono wiaty rowerowe oraz wiaty przystankowe. Wybudowano ścieżkę rowerową o długości 200 m oraz chodnik na długości 1,5 km.
2	Budowa drogi i terenu zieleni urządzonej Centrum Usług Publicznych– droga wewnętrzna przy budynku Centrum Usług Publicznych	2021-2022	Wybudowano drogę wewnętrzną, parkingi (64 miejsca w tym 2 dla niepełnosprawnych) chodniki o długości 212 m i peron przystankowy.
3	Budowa drogi publicznej w ciągu ul. Szaniawskiego w Opolu wraz z ciągami pieszo-jezdnymi	2022	Inwestycja obejmowała budowę drogi, oświetlenia ulicznego oraz kanalizacji deszczowej i chodnik o długości 160 m.
4	Przebudowa i budowa układu komunikacyjnego i infrastruktury w rejonie Szczepanowic i Wójtowej Wsi i Winowa w Opolu” w zakresie: „Budowa dróg publicznych gminnych 4 KDL i 3 KDL”.	2021-2022	W ramach zadania zrealizowano nowe drogi stanowiące łącznik pomiędzy ulicami Stawowa i Barona o nawierzchni bitumicznej oraz rondo, ciągi pieszo-rowerowe o długości 803 m, chodnik o długości 703 m, przepompownie, kanał technologiczny, oświetlenie uliczne oraz nowe nasadzenia drzew i krzewów.
5	Ścieżki rowerowe - Wrocławska - Karolinka"	2021-2022	Wykonano ścieżkę pieszo-rowerową na odcinku od ul. Partyzanckiej do istniejącej ścieżki pieszo-rowerowej w rejonie ulicy Wrocławskiej 128 wraz z kanalizacją deszczową oraz przestawieniem oświetlenia ulicznego. Zbudowano ścieżkę o nawierzchni bitumicznej o długości 478 m.

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji	Zakres rzeczowy, uwagi
6	Budowa ronda na skrzyżowaniu Alei Solidarności z Aleją Witosa w Opolu	2022	Zrealizowano przebudowę i rozbudowę układu drogowego w ramach budowy ronda w miejscu istniejącego skrzyżowania dróg publicznych Alei Solidarności z Aleją Witosa oraz zjazdu do Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego. Przebudowano chodniki wraz ze ścieżkami rowerowymi o długości 175,15 m. W ramach inwestycji zrealizowano także przejścia dla pieszych i przejazdy dla rowerów, nasadzenia drzew i krzewów oraz wymianę oświetlenia ulicznego.
7	Odwodnienie na ulicy Pelargonii przed posesją nr 26	2022	W ramach zadania wykonano jezdnie z betonu asfaltowego, zjazdu z betonowej kostki brukowej, kanał technologiczny, kanalizację deszczową oraz przykanaliki kanalizacji deszczowej.
8	Inwestycje Budżetu Obywatelskiego realizowane z funduszy Rad Dzielnicy	2022	Przebudowano dojście dla pieszych (niepełnosprawnych) na skarpie drogi wojewódzkiej w Opolu, wybudowano chodnik na ul. Wiejska przy Publicznej Szkole Podstawowej nr 25, wykonano zielony przystanek na pętli autobusowej nr 13 przy ul. Opolskiej.
W trakcie realizacji na koniec okresu sprawozdawczego			
1	Budowa i rozbudowa infrastruktury drogowej w Opolu	2022-2024	W ramach zadania zostaną zrealizowane inwestycje: „Budowa drogi publicznej gminnej ul. Róży Wiatrów” - budowa nowej drogi publicznej gminnej oraz wypłata odszkodowań za przejęte grunty; „Budowa parkingu przy Wyspie Bolko” - budowa miejskiego parkingu wraz z infrastrukturą towarzyszącą (oświetlenie, kanalizacja deszczowa itp.); „Rozbudowa drogi publicznej – ul. Krapkowickiej w rejonie skrzyżowania z linią kolejową” - przebudowa nawierzchni drogi z poszerzeniem jezdni, obniżenie poziomu jezdni pod wiaduktem kolejowym z zabezpieczeniem murami oporowymi, budowa chodnika i ścieżki rowerowej, przebudowa zjazdów indywidualnych i publicznych oraz przebudowa niezbędnej infrastruktury.

Źródło: opracowanie własne

W okresie sprawozdawczym wykonywano również zadania związane z eksploatacją i konserwacją dróg oraz obiektów inżynierskich, w tym mostów. Zadania te objęły bieżące utrzymanie i remonty bieżące, zarówno na drogach krajowych, wojewódzkich, powiatowych, gminnych oraz wewnętrznych. Realizowano również prace w zakresie poprawy bezpieczeństwa pieszych na chodnikach. W okresie sprawozdawczym powierzchnia wykonanych nawierzchni jezdni wyniosła prawie 75 tys. m², zaś chodników wyniosła ponad 4 tys. m².

Tab.54. Dane dotyczące zadań związanych z eksploatacją i konserwacją dróg oraz obiektów inżynierskich w mieście Opolu w 2022 r. wg typu drogi

Lp.	Typ drogi	Powierzchnia wykonanych nawierzchni	Przykładowe inwestycje
1	Drogi krajowe	5 415,51 m ²	<ul style="list-style-type: none"> wymiana nawierzchni jezdni na ul. Powstańców Warszawskich o pow. 4 492,06 m², remonty cząstkowe nawierzchni jezdni mające na celu przede wszystkim usuwanie miejsc zagrażających bezpieczeństwu pojazdów i pieszych o pow. 923,45 m²,
2	Drogi wojewódzkie	6 657,53 m ²	<ul style="list-style-type: none"> wymiana nawierzchni jezdni na ul. Partyzanckiej o pow. 1 651m², remonty cząstkowe nawierzchni jezdni mające na celu przede wszystkim usuwanie miejsc zagrażających bezpieczeństwu pojazdów i pieszych o pow. 5 006,53 m²,
3	Drogi powiatowe	18 506,68 m ²	<ul style="list-style-type: none"> wymiana nawierzchni jezdni na: ul. Sosnkowskiego o pow. 634,50 m², ul. Jagiełły o pow. 1 054,50 m², ul. Brynicka o pow. 1 782 m², ul. Jagiellonów o pow. 2 520 m², ul. Brzezińska o pow. 1 845 m² remonty cząstkowe nawierzchni jezdni mające na celu przede wszystkim usuwanie miejsc zagrażających bezpieczeństwu pojazdów i pieszych o pow. 10 670,68 m²,
4	Drogi gminne	35 608,36 m ²	<ul style="list-style-type: none"> wymiana nawierzchni jezdni m.in. na ul. Żelaznej o pow. 690 m², ul. Cybisa o pow. 1 695 m², ul. Kwiatkowskiego o pow. 1 003,55 m² i innych o łącznej pow. 11 213,67 m², remonty cząstkowe nawierzchni jezdni mające na celu przede wszystkim usuwanie miejsc zagrażających bezpieczeństwu pojazdów i pieszych o pow. 21 006,14 m²,
5	Drogi wewnętrzne	8 711,90 m ²	<ul style="list-style-type: none"> wymiana nawierzchni jezdni m.in. na: ul. Gombrowicza o pow. 650 m², ul. Rzecznej pow. 1 375 m², ul. Malowniczej o pow. 462 m² i innych o łącznej pow. 1 691 m², remonty cząstkowe nawierzchni jezdni mające na celu przede wszystkim usuwanie miejsc zagrażających bezpieczeństwu pojazdów i pieszych o pow. 4 533,90 m².

Źródło: opracowanie własne

Tab.55. Powierzchnia wykonanych nawierzchni chodników wg typu drogi w 2022 r. w Opolu

Lp.	Typ drogi	Powierzchnia wykonanych nawierzchni
1	Drogi krajowe	55,50 m ²
2	Drogi wojewódzkie	34,30 m ²
3	Drogi powiatowe	655,50 m ²
4	Drogi gminne	3 280,83 m ²
5	Drogi wewnętrzne	260,20 m ²

Źródło: opracowanie własne

Na wszystkich kategoriach dróg wykonano roboty związane z ustawieniem, demontażem i prostowaniem słupków drogowych, montażem i demontażem tablic, montażem i demontażem tarcz znaków, myciem tarcz znaków, wykonaniem opasek z bednarki na słupy oświetleniowe, montażem i demontażem tymczasowego oświetlenia, montażem i demontażem barier energochłonnych, montażem i demontażem pylonów, montażem i demontażem wygradzenia łańcuchowego, malowaniem słupów, naklejaniem etykiet, ustawieniem i demontażem zapór, montażem

i demontażem progu zwalniającego, montażem i demontażem luster drogowych. Na wszystkich kategoriach dróg odnowiono oznakowanie poziome cienkowarstwowe, grubowarstwowe, chemoutwardzalne (np. przejścia dla pieszych, linie na skrzyżowaniach, linie segregacyjne i krawędziowe ciągłe i przerywane).

W okresie sprawozdawczym prowadzono także prace na obiektach inżynierskich. W 2022 roku w ramach bieżącego utrzymania obiektów inżynierskich wykonano m. in.:

- wymianę dylatacji na estakadzie nad placem Konstytucji 3 Maja w ciągu ul. Nysy Łużyckiej, nitka południowa i północna,
- wykonanie zabezpieczenia antykorozyjnego stalowej balustrady od str. północnej wiaduktu nad LK277 Opole Groszowice - Wrocław Brochów w ciągu ul. Armii Krajowej,
- wymianę dylatacji na moście nad kanałem Ulgi w ciągu ul. Wrocławskiej oraz na wiadukcie nad ul. Bończyka w ciągu ul. Nysy Łużyckiej,
- naprawę oczepu filara wiadukt nad LK277 Opole Groszowice - Wrocław Brochów w ciągu ul. Armii Krajowej,
- naprawę chodnika wraz z wymianą powłoki antykorozyjnej stalowych balustrad muru oporowego w obrębie wiaduktu nad linią kolejową LK277 w ciągu ul. Jagiełły,
- naprawę drewnianej kładki dla pieszych w ciągu ul. Wolności,
- częściową wymianę izolacji stalowej płyty pomostowej wraz z odtworzeniem nawierzchni na kładce dla pieszych nad kanałem Młynówka w ciągu ul. Mozarta,
- zabezpieczenie antykorozyjne i wymiana elementów drewnianych kładki dla pieszych nad kanałem Wińskim.

W okresie sprawozdawczym Miasto (MZD) realizowało także inne zadania w obrębie pasa drogowego. Przedsięwzięcia te obejmowały:

- koordynowanie robót prowadzonych w obrębie pasa drogowego,
- uzgadnianie dokumentacji technicznej w zakresie określonym przepisami prawa,
- zapewnienie utrzymania i ochrony zieleni w pasie drogowym oraz realizację zadań z zakresu eksploatacji, utrzymania i ochrony terenów zieleni znajdujących się poza pasami drogowymi dróg publicznych (parki, skwery, zieleńce z wyłączeniem cmentarzy, lasów komunalnych i form ochrony przyrody), na gruntach będących we władaniu Gminy Opole, a przekazanych w tym celu Miejskiemu Zarządowi Dróg,
- zapewnienie oczyszczania i utrzymania porządku w liniach rozgraniczających drogi oraz realizację zadań związanych z interwencyjnym sprzętaniem terenów będących we władaniu Gminy Opole, bez ustalonego zarządcy,
- realizację zadań związanych z korzystaniem przez operatorów i przewoźników z przystanków komunikacyjnych, w tym budowa, przebudowa i remont (budowa 2 szt. "zielonych wiat przystankowych" z zielonym dachem oraz nasadzeniami roślinności w dzielnicy Stare Miasto i Sławice),
- prowadzenie spraw związanych z wykonywaniem umów na obsługę funkcjonowania Strefy Płatnego Parkowania w mieście Opolu, w tym prowadzenie bezpośredniej współpracy z administratorem strefy oraz windykacja należności z tytułu dochodów budżetowych w zakresie opłat dodatkowych za ich nieuiszczenie oraz kierowanie spraw do organu egzekucyjnego.

W okresie sprawozdawczym do zadań Miasta należało również usuwanie pojazdów z dróg na podstawie art. 130a *ustawy Prawo o ruchu drogowym*. W 2022 r. na zlecenie miasta Opola usuwaniem

pojazdów z dróg na podstawie art. 130a ustawy *Prawo o ruchu drogowym* zajmował się Zakład Komunalny Sp. z o.o. W ubiegłym roku nastąpił po raz kolejny wzrost liczby usuwanych pojazdów z dróg miasta (335 pojazdów w 2022 r. w porównaniu do 292 pojazdów w 2021 r. i 247 pojazdów w 2020 r.). Rok 2022 był pierwszym w czasie trwania pandemii koronawirusa SARS-CoV-2, gdy nie było znaczących obostrzeń prawnych co spowodowało powrót do zwykłej (dla lat przed pandemią) mobilności mieszkańców miasta. Liczba usuniętych pojazdów przekroczyła poziom z 2018 r. i była tylko nieznacznie mniejsza niż w rekordowym dotychczas 2019 r. Najczęstsze powody usunięcia pojazdu to nadal niewłaściwe parkowanie, kierowanie pojazdem bez wymaganych uprawnień oraz jazda pod wpływem alkoholu lub środków odurzających.

W 2022 r. realizowano również zadania związane z usuwaniem pojazdów na podstawie art. 50 a *Prawa o ruchu drogowym*. Podstawą do usunięcia pojazdu był brak tablic rejestracyjnych oraz stan techniczny, który wskazywał na ich długotrwałe nieużytkowanie. Ilość usuniętych pojazdów utrzymuje się na podobnym poziomie od 2021 r. i jest uzależniona od posiadanych środków finansowych na pokrycie kosztów holowania i parkowania.

Tab.56. **Podstawowe dane dotyczące pojazdów usuniętych z dróg**

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	Liczba pojazdów usuniętych z dróg miasta na podstawie art. 130a ustawy <i>Prawo o ruchu drogowym</i>	317	363	247	292	335
2	Liczba pojazdów usuniętych z dróg miasta na podstawie art. 50a ustawy <i>Prawo o ruchu drogowym</i>	34	31	32	22	20

Źródło: opracowanie własne.

3.3.2. Infrastruktura techniczna

Miasto Opole w okresie sprawozdawczym realizowało zadania związane z bieżącą eksploatacją oraz rozbudową sieci oświetlenia miejskiego. Ponadto realizowało oraz nadzorowało czynności związane z eksploatacją: miejskiej kanalizacji deszczowej, rowów komunalnych, fontann oraz cmentarzy.

W końcu 2022 r. sieć oświetleniowa stanowiąca własność miasta będąca w eksploatacji wynosiła 10,5 tys. punktów oświetleniowych. W porównaniu do roku poprzedniego liczba oprav utrzymywała się prawie na jednakowym poziomie. W mieście było 41 km rowów komunalnych, ok. 305 km sieci kanalizacji deszczowej, 8 fontann, tężnia solankowa, a także 17 cmentarzy komunalnych.

Tab.57. **Podstawowe dane statystyczne w obszarze infrastruktury technicznej**

Lp.	Nazwa wskaźnika		Lata				
			2018	2019	2020	2021	2022
1	Sieć oświetleniowa stanowiąca własność miasta [szt.]	słupy	7864	8 137	8 439	8 610	8613
		oprawy	9 416	9 904	10 206	10 500	10 509
2	Rowy komunalne [km]		41	41	41	41	41
3	Fontanny [szt.]		6	8	8	8	8
4	Cmentarze komunalne [szt.]		17	17	17	17	17
5	Kanalizacja deszczowa – szacunkowo [km]		200	200	200	200	305
6	Tężnia solankowa						1

Źródło: opracowanie własne.

W dalszym ciągu wdrażany jest również **Program rozwoju ogrodów działkowych na lata 2019-2023**, w ramach którego udzielane jest wsparcie na budowę lub modernizację infrastruktury ogrodowej. Celem programu jest poprawa warunków korzystania z Rodzinnych Ogrodów Działkowych przez obecnych działkowców, jak również zwiększenie dostępności lokalnej do ROD. Stowarzyszenie ogrodowe, którego funkcjonowanie jest uregulowane w MPZP lub w studium zagospodarowania przestrzennego oraz działające na terenie Miasta Opole może ubiegać się o dofinansowanie konkretnego działania nie częściej niż raz w roku. Przyznawana dotacja na zadania realizowane w danych ROD stanowi nie więcej niż 50% wartości realizowanego zadania, lecz nie więcej niż 100 tys. zł w danym roku budżetowym. W 2022 r. dotację w ramach programu przyznano 4 ROD działającym w ramach Polskiego Związku Działkowców (PZD) na łączną kwotę ok. 295 tys. zł.

Tab.58. Dane dotyczące realizacji Programu rozwoju ogrodów działkowych na lata 2019-2023, którym przyznano dotację z budżetu Miasta Opola na dofinansowanie zadań dla ROD w 2022 r.

Lp.	Nazwa ROD	Nazwa zadania	Całkowity koszt zadania wskazany we wniosku [zł]	Kwota dofinansowania wskazana we wniosku [zł]	Przyznana kwota dotacji [zł]
1	ROD Kopciuszek	Instalacje rozprowadzające wody pitnej	250 000	100 000	100 000
2	ROD Kolejarz	Modernizacja sieci elektrycznej zasilającej ogrody działkowe	160 000	80 000	80 000
3	ROD Stokrotka	Wykonanie sieci wodociągowej Etap IV/2022 w ROD „Stokrotka” w Opolu	250 600	100 000	100 000
4	ROD Chabry	Kompletny remont elewacji, renowacja bram budynku, wymiana drzwi wejściowych, demontaż budynków WC, renowacja krat okiennych, usunięcie okapu nad drzwiami	30 700	15 350	15 350

Źródło: opracowanie własne.

Rozbudowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej realizowana jest przez Spółkę Wodociągi i Kanalizacja w Opolu Sp. z o.o. w oparciu o zatwierdzony przez Radę Miasta Opola Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych.

Tab.59. Podstawowe dane statystyczne w obszarze sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (dane WIK)

Lp.		Lata					Uwagi	
		2018	2019	2020	2021	2022		
1	Długość sieci wodociągowej /km/ - budowa	5,4	13,4	9,8	7,9	9,4		Stan na koniec roku: 498,5
2	Długość sieci kanalizacji sanitarnej /km/ - budowa	2,5	6,9	6,5	5,7	1,3 budowa	3,3 odkup	Stan na koniec roku: 664

Źródło: opracowanie własne

Rada Miasta Opola uchwałą Nr XIV/249/19 z dnia 4 lipca 2019 r. z późn. zm. uchwaliła również wsparcie finansowe inwestycji – przebudowy Polderu Żelazna. Realizacja zadania ma na celu zabezpieczenie przeciwpowodziowe miasta Opola w rejonie ul. Partyzanckiej, w tym zabezpieczenie Podstrefy Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej przy ul. Północnej. W związku z nowelizacją ustawy Prawo wodne, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie stało się stroną umów przedsięwzięć inwestycyjnych m.in. współfinansowanych ze środków unijnych. W 2021 r. wyłoniono wykonawcę I etapu prac budowlanych w zakresie inwestycji pn. „Budowa i przebudowa wałów przeciwpowodziowych zamykających wraz z budową i przebudową obiektów towarzyszących” oraz „Przebudowa przepompowni Żelazna wraz z przebudową obiektów towarzyszących”. Wydatkowane środki stanowią wkład własny Miasta Opola na rzecz inwestycji. Zadanie współfinansowane ze środków

Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Zadanie inwestycyjne jest w trakcie realizacji z planowanym terminem zakończenia pod koniec 2023 r.

W ramach zadań eksploatacyjnych i inwestycyjnych infrastruktury technicznej Miasto Opole zleciło również m.in.:

- wykonanie przebudowy sieci kanalizacji deszczowej w ul. Bzów w Opolu, w ramach której wykonano wymianę uszkodzonego kanału deszczowego, studni oraz wpustów drogowych kanalizacji deszczowej o łącznej długości 407 m,
- eksploatację i bieżące naprawy urządzeń sieci oraz instalacji oświetlenia ulicznego, a także awaryjne przeprowadzenie remontów i napraw uszkodzeń urządzeń sieci i instalacji oświetlenia ulicznego stanowiących majątek Miasta Opola, powstałych w wyniku zdarzeń losowych.

Zlecono także inne zadania, m.in. takie jak:

- wykonanie aktualizacji projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla miasta Opola na lata 2019-2034,
- przeprowadzenie akcji deratyzacji i odkomarzania terenów miasta Opola,
- wykonanie dokumentacji technicznej na przebudowę rzeki Ryjec,
- wykonanie dokumentacji technicznej określającej zakres robót budowlanych, polegających na budowie placu manewrowego przy rowie R-B w Czarnowasach,
- wykonanie dokumentacji technicznej dotyczącej likwidacji zarurowania Kanału Półwieś przy ul. Koszyka oraz wykonanie dokumentacji technicznej dot. przebudowy Kanału Półwieś w km 4+000 do 4+860.

W 2022 r. zrealizowano szereg inwestycji w zakresie budowy oświetlenia, a w szczególności:

- przebudowę drogi w zakresie budowy oświetlenia ulicy Kośnego, ulicy Katowickiej i ulicy Orłąt Lwowskich w Opolu – etap II,
- przebudowę drogi w zakresie budowy oświetlenia ulicy Gwarków i ulicy Platynowej – etap I – Dzielnica VII,
- budowę oświetlenia na ulicy Nad Stawem – Dzielnica XII,
- budowę oświetlenia skweru u zbiegu ulic Pułaskiego, Waryńskiego, Luboszyckiej – Dzielnica IX,
- budowę oświetlenia ulicy Stanisławowskiej,
- budowę oświetlenia ulicy Piotrkowskiej etap I.

W 2022 r. realizowane były również zadania w zakresie planowanych inwestycji oświetleniowych, polegające na opracowaniu dokumentacji technicznych, dla takich zadań jak:

- oświetlenie bocznego odcinka ulicy Bierkowickiej oraz ulicy Lajkonika i odcinka ulicy Pisankowej - Dzielnica XII,
- przebudowa drogi w zakresie budowy oświetlenia przy ul. Staffa,
- projekt przebudowy drogi w zakresie budowy oświetlenia w dzielnicy Wrzoski przy ulicy Wrocławskiej na odcinku od granicy dzielnicy do ronda przy obwodnicy miasta,
- poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu drogowego na przejściu dla pieszych wzdłuż ulicy Prószkowskiej (jedno przejście) oraz ulicy Sz. Koszyka (dwa przejścia), polegające na opracowaniu dokumentacji projektowo-technicznej oświetlenia dedykowanego przy przejściach dla pieszych wraz z ich montażem – Dzielnica XI,
- oświetlenie parkingu przy ulicy Cmentarnej i Domańskiego – Dzielnica XII.

Tab.60. Realizacja wybranych działań w obszarze infrastruktury technicznej w 2022 r.

Działania inwestycyjne		
Lp.	Zadanie	Opis realizacji
1	Przebudowa drogi w zakresie budowy oświetlenia ulicy Kośnego, ulicy Katowickiej i ulicy Orłąt Lwowskich w Opolu – etap II.	W ramach zadania zostały wykonane prace polegające na przebudowie drogi w zakresie budowy oświetlenia ulicy Kośnego, ulicy Katowickiej i ulicy Orłąt Lwowskich w Opolu – etap II. Na podstawie umowy zawartej z wykonawcą wykonano w zakresie inwestycji 60 punktów oświetleniowych.
2	Przebudowa drogi w zakresie budowy oświetlenia ulicy Gwarków i ulicy Platynowej – etap I – Dzielnica VII.	W ramach zadania zostały wykonane prace polegające na przebudowie drogi w zakresie budowy oświetlenia ulicy Gwarków i ulicy Platynowej – etap I – Dzielnica VII. Podczas realizacji etapu I wybudowano 7 punktów oświetleniowych.
3	Przebudowa drogi w zakresie budowy oświetlenia ulicy Nad Stawem – Dzielnica XII.	W ramach zadania zostały wykonane prace polegające na przebudowie drogi w zakresie budowy oświetlenia ulicy Nad Stawem – Dzielnica XII. Podczas realizacji zadania wybudowano 3 punkty oświetleniowe.
4	Oświetlenie skweru u zbiegu ulic Pułaskiego, Waryńskiego, Luboszyckiej - Dzielnica IX.	W ramach zadania zostały wykonane prace polegające na budowie oświetlenia skweru u zbiegu ulic Pułaskiego, Waryńskiego, Luboszyckiej - Dzielnica IX. W zakresie realizacji tego zadania wykonano 2 podwójne latarnie oświetleniowe.
5	Budowa oświetlenia ulicy Stanisławowskiej.	W ramach zadania zostały wykonane prace polegające na budowie oświetlenia ulicy Stanisławowskiej. Na podstawie umowy zawartej z wykonawcą wykonano 5 punktów oświetleniowych.
6	Budowa oświetlenia ulicy Piotrkowskiej etap I.	W ramach zadania zostały wykonane prace polegające na budowie oświetlenia ulicy Piotrkowskiej etap I. Na podstawie umowy zawartej z wykonawcą wykonano 8 punktów oświetleniowych.
7	Iluminacja pomników w rejonie Zamku Górnego i ulicy Zamkowej oraz remont iluminacji Alei Gwiazd na Rynku	W ramach zadania zostały wykonane prace polegające na wykonaniu iluminacji pomników w rejonie Zamku Górnego i ulicy Zamkowej, gdzie wykonano 3 punkty oświetleniowe oraz wykonano remont iluminacji Alei Gwiazd, gdzie wymieniono 10 naświetlaczy.
Działania projektowe		
1	Oświetlenie bocznego odcinka ulicy Bierkowickiej oraz ulicy Lajkonika i odcinka ulicy Pisankowej - Dzielnica XII.	W ramach zadania zlecono wykonanie projektu przebudowy drogi w zakresie budowy oświetlenia bocznego odcinka ulicy Bierkowickiej oraz ulicy Lajkonika i odcinka ulicy Pisankowej - Dzielnica XII.
2	Przebudowa drogi w zakresie budowy oświetlenia przy ulicy Staffa.	W ramach zadania została wykonana aktualizacja kompletnej dokumentacji pn. Przebudowa drogi w zakresie budowy oświetlenia przy ulicy Staffa.
3	Przebudowa drogi w zakresie budowy oświetlenia w dzielnicy Wrzoski przy ulicy Wrocławskiej na odcinku od granicy dzielnicy do ronda przy obwodnicy miasta.	W ramach zadania został wykonany projekt przebudowy drogi w zakresie budowy oświetlenia w dzielnicy Wrzoski przy ulicy Wrocławskiej na odcinku od granicy dzielnicy do ronda przy obwodnicy miasta.
4	Poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu drogowego na przejściu dla pieszych wzdłuż ulicy Prószkowskiej (jedno przejście) oraz ulicy Sz. Koszyka (dwa przejścia)	W ramach zadania został wykonany projekt oświetlenia przejść dla pieszych w celu poprawy bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu drogowego wzdłuż ulicy Prószkowskiej (jedno przejście) oraz ulicy Sz. Koszyka (dwa przejścia) – Dzielnica XI.

	przejścia) polegające na opracowaniu dokumentacji projektowo-technicznej oświetlenia dedykowanego przy przejściach dla pieszych wraz z ich montażem – Dzielnica XI.	
5	Oświetlenie parkingu przy ulicy Cmentarnej i Domańskiego – Dzielnica XII.	W ramach zadania został wykonany projekt oświetlenia parkingu przy ulicy Cmentarnej i Domańskiego – Dzielnica XII.

Źródło: opracowanie własne

W 2022 r. prowadzono 22 sprawy należące do właściwości powiatowej administracji geologicznej, wynikające z przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze, w tym m.in. zatwierdzono 5 projektów robót geologicznych, zatwierdzono 4 dokumentacje geologiczne oraz prowadzono 13 spraw związanych z udzieleniem informacji geologicznej.

Dodatkowo w roku sprawozdawczym wydano 57 warunków w zakresie możliwości podłączenia projektowanej kanalizacji deszczowej do istniejącej sieci oraz dokonano 44 uzgodnień projektów dotyczących sieci kanalizacji deszczowej.

Miasto Opole podejmowało również, jako zadanie własne, działalność w zakresie telekomunikacji w celu zaspokajania zbiorowych potrzeb Wspólnoty¹². Urząd Miasta realizował zadania z zakresu rozwoju Optycznej Sieci Teleinformatycznej Opola (OSTO). Działalność ta objęła m.in. rozbudowę sieci OSTO w relacjach pomiędzy:

- a) budynek Urzędu Miasta Opola, tj. Rynek 1A oraz Plac Wolności 7-8 - budynek Uniwersytetu Opolskiego przy ul. Kominka 6a,
- b) budynek Urzędu Miasta Opola przy Placu Wolności 7- 8 – budynek Uniwersytetu Opolskiego przy ul. Ozimskiej 46a,
- c) istniejącą teletechniczną studnią kablową sieci OSTO typu SKR-1 nr 15/25, a studnią teletechniczną typu SKR-2 nr 1 w ramach realizacji zadania pn.: „Budowa infrastruktury telekomunikacyjnej OSTO w relacji studnia kablowa typu SKR-1 nr 15/25 – teren Kamionki Piast”,
- d) istniejącą teletechniczną studnią kablową sieci OSTO typu SKR-1 nr 07/20 zlokalizowaną przy skrzyżowaniu ulic Wojska Polskiego oraz Jana Chełmońskiego, a istniejącą teletechniczną studnią kablową typu SKR-1 nr 07/10 zlokalizowaną przy ulicy Wróblewskiego 26 w Opolu.

Zakres działalności obejmował również nadzór oraz odbiór prac teletechnicznych związanych z zadaniami:

- a) „Przebudowa dróg publicznych i budowa centrum przesiadkowego przy stacji Opole Główne”,
- b) „Budowa ronda na skrzyżowaniu Alei Solidarności z Aleją Witosa w Opolu”,
- c) „Urządzenie terenu zieleni miejskiej wraz z budową tężni przy ulicach Tarnopolskiej i Lwowskiej w Opolu”,
- d) „Remont alejek w parku osiedlowym”, „Remont alejek spacerowych w parku osiedlowym”, „Rolkostrada – ścieżki rowerowe i trasy rolkarskie” zlokalizowane w parku miejskim na osiedlu AK w Opolu.

¹² Uchwała nr XXIX/581/20 Rady Miasta Opola z dnia 27 sierpnia 2020 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wykonywania przez Miasto Opole działalności w zakresie telekomunikacji, polegającej na budowie i eksploatacji infrastruktury telekomunikacyjnej i sieci telekomunikacyjnej, dostarczaniu sieci telekomunikacyjnej, nabywaniu praw do sieci telekomunikacyjnych i zapewnieniu dostępu do infrastruktury telekomunikacyjnej oraz świadczenia usług.

Do zakresu działalności należał również udział w przygotowaniach Opisu Przedmiotu Zamówienia dla zadań polegających na opracowaniu kompletnej dokumentacji projektowo-kosztorysowych realizowanych przez Miejski Zarząd Dróg w Opolu, a także udział w naradach koordynacyjnych projektowanych sieci i uzbrojenia terenu. Ponadto, nadzorowano prace polegające na remontach oraz budowach dróg, chodników oraz ciągów pieszo-rowerowych w zakresie istniejącej infrastruktury sieci OSTO. Wydano warunki techniczne oraz nadzorowano prace projektowe dla przyłącza sieci OSTO dla monitoringu miejskiego mającego powstać w ramach zadania "Budowa parkingu przy Wyspie Bolko" oraz dla przebudowy istniejącej sieci OSTO w związku z budową budynku wielorodzinnego przy ul. Dubois/Targowej. Kontynuowano również zakres zadań związanych z dzierżawą posiadanej infrastruktury sieci OSTO operatorom telekomunikacyjnym.

W okresie sprawozdawczym osiągnięto poniższe wskaźniki realizacji:

- a) wybudowano:
- kanalizacja teletechniczna: 2,881 km otworów,
 - rurociąg: 1,549 kmtw.,
 - studnie teletechniczne: 40 szt.,
 - kable światłowodowe: 7,711 km,
- b) wydzierżawiono:
- kanalizacja teletechniczna: 0,241 km otworów.

Tab.61. Podstawowe dane statystyczne w obszarze sieci teletechnicznych

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	Długość wybudowanej kanalizacji teletechnicznej [w kmtw]	55,5	56,2	58,0	58,2	61,1
2	Długość wybudowanej linii światłowodowej [w km]	52,5	53,7	54,2	54,6	62,3
3	Liczba jednostek podłączonych do sieci OSTO	57	59	60	60	61
4	Liczba jednostek korzystających z usługi dostępu do Internetu za pośrednictwem sieci OSTO	30	31	29	29	30
5	Cyberbezpieczeństwo - kontrola dostępu (VPN) do zasobów informatycznych Urzędu Miasta Opola	-	150	300	300	300
6	Ilość obowiązujących umów na dzierżawę infrastruktury sieci OSTO.	-	-	-	6	8

Źródło: opracowanie własne

Cyberataki i cyberprzestępczość stały się w ostatnich trzech latach (2020-2022) coraz częstsze i coraz bardziej wyrafinowane. Dlatego kluczowa w obronie przed cyberatakami jest odpowiednia edukacja pracowników. W tym celu Urząd Miasta Opola przystąpił do realizacji projektu pn. „Cyfrowa Gmina”, który został sfinansowany w całości ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa. Celem projektu było zwiększenie umiejętności cyfrowych pracowników, poprzez specjalistyczne szkolenia i warsztaty, dzięki którym będą przygotowani na rosnące zagrożenia w cyberprzestrzeni.

3.3.3. Komunikacja miejska

Komunikacja miejska w Opolu świadczona była w okresie sprawozdawczym przez jednego operatora – należący w 100% do miasta Miejski Zakład Komunikacyjny Sp. z o.o. w Opolu. Na ul. Luboszyckiej znajduje się jedyna zajezdnia MZK Sp. z o.o., która jest wyposażona w halę napraw z podnośnikiem dla autobusów przegubowych, stację diagnostyczną, lakiernię i myjnię, a także ładowarki do autobusów elektrycznych. Spółka zobowiązana była do świadczenia usług przewozowych w granicach administracyjnych Opola oraz w granicach administracyjnych gmin, z którymi Miasto podpisało porozumienia międzygminne. Liczby kursów na liniach obsługujących obszary 3 gmin objętych porozumieniami międzygminnymi (Dąbrowa, Komprachcice i Prószków) ustalane są z samorządami tych gmin. Partycypują one w kosztach komunikacji miejskiej realizowanej na swoim terenie.

W 2022 r. długość linii komunikacji miejskiej wyniosła 338 km, z czego w Opolu 314 km, a poza nim 24 km. W mieście funkcjonowały 23 linie autobusowe, cztery z nich obejmowały także obszar gmin sąsiednich. Łącznie w komunikacji miejskiej wykonano prawie 5,9 mln wozokilometrów tj. o ok. 2,3 % więcej niż rok wcześniej. Spowodowane to było zdjęciem wszystkich ograniczeń wprowadzonych w kursowaniu autobusów miejskich w okresie epidemii koronawirusa SARS-CoV-2. Zwiększenie długości tras linii w Opolu wynikało z modyfikacji tras linii w rejonie centrum przesiadkowego Opole Wschodnie, a zmniejszenie liczby kilometrów poza granicami Opola wynikało z wygaśnięcia z końcem 2021 r. porozumienia międzygminnego z Gminą Łubniany oraz trwającą przebudową drogi wojewódzkiej nr 429 pomiędzy miejscowościami Wawelno i Polska Nowa Wieś. Na funkcjonowanie komunikacji miejskiej przeznaczono w formie rekompensaty 59 mln złotych, czyli o 10 mln zł więcej niż w 2021 r.

Tab. 62. Podstawowe dane statystyczne w obszarze komunikacji miejskiej

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	Długość linii komunikacji miejskiej w km, w tym:	328	340	338	342	338
	<i>w Opolu</i>	304	309	307	312	314
	<i>poza Opolem</i>	24	31	31	31	24
2	Liczba linii komunikacji miejskiej	23	23	23	23	23
	<i>w tym poza Opolem</i>	3	5	5	5	4
3	Liczba wozokm wykonywanych w komunikacji miejskiej [w mln]	5,8	5,9	5,6	5,7	5,9
4	Kwota rekompensaty na funkcjonowanie komunikacji miejskiej [w mln zł]	43,9	47,3	46,2	48,8	59,0

Źródło: opracowanie własne

Miasto Opole kontynuowało w 2022 r. inwestycje w obszarze komunikacji miejskiej polegające przede wszystkim na zakupie 5 autobusów elektrycznych wraz z infrastrukturą ładowania (pantografowa stacja szybkiego ładowania na ul. Prószkowskiej i ładowarki zajezdniowe). W sierpniu 2022 r. elektrobusy rozpoczęły pracę przewozową na liniach nr 25 i uzupełniająco na linii nr 15.

3.3.4. Inwestycje poza pasem drogowym i oświatą

W okresie sprawozdawczym Miasto realizowało szereg inwestycji poza pasem drogowym. Były to zarówno inwestycje w obszarze rewitalizacji miasta, zagospodarowania przestrzeni publicznej, czy też w zakresie bezpieczeństwa publicznego. Duża część zadań została zrealizowana w ramach okresu sprawozdawczego, a część z nich w tym okresie się rozpoczęła. Wykaz wybranych inwestycji, wraz z ich krótkim opisem, przedstawiono w tab. 63.

Tab. 63. Przykładowe inwestycje zrealizowane i realizowane w 2022 r.

Zdjęcia	Krótki opis inwestycji/ przedsięwzięcia
Elektromobilne Opole	
	<p>Miasto w 2022 r. zakończyło realizację projektu „Elektromobilne Opole” dofinansowanego ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Celem głównym projektu było zwiększenie wykorzystania niskoemisyjnego transportu miejskiego w Opolu. W ramach projektu zakupiono 5 szt. elektrycznych autobusów miejskich o długości 12 m, wybudowano pantografową stację szybkiego ładowania autobusów na ul. Prószkowskiej o mocy 300 kW oraz dostarczono 3 szt. dwustanowiskowych ładowarek o mocy 120 kW (2x60 kW) na zajezdnię MZK Sp. z o.o. wraz z systemem zarządzania i monitorowania stacji ładowania.</p>
Budowa budynku administracji publicznej – Centrum Usług Publicznych	
	<p>W 2022 roku trwały prace w zakresie budowy Centrum Usług Publicznych w miejscu dawnej fabryki części samochodowych. Inwestycja jest jednym z dwóch zadań realizowanych w ramach większego przedsięwzięcia. Powstałe w pobliżu skrzyżowania ulic Ozimskiej i Plebiscytowej Centrum skupia dwie instytucje: urząd miasta (i jednostki mu podległe) oraz siedzibę opolskiego oddziału Krajowej Administracji Skarbowej. Umowę na wykonanie Centrum podpisano w 2020 roku. Centrum uroczystie otwarto w maju 2023 roku.</p>
Budowa Centrum Przesiadkowego Opole Główne	
	<p>W 2022 r. zakończyły się roboty budowlano – montażowe związane z budową centrum przesiadkowego przy stacji kolejowej Opole Główne. W ramach centrum przesiadkowego powstał dworzec autobusowy wraz z garażem wielopoziomowym.</p> <p>Ponadto wykonano prace związane z przebudową układu drogowego wokół budowanego centrum przesiadkowego w celu dostosowania go do istniejącego ruchu transportu indywidualnego i publicznego oraz pieszych (m. in. podróżnych korzystających z dworca kolejowego).</p>
Stadion Opolski	
 	<p>W 2022 roku rozpoczęła się największa w historii miasta inwestycja sportowa – budowa nowego stadionu piłkarskiego. W dzielnicy Półwieś u zbiegu ulic Technologicznej i Północnej w sąsiedztwie Parku Naukowo Technologicznego i Centrum Wystawienniczo-Kongresowego powstaje w pełni zadaszony obiekt o pojemności 11 600 osób. Opole jest jednym z ostatnich miast w Polsce liczących powyżej 100 tys. mieszkańców i mających drużyny piłkarskie na szczęblu centralnym, które buduje nowy stadion. Umowa została podpisana w grudniu 2021 roku, a termin jej zakończenia przypada na grudzień 2024 roku. Rok 2022 był pierwszym, w którym prowadzono prace związane z budową. Przeprowadzono prace ziemne i rozpoczęto budowę trybun z elementów prefabrykowanych. W całym roku sprawozdawczym budowa przebiegała bez zakłóceń i zgodnie z harmonogramem. Widać już zarys obiektu, który składać się będzie z trzech niezabudowanych trybun (od strony: północnej, wschodniej i południowej) i trybuny głównej (od strony zachodniej), pod którą znajdują się m.in. szatnie dla zawodników czy pomieszczenia biurowe. Na trybunie głównej będą też łóżka VIP.</p>

Zdjęcia	Krótki opis inwestycji/ przedsięwzięcia
Nowa przychodnia POZ w dzielnicy Malinka	
	<p>W związku z powstawaniem nowych osiedli mieszkaniowych w rejonie dzielnic Malinka, Gosławice i Kolonia Gosławicka oraz gwałtownym wzrostem liczby ludności na tym terenie zaistniała potrzeba utworzenia nowej przychodni POZ, która objęłaby opieką zdrowotną osoby z tych obszarów. Dlatego też w 2019 r. został podpisany list intencyjny o wzajemnej współpracy Miasta Opola, Uniwersytetu Opolskiego oraz Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego mającej na celu utworzenie nowej przychodni POZ w pomieszczeniach USK. W latach 2021-2022 trwały prace modernizacyjno-remontowe dostosowujące istniejące pomieszczenia szpitala do potrzeb nowej przychodni. W sierpniu 2022 r. przychodnia rozpoczęła działalność.</p>
Budowa Domu Pomocy Społecznej	
	<p>Na koniec okresu sprawozdawczego w budowie był nowy budynek domu pomocy społecznej powstający przy ul. Chmielowickiej. Nowy dom przeznaczony jest dla 100 osób starszych, samotnych, niezdolnych i schorowanych. W obiekcie będzie 88 pokoi z łazienkami, w tym: 78 pokoi 1-osobowych, 8 pokoi 2-osobowych i 2 pokoje 3-osobowe.</p> <p>DPS w sposób kompleksowy poprawi komfort życia mieszkańców i zapewni mieszkańcom poczucie bezpieczeństwa, zapewni usługi opiekuńcze, wspomagające, edukacyjne i rehabilitacyjne.</p>
Budowa tężni	
	<p>W okresie sprawozdawczym trwały prace związane z budową miejskiej tężni solankowej z tarniną, założonej na planie prostokąta z wydzieloną przestrzenią rekreacyjną z ławkami przeznaczonymi do sesji inhalacyjnych. W bezpośrednim sąsiedztwie obiektu utworzono strefę relaksu, w ramach której wydzielone zostały cztery przestrzenie o charakterze rekreacyjno-wypoczynkowym wraz z integracyjnym placem zabaw. Przedsięwzięcie uzupełnił montaż elementów małej architektury, budowa toalety, wykonanie instalacji oświetlenia zewnętrznego, monitoringu, a także nasadzenia drzew i krzewów ozdobnych. Tężnię uroczyste otwarto w 2023 r.</p>
Nowe akwarium w ZOO	
	<p>Zadanie obejmuje wykonanie budynku akwariów wraz z zagospodarowaniem terenu. Obiekt będzie miejscem ekspozycji akwariów m. in. ryby rzeki Kongo, rafy koralowej, ryby ławicowe, mureny, ryby Australii, płaszczki morskie, ryby Amazonii. Powstanie również zewnętrzny zbiornik - Zakola Odry (Odrarium) z rybami rodzimymi (m.in. leszcze, płocie, brzany, sandacze, szczupaki). W mniejszym akwarium pokazane będą koniki morskie, krewetki i wężowidła. Zadanie jest elementem większego partnerskiego projektu pn. „Wodny świat czesko – polskiego pogranicza” realizowanego ze środków europejskich w ramach programu INTERREG V-A Republika Czeska-Polska 2014-2020. W końcu okresu sprawozdawczego przedsięwzięcie było w trakcie realizacji.</p>

Źródło: opracowanie własne

3.3.5. Gospodarowanie nieruchomościami oraz zasobem mieszkaniowym i lokalowym

Zgodnie z właściwymi przepisami prawa Miasto Opole realizowało zadania publiczne w zakresie gospodarki nieruchomościami oraz gospodarowania zasobem mieszkaniowym oraz lokalowym.

W 2022r. Gmina Opole zbyła łącznie 43 nieruchomości, w tym:

- 12 nieruchomości gruntowych w drodze przetargu,
- 10 nieruchomości gruntowych w drodze bezprzetargowej,
- 4 w wyniku roszczenia z art. 209a ugn.
- 3 nieruchomości oddane w drodze aportu do Centrum Zdrowia w Opolu Sp. z o.o.
- 13 lokali mieszkalnych na rzecz najemców oraz w drodze przetargu
- 1 lokal użytkowy w drodze przetargu.

Dodatkowo w 2022 roku nabyto odpłatnie do gminnego zasobu nieruchomości gruntowe z przeznaczeniem pod zainwestowanie: usługi, drogi i zieleń urządzonej o powierzchni łącznej 8,5520ha, położone w obrębach: Szczepanowice, Nowa Wieś Królewska, Gosławice, Półwieś, Czarnowąsy, Groszowice. W związku ze zmianą granic gmin, Gmina Opole, przyjęła nieodpłatnie od Gminy Dąbrowa nieruchomości i pozostałe składniki mienia. Dokonano również zamian nieruchomości pozyskując nieruchomości na cele publiczne oraz wypłacono odszkodowania na rzecz osób fizycznych za nieruchomości przeznaczone pod drogi publiczne o łącznej powierzchni 0,2971ha.

Ustanowiono 17 służebności przesyłu, przejazdu i przechodu na nieruchomościach gminnych, a na podstawie art. 109 ust. 1 pkt. 4 a i b, wydano 470 dokumentów o odstąpieniu od prawa pierwokupu oraz wystawiono ok. 239 zaświadczeń o przekształceniu użytkowania wieczystego we własność.

Wydział Gospodarki Nieruchomościami zawarł również, w imieniu Prezydenta Miasta Opola, 570 dzierżaw rolnych, 74 dzierżaw komercyjnych, 231 umów udostępnienia, 54 umowy użyczenia krótkoterminowego oraz 12 umów użyczenia długoterminowego.

W roku sprawozdawczym, podobnie jak w latach poprzednich w Urzędzie Miasta prowadzono również zadania w zakresie gospodarowania zasobem nieruchomości Skarbu Państwa (tab. 64).

Tab. 64. **Realizowane zadania w obszarze gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa w 2022 r.**

Lp.	Obszar	Realizacja
1.	Gospodarowanie zasobem nieruchomości Skarbu Państwa	Zbycie nieruchomości; trwały zarząd; najem i dzierżawa; ustanawianie ograniczonych praw rzeczowych na nieruchomościach Skarbu Państwa. Dochody Miasta Opola na prawach powiatu z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa wyniosły w 2022 roku 2,55 mln zł.
2.	Komunalizacja nieruchomości Skarbu Państwa	Uzyskanie przez Gminę Opole prawa własności nieruchomości stanowiących dotychczas własność Skarbu Państwa. W 2022 roku skomunalizowano 19 nieruchomości o łącznej powierzchni 4,2936 ha
3.	Użytkowanie wieczyste nieruchomości Skarbu Państwa	Aktualizacja opłat, ustalenie opłat dla nowych nabywców prawa użytkowania wieczystego, przekształcenie tego prawa w prawo własności
4.	Nabywanie mienia po zlikwidowanych lub wykreślonych z Krajowego Rejestru Sądowego podmiotach(firmy, spółki)	Poszukiwanie mienia, jego przejęcie i późniejsze zagospodarowanie po zlikwidowanych podmiotach wykreślonych z Krajowego Rejestru Sądowego

Lp.	Obszar	Realizacja
5.	Uwłaszczenie właścicieli budynków i lokali mieszkalnych na gruntach Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste	Wydanie 114 zaświadczeń potwierdzających spłatę zobowiązań finansowych z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych Skarbu Państwa na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów
6.	Przyznanie odszkodowania za nieruchomości nabyte pod drogi publiczne	Wydanie 44 decyzji odszkodowawczych z tytułu przejęcia nieruchomości osób fizycznych i prawnych przeznaczonych pod drogi publiczne

Źródło: opracowanie własne

W 2022 r. Urząd Miasta Opola realizował szereg zadań z zakresu gospodarowania zasobem mieszkaniowym oraz lokalami użytkowymi (tab. 65).

Tab. 65. Podstawowe dane w obszarze gospodarowania zasobem mieszkaniowym i lokalowym

Lp.	Nazwa wskaźnika	Lata				
		2018	2019	2020	2021	2022
1	Liczba lokali mieszkalnych	3 689	3 670	3 655	3 646	3 634
2	w tym liczba lokali socjalnych	557	550	584	567	464
3	łącznie powierzchnia lokali mieszkalnych (m ²)	179 063	178 166	177 435	176 906	176 495
4	Liczba oddanych do użytku nowych lokali komunalnych	12 (+1 m. chronione)	-	-	-	-
5	Liczba lokali użytkowych	410	362	360	360	355
6	łącznie powierzchnia lokali użytkowych (m ²)	47 735	46 087	45 447	45 515	45 462
7	Liczba garaży	639	635	637	636	636
10	Liczba budynków stanowiących własność Gminy Opole	191	191	189	189	191
11	Liczba budynków stanowiących współwłasność Gminy Opole (budynki wspólnot mieszk. z udziałem Gminy Opole)	862	859	857	854	853
12	Liczba placów zabaw	58	63	63	63	64
13	Liczba złożonych wniosków o przydział lokalu do remontu	180	182	148	193	158
14	Liczba wniosków zakwalifikowanych pozytywnie	73	67	63	73	71
15	Liczba zrealizowanych wniosków o przydział lokalu do remontu	29	20	7	7	20
16	Liczba złożonych wniosków o przydział lokalu socjalnego	172	158	116	131	115
17	Liczba wniosków zakwalifikowanych pozytywnie	78	78	56	42	37
18	Liczba zrealizowanych wniosków o przydział lokalu socjalnego	23	21	19	7	13

Źródło: opracowanie własne

3.4. Realizacja uchwał Rady Miasta w przekroju wg programów

W 2022 r. realizowano szereg uchwał podjętych przez Radę Miasta Opola na przestrzeni ostatnich lat. Tylko w ostatnich pięciu latach Rada Miasta Opola podjęła 1,4 tys. uchwał. Poza uchwałami w sprawie budżetu, wieloletniej prognozy finansowej, były to także uchwały w zakresie przyjęcia różnego typu programów społecznych, czy gospodarczych. Realizację uchwał wg wybranych programów społeczno-gospodarczych zaprezentowano w tab. 66.

Tab.66. Realizacja uchwał Rady Miasta Opola w 2022 r.

Lp.	Nr uchwały	Przedmiot regulacji	Data uchwalenia	Realizacja uchwał
1	LVII/863/14	<i>w sprawie przyjęcia Opolskiego Programu Pomocy Przedsiębiorcom na lata 2014-2020</i>	2014-04-24	<p>W ramach Programu udzielono zwolnień z tyt. uchwały w 2022 r. na kwotę 1.108.422,87 zł , w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 688.908,90 zł – osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, • 419.513,97 zł – osoby prawne prowadzące działalność gospodarczą. <p>O przedmiotowe zwolnienie wystąpiły 43 podmioty. Zwolnienia obejmowały:</p>
2	XXXVII/737/21	<i>w sprawie przyjęcia Opolskiego Programu Pomocy Przedsiębiorcom</i>	2021-02-25	<ul style="list-style-type: none"> • zwolnienia z tytułu nowo wybudowanych budynków, budowli lub ich części, • zwolnienie z tytułu nowo nabytych gruntów, budynków i budowli lub ich części, • zwolnienie z tytułu nowo nabytych gruntów, budynków i budowli lub ich części przeznaczone do prowadzenia dział. gosp. pod warunkiem wykorzystania ich do tej dział. gosp. oraz dokonanie na tych nieruchomościach nakładów inwestycyjnych nie mniejszych niż pięciokrotność rocznej wartości podatku od nieruchomości w terminie do 1 roku od daty nabycia, • zwolnienia gruntów, budynków, budowli w przypadku rozpoczęcia wykorzystywania ich do prowadzenia działalności wcześniej nie związanych z działalnością, • zwolnienia z tytułu zatrudnienia.
3	LI/958/22	<i>w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną przyjęcia dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na obszarze Miasta Opola</i>	2022-02-24	<p>Uchwała w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na obszarze miasta Opola zgodna jest z nowymi wytycznymi w sprawie regionalnej pomocy państwa (DZ.Urz.UE C 153 z 29.4.2021) oraz z art. 107 ust.3 litera a) I c) Traktatu o funkcjonowaniu UE i umożliwia zwolnienie na nowych zasadach, które obowiązują od 01.01.2022 r.</p> <p>Głównym założeniem uchwały jest stworzenie warunków sprzyjających pozyskiwaniu inwestorów, wspieranie przedsiębiorców dokonujących nowych inwestycji, jak również rozwojowi przedsiębiorczości na terenie miasta Opola, w tym zwiększenie zatrudnienia.</p>

Lp.	Nr uchwały	Przedmiot regulacji	Data uchwalenia	Realizacja uchwał
3	XLVII/899/21	<i>w sprawie przyjęcia Programu współpracy Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na rok 2022</i>	2021-11-25	Celem głównym programu była współpraca Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi na rzecz rozwijania zasad równego traktowania mieszkańców oraz wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego, ze szczególnym uwzględnieniem działań podejmowanych w sytuacjach kryzysowych. Mając na względzie cel główny, a także założone cele szczegółowe, współpraca odbywała się w formie finansowej i pozafinansowej, na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji, jawności oraz równości szans. Na realizację zadań publicznych ujętych w ww. Programie zaplanowano środki finansowe w kwocie nie niższej niż 10 mln zł. Ostatecznie na realizację zadań w ramach Programu przeznaczono z budżetu miasta Opola kwotę 21 mln zł, z tego 20 mln zł w formie dotacji na realizację 301 zadań publicznych oraz 1 mln zł na wypłatę stypendiów i nagród.
4	XLVII/900/21	<i>w sprawie Wieloletniego programu współpracy Miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na lata 2022-2024</i>	2021-11-25	<p>Prezydent Miasta Opola ogłosił 41 otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych. Organizacje pozarządowe i uprawnione podmioty złożyły łącznie 452 oferty. Prezydent podpisał 281 umów, z tego na powierzenie realizacji zadań publicznych 155 oraz wsparcie 126. Całkowita wartość zrealizowanych przez organizacje pozarządowe zadań w ramach programu wyniosła 21 mln zł, z tego dotacje z budżetu miasta Opola w kwocie 20 mln zł raz wkład finansowy oferentów w łącznej wysokości 1 mln zł.</p> <p>W 2022 r., 142 organizacje i inne uprawnione podmioty zrealizowały 301 zadań publicznych. Najwięcej środków finansowych przeznaczono na realizację: 16 zadań w obszarze pomocy społecznej – 9 mln zł, 91 zadań w obszarze kultury fizycznej - ogółem 6,7 mln zł, 12 zadań w obszarze wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej - ogółem 1,2 mln zł, co stanowiło odpowiednio 45%, 34%, 6% ogólnej kwoty dotacji wykorzystanej w 2022 r. Współpraca pozafinansowa odbywała się m.in. poprzez: wsparcie doradcze i konsultacyjne Opolskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych czy, tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym.</p>

Lp.	Nr uchwały	Przedmiot regulacji	Data uchwalenia	Realizacja uchwał
5	XXXV/721/21	<i>w sprawie przyjęcia „Miejskiego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Opolu na lata 2021-2025”</i>	2021-01-28	Miejski Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021 – 2025 jest kontynuacją wcześniej realizowanych miejskich programów na rzecz osób niepełnosprawnych i stanowi odpowiedź władz Miasta Opola na potrzeby niepełnosprawnych mieszkańców Opola. Jest głównym dokumentem służącym realizacji polityki społecznej Miasta Opola ukierunkowanym na pomoc osobom, które w wyniku różnego typu niepełnosprawności doświadczają ograniczeń w samodzielnym funkcjonowaniu i pełnieniu ról społecznych. Realizowane były m.in następujące działania: Kampania „Opole w Rytmie Życzliwości”; Konkurs „Miejsca Przyjazne Seniorom i Osobom Niepełnosprawnym” – edycja 2022; Akcja edukacyjno - informacyjna „Senior za kierownicą”; II Przegląd Piosenki Osób Niewidomych – Opole 2022; Organizacja konkursu plastyczno – technicznego na projekt maskotki promującej kampanię „Opole w Rytmie Życzliwości”; Gala dla Partnerów „Programu Opolska Rodzina” na lata 2019-2029; XX Opolskie Dni Osób Niepełnosprawnych w Opolu.
6	LII/1053/17	<i>w sprawie przyjęcia Programu Polityki Senioralnej Miasta Opola na lata 2018-2022 „Opole Seniorom”</i>	2017-11-30	Realizacja programu ukierunkowana jest na osiągnięcie jego głównego celu m.in. poprzez organizację wydarzeń aktywizujących i integrujących środowisko seniorów, działalność Rady Seniorów Miasta Opola, rozwijanie systemu ulg i preferencji w ramach Karty „Opolski Senior”, prowadzenie Opolskiego Telefonu Życzliwości 60+, organizację XXII Opolskich Dni Seniora, wydawanie „Koperty Życia”. <ul style="list-style-type: none"> • W 2022 r. przy Centrum Informacyjno-Edukacyjnym „Senior w Opolu” prowadzony był Wolontariat. Za wykonaną na rzecz mieszkańców miasta pracę w 2022 r. wyróżniono 118 wolontariuszy. Nagrodę w konkursie im. Danuty Sokołowskiej otrzymały w 2022 r. Panie: Irena Krasicka, Anna Szczepanowska oraz Gloria Kula. • Na terenie miasta Opola do końca 2022 r. działało 29 Klubów Seniora. • Ogłoszono i rozstrzygnięto piątą edycję konkursu „Miejsca przyjazne seniorom oraz osobom niepełnosprawnym”, który ma na celu wyróżnienie i promowanie miejsc gdzie seniorzy i osoby niepełnosprawne czują się dobrze i są życzliwie traktowane. • W Centrum prowadzona jest strona internetowa www.seniorwopolu, gdzie zamieszczane są informacje dla seniorów. • Centrum koordynuje również prace związane z wydawaniem dodatku do NTO „Senior w Opolu”, a także dystrybucję Kopert Życia (w 2022 roku wydano 236 KŻ). • W Centrum działa Telefon Życzliwości w ramach którego Seniorzy mogą uzyskać różnego rodzaju porady, pomoc i informacje. W 2022 r. skorzystało z TŻ 838 osób. • Opole zostało przyjęte do grona sieci miast przyjaznych starzeniu się (certyfikat Światowej Organizacji Zdrowia - WHO).

Lp.	Nr uchwały	Przedmiot regulacji	Data uchwalenia	Realizacja uchwał
7	XXXI/625/20	<i>w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025</i>	2020-10-29	<p>Program przeciwdziałający przemocy w rodzinie skierowany był do wszystkich mieszkańców Miasta Opola, a w szczególności do osób zagrożonych przemocą w rodzinie; osób doznających przemocy w rodzinie, w szczególności kobiet, dzieci, osób starszych i osób z niepełnosprawnościami; świadków przemocy, osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie i sprawców przemocy, instytucji, służb, organizacji pozarządowych i innych podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. W ramach Programu zrealizowane zostały zadania profilaktyczne i terapeutyczne. W systemową realizację programu zaangażowane zostały podmioty delegujące swoich przedstawicieli do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz wiele innych instytucji i organizacji pozarządowych działających statutowo w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Działania profilaktyczne w tym zakresie realizowane są w MOPR przez 2 podmioty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, gdzie przeprowadzono konsultacje dla 325 osób, które były ofiarami przemocy, świadkami przemocy oraz działania korekcyjno-edukacyjne i psychologiczno-terapeutyczne kierowane do sprawców przemocy. • Ośrodek Interwencji Kryzysowej udzielił pomocy prawnej, psychologicznej, socjalnej, organizując również w zależności od potrzeb, czasowy pobyt osobom bezdomnym z terenu miasta Opola. W 2022 r. w Ośrodku Interwencji Kryzysowej udzielono specjalistycznych porad dla 1737 osób. W ramach wdrażania procedury Niebieskiej Karty do przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło ich 157.
8	LII/980/22	<i>w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok</i>	2020-10-29	<p>Program charakteryzujący się interdyscyplinarnym podejściem do profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz uzależnienia od substancji psychoaktywnych od profilaktyki do leczenia, rehabilitacji i reintegracji społecznej osób uzależnionych. Realizowany był przez organizacje pozarządowe statutowo działające w obszarze profilaktyki uzależnień, Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, opolską Policję, Straż Miejską, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu oraz Urząd Miasta Opola. Podejmowano zadania w obszarze profilaktyki uniwersalnej, selektywnej oraz wskazującej. W okresie sprawozdawczym (rok 2022) przeprowadzono 4 programy profilaktyki uniwersalnej, w których udział wzięło 657 osób oraz 3 programy wsparcia terapeutycznego, w których udział wzięło 70 osób. W 2022 r. Punkt konsultacyjny dla Osób Uzależnionych MOPR w Opolu (2 pracowników) udzielił 256 porad, z których skorzystało 117 osób.</p>
10	II/25/18	<i>w sprawie przyjęcia Programu „Opolska Rodzina” na lata 2019-2029</i>	2018-12-06	<p>W 2022 r. prowadzono działania związane z koordynacją zadań dot. Karty „Opolska Rodzina” oraz „Opolski Senior”. Wydano 4412 kart „Opolska Rodzina” oraz 2262 kart „Opolski Senior”.</p>

Lp.	Nr uchwały	Przedmiot regulacji	Data uchwalenia	Realizacja uchwał
11	XLII/826/17	<i>w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Opola na lata 2017 - 2022</i>	2017-05-25	W ramach realizacji zadania publicznego pn. „Ochrona i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 295 i 567) – ochrona zdrowia psychicznego” - przeprowadzono interwencje, konsultacje, sesje psychoterapeutyczne, wsparcie psychologiczne dla dorosłych, dzieci i młodzieży. Prowadzone były również w formie warsztatów zajęcia edukacyjno-informacyjne dla dorosłych, dzieci i młodzieży. Przez cały okres realizacji zadania udzielono 310 godzin specjalistycznej pomocy indywidualnej. Przeprowadzono 4 warsztaty po 4 godziny dla osób dorosłych oraz 6 warsztatów po 2 godziny dla dzieci i młodzieży. Liczba odbiorców to 207 osób. W programie „Włącz pozytywne myślenie” prowadzonym przez Fundację Nowe Horyzonty skierowanym do uczniów dwóch szkół podstawowych z terenu Miasta Opola, przeprowadzono 50 warsztatów profilaktycznych, w tym: 25 warsztatów o tematyce „Stres” i 25 warsztatów o tematyce „Depresja”. W warsztatach wzięło udział łącznie 589 uczniów.
12	LII/979/22	<i>w sprawie określenia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie miasta Opola w 2022 roku</i>	31.03.2022	W ramach Programu prowadzona była m. in. sterylizacja/kastracja oraz leczenie kotów wolno żyjących z terenu Opola przez uprawnionych lekarzy weterynarii, którzy działają na zlecenie Miasta, we współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz ochrony zwierząt. W 2022 r. wykonano łącznie 588 zabiegów. Prowadzone było również znakowanie psów na terenie miasta na podstawie umów zawartych przez Opole (Ogród Zoologiczny) z Polskim Towarzystwem Identyfikacji Zwierząt, w ramach, której w 2022 roku zaszczepiono 432 psy, mających swoich właścicieli. Ponadto udzielano dotacji z budżetu dla organizacji pozarządowych, na wspieranie lub powierzanie realizacji zadań publicznych, w ramach ogłaszanych przez Prezydenta Miasta Opola otwartych konkursów ofert w zakresie ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego. W ramach konkursów na zadania związane z przeciwdziałaniem bezdomności zwierząt oraz ochroną gatunkową zwierząt przyznano w 2022 roku środki finansowe w wysokości 70 tys. zł. Przyznane dotacje organizacjom pozarządowym zostały wykorzystane na działalność związaną z ochroną zwierząt polegającą na udzielaniu pomocy weterynaryjnej, dokarmianiu zwierząt oraz edukacji mieszkańców w zakresie ochrony zwierząt.

Lp.	Nr uchwały	Przedmiot regulacji	Data uchwalenia	Realizacja uchwał
13	XLVIII/1006/17	<i>w sprawie uchwalenia „Aktualizacji Planu usuwania wyrobów zawierających azbest dla miasta Opola na lata 2010-2032”</i>	2017-09-28	<p>Na podstawie obowiązującego Regulaminu określającego zasady udzielania i rozliczania dotacji celowych dla przedsięwzięć z zakresu usuwania azbestu – w 2022 r. udzielono dotacji dla 25 osób fizycznych, dla których zgodnie z Regulaminem Miasto w drodze zapytania ofertowego wyłoniło jednego Wykonawcę, który zrealizował przedmiotowe zadanie. Łącznie w wyniku realizacji zadania usunięto 52,112 Mg materiałów zawierających azbest.</p> <p>Zgodnie z umową z dnia 22 listopada 2022 r. zawartą pomiędzy Miastem Opole a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu, kwota wypłaconych dotacji w ramach zadania wynosiła 28 720,58 zł, pozostała kwota tj. 38 580,89 zł stanowiła udział środków własnych Miasta Opola, została opłacona ze środków budżetu Miasta pochodzących z opłat za korzystanie ze środowiska. Ponadto w ramach zadania dotację otrzymała również Spółdzielnia Mieszkaniowa, która usunęła 26,651 Mg wyrobów zawierających azbest z 9 nieruchomości. Koszt zadania wyniósł 136 866,37 zł, w tym kwota 118 226,62 zł stanowi udział środków własnych Miasta Opola. Pozostałe środki w kwocie 18 639,75 zł zostały przekazane przez WFOŚiGW w Opolu, na podstawie ww. umowy dotacji.</p>
14	XLVI/871/17 i następne	<i>w sprawie określenia zasad udzielania i rozliczania dotacji celowych z budżetu Miasta Opola w ramach „Programu czyste powietrze - oddech dla Opola”</i>	2017-07-06 2018-04-19 2019-11-28 2020-07-02 2020-10-29 2022-01-27 2022-12-29	<p>W 2022 roku w ramach realizacji Programu wpłynęło łącznie 181 wniosków o udzielenie dotacji na zmianę ogrzewania opartego na paliwie stałym na ogrzewanie proekologiczne w lokalu lub budynku, przy czym część wnioskodawców złożyło rezygnację, bądź otrzymało negatywną ocenę komisji ds. oceny wniosków o udzielenie dotacji celowych. Na podstawie ww. wniosków zostało zawartych 177 umów dotacyjnych. Z dniem 20.07.2022 r. został zakończony nabór wniosków o udzielenie dotacji w ramach Programu na zadania planowane do wykonania w 2022 r. Do dnia 15.10.2022 r. wpłynęło 158 wniosków R1 o wypłatę i rozliczenie dotacji. Ostatecznie rozliczono i wypłacono 157 dotacji celowych w kwocie 1 333 666,92 zł.</p>
	LXVI/1187/22	<i>w sprawie określenia zasad udzielania i rozliczania dotacji celowych z budżetu Miasta Opola w ramach „Programu czyste powietrze - oddech dla Opola”</i>	2022-12-29	Uchwała weszła w życie 16.01.2023 r.

Lp.	Nr uchwały	Przedmiot regulacji	Data uchwalenia	Realizacja uchwał
15	XXVI/534/20 i następane	w sprawie określenia zasad udzielania i rozliczania dotacji celowych na realizację zadań w ramach projektu pn.: „Ekologiczne Opole - ...” [RPO WO 2014-2020]	2020-05-28 2020-07-02 2020-10-29 2021-02-25	<p>W 2022 roku wpłynęło 95 wniosków o udzielenie dotacji dla zadań polegających na wymianie indywidualnych źródeł ciepła w gospodarstwach domowych (w przypadku budynków jednorodzinnych) oraz we wspólnotach mieszkaniowych (w przypadku budynków wielorodzinnych) na źródła ciepła bardziej ekologiczne lub na likwidację indywidualnych źródeł ciepła w celu przyłączenia do sieci ciepłowniczej lub sieci gazowej. Nabór wniosków o udzielenie dotacji w ramach projektu Ekologiczne Opole odbył się w terminie od dnia 10 stycznia do dnia 30 czerwca 2022 r. Na podstawie ww. wniosków zostało zawartych 80 umów dotacyjnych.</p> <p>Do dnia 15.11.2022 r. wpłynęły 74 wnioski RPO2 o wypłatę i rozliczenie dotacji. Ostatecznie rozliczono i wypłacono 74 dotacje celowe w kwocie 887 165,70 zł, w tym: 450 962,21 zł z EFRR (34%) i 436 962,21 zł z budżetu Miasta - wkład własny Miasta Opola (33%), czego: 65 na likwidację indywidualnych źródeł ciepła w celu przyłączenia (1 – do sieci ciepłowniczej, 64 - do sieci gazowej); 9 na wymianę indywidualnych źródeł ciepła w gospodarstwach domowych na źródła ciepła bardziej ekologiczne (9 - pompy ciepła).</p>
16	LVI/1103/18 i następane	w sprawie przyjęcia „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Opola”	2018-02-22 2020-02-27 2020-05-28 2020-07-02 2020-08-27 2020-11-26 2022-04-28 2022-05-26 2022-09-29	<p>Na prośbę interesariuszy Plan Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN) był zmieniany trzykrotnie w 2022 r. Aktualizacje związane były z koniecznością dodania do Planu Gospodarki Niskoemisyjnej zadań o numerach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) A.190, pn.: „Kompleksowa modernizacja energetyczna wielofunkcyjnego budynku użyteczności publicznej wraz z montażem instalacji fotowoltaicznej i magazynem energii, przy ul. Oleskiej 127 w Opolu”, 2) W.B.13, pn.: „Zakup autobusów elektrycznych wraz z niezbędną infrastrukturą do ich obsługi”, 3) A.191, pn. „Termomodernizacja budynku na terenie obiektu Sztucznego Lodowiska Toropol”, 4) A.192, pn. „Termomodernizacja obiektu Publicznego Liceum Ogólnokształcącego nr IX w Opolu”.
17	XXXII/617/16 XLIII/844/21	w sprawie przyjęcia Programu profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy	2016-10-27 2021-08-26	Na podstawie uchwały Miasto Opole sfinansowało działania związane z profilaktyką i wczesnym wykrywaniem osteoporozy. Z bezpłatnych badań densytometrycznych skorzystali mieszkańcy miasta Opola z największej grupy ryzyka zachorowania na osteoporozę. Przebadano 2 183 osoby.
18	XI/171/15	w sprawie przyjęcia Programu profilaktyczno – edukacyjnego pn. „Badaj swoje piersi”	2015-05-28	Na podstawie uchwały ogłoszony został otwarty konkurs ofert na udzielanie świadczeń zdrowotnych obejmujących działania profilaktyczne i edukacyjne realizowane w ramach Programu. Programem objęto 1 032 dziewczęta.

Lp.	Nr uchwały	Przedmiot regulacji	Data uchwalenia	Realizacja uchwał
19	XXXVII/723/17	<i>w sprawie przyjęcia Programu zapobiegania próchnicy i chorobom dziąseł u dzieci w wieku przedszkolnym pn. „Biały ząbek”</i>	2017-01-26	Na podstawie uchwały ogłoszony został otwarty konkurs ofert na udzielanie świadczeń zdrowotnych obejmujących działania profilaktyczne (przeгляд uzębienia u dzieci przeprowadzony przez lekarza stomatologa) i edukacyjne realizowane w ramach Programu. Programem objęto 1 854 dzieci.
20	XLVII/930/17	<i>w sprawie przyjęcia Programu szczepień profilaktycznych osób od 65 roku życia przeciwko grypie</i>	2017-08-31	Na podstawie uchwały Miasto Opole sfinansowało szczepienia przeciwko grypie. Z bezpłatnych szczepień profilaktycznych skorzystały osoby od 65 roku życia - mieszkańcy Opola. Zaszczepiono 3 214 osób.
21	XIX/280/11 XL/800/21	<i>w sprawie przyjęcia Programu profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV)</i>	2011-11-24 2021-05-27	Na podstawie uchwały Miasto Opole sfinansowało działania związane z profilaktyką raka szyjki macicy. Wykonywane były bezpłatne szczepienia profilaktyczne przeciwko wirusowi HPV u dziewcząt uczęszczających do szkół podstawowych na terenie miasta Opola oraz zamieszkałych w mieście Opolu i uczęszczających do szkół poza jego granicami, urodzonych: 1) w 2010 r. – pełny cykl szczepienia (dwie dawki), 2) przed 2010 r., którym pierwsza dawka szczepionki w ramach zadania została zaaplikowana w 2021 r. – podanie drugiej dawki szczepionki. W wyjątkowych sytuacjach dopuszczono możliwość przyjęcia pełnego cyklu szczepienia (dwie dawki) przez dziewczęta urodzone w 2009 r., które z przyczyn od nich niezależnych (choroba, kwarantanna, izolacja, inne zdarzenie losowe, itp.) nie mogły zostać zaszczepione pierwszą dawką w 2021 r. Łącznie wykonano 598 szczepień, w tym: 270 szczepień I dawką szczepionki i 328 szczepień II dawką.
22	XXVIII/548/20	<i>w sprawie przyjęcia Programu leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego – in vitro dla mieszkańców Opola</i>	2020-07-02	Na podstawie uchwały Miasto Opole dofinansowywało koszt jednego cyklu zapłodnienia pozaustrojowego lub adopcji zarodka. W ramach Programu wykonano łącznie 20 procedur rozrodu wspomaganego, z czego 11 procedur zakończyło się ciążą kliniczną. Urodziło się 7 dzieci.

Lp.	Nr uchwały	Przedmiot regulacji	Data uchwalenia	Realizacja uchwał
23	XLIX/929/21	<i>w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej w Opolu na lata 2022 – 2024</i>	2021-12-29	Zadania gminy w zakresie wspierania rodziny i opieki nad dzieckiem, a także zadania powiatu w ramach rodzinnej pieczy zastępczej Miasto Opole wykonuje za pośrednictwem Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Opolu, będącego jednocześnie organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, natomiast zadania powiatu w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej - także we współpracy z Centrum Obsługi Administracyjnej Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Opolu, działających we współpracy ze środowiskiem lokalnym.
24	XI/191/19	<i>w sprawie określenia zasad udzielania z budżetu Miasta Opola dotacji celowych na dofinansowanie zadań związanych z rozwojem rodzinnych ogrodów działkowych... - „Program rozwoju ogrodów działkowych na lata 2019-2023”</i>	2019-05-30	<p>Uchwała określa zasady udzielania oraz sposób rozliczania i kontroli dotacji celowych z budżetu Miasta Opola dla stowarzyszeń ogrodowych, które prowadzą rodzinne ogrody działkowe na dofinansowanie zadań związanych z ich rozwojem.</p> <p>W ramach realizacji programu stowarzyszeniom ogrodowym udzielane jest wsparcie na budowę lub modernizację infrastruktury ogrodowej, wpływającej na poprawę warunków korzystania z ROD przez działkowców lub zwiększającej dostępność społeczności lokalnej do tego ROD. Stowarzyszenie ogrodowe może ubiegać się o dofinansowanie zadania w danym ROD nie częściej niż raz w roku. Przyznawana dotacja stanowi w danym roku budżetowym nie więcej niż 50% wartości realizowanego zadania, lecz nie więcej niż 100 tys. zł na dofinansowanie zadania realizowanego w danych ROD.</p> <p>W 2022 r. dotację w ramach programu przyznano 4 ROD działającym w ramach Polskiego Związku Działkowców (PZD) na łączną kwotę ok. 295 tys. zł.</p>
25	VI/107/19	<i>w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania stypendiów dla studentów uczelni z Opola wykazujących się znaczącymi osiągn.– Program Stypendialny pn.: „Stypendia Prezydenta Miasta Opola”</i>	2019-02-28	<p>W obszarze stypendiów naukowych Prezydenta Miasta Opola zrealizowano w 2022 r. dwa programy, skierowane do studentów i doktorantów wykazujących się znaczącymi osiągnięciami naukowymi. Ich celem jest zachęcanie do stałego rozwoju i podnoszenia osiąganych wyników. Studentom stypendia przyznane zostały za osiągnięcia naukowe i za osiągnięcia oraz zaangażowanie w działalność społeczną (w stowarzyszeniach i fundacjach) lub działalność na rzecz środowiska akademickiego a doktoranci uhonorowani zostali stypendiami za wybitne osiągnięcia naukowe.</p> <p>W dziesiątym naborze wniosków o stypendium dla studentów w 2022 r. wniosek złożyły 74 osoby, przyznano łącznie 35 stypendiów na łączną kwotę prawie 92 tys. zł. Odpowiednio wniosek o stypendium dla doktorantów złożyło 16 osób, przyznano 4 stypendia na łączną kwotę 25 tys. zł.</p>

Lp.	Nr uchwały	Przedmiot regulacji	Data uchwalenia	Realizacja uchwał
26	XXVI/529/20	<i>w sprawie przyjęcia "Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Opola na lata 2020-2023"</i>	2020-05-28	Gminny Program Opieki nad Zabytkami Miasta Opola na lata 2020-2023 sporządzono zgodnie z art. 87 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz zgodnie z wytycznymi Narodowego Instytutu Dziedzictwa. Program stanowi kontynuację opracowanego Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Miasta Opola na lata 2016–2019, przyjętego Uchwałą nr XXV/474/16 Rady Miasta Opola z dnia 21 kwietnia 2016 r.
27	LXIV/1156/22	<i>w sprawie przyjęcia aktualizacji Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta Opola</i>	2022-11-24	Na podstawie tej uchwały funkcjonuje w Opolu komunikacja miejska. W ubiegłym roku doszło do pierwszej aktualizacji Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta Opola, który był uchwalony przez Radę Miasta Opola w 2014 r. W 2022 r. MZK Sp. z o.o. jako operator publicznego transportu zbiorowego realizował na zamówienie miasta Opola obsługę 23 linii autobusowych, w tym 5 linii nocnych. Z kolei 4 linie autobusowe wyjeżdżały do gmin Dąbrowa i Komprachcice oraz Prószków.
28	LI/966/22	<i>w sprawie udzielenia dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie Gminy Opole, niestanowiących wyłącznej własności Gminy</i>	2022-02-24	Zgodnie z podjętą Uchwałą podpisano sześć umów dotacyjnych na łączną kwotę 145 tys. zł. Wykonanie na koniec 2022 r. wyniosło ok. 191 tys. zł. Cztery zadania zostały wykonane w całości. W przypadku dwóch zadań dotacje zostały wykorzystane w niepełnej wysokości z powodu niewykonania części prac.
29	LVII/1081/22	<i>w sprawie udzielenia dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie Gminy Opole, niestanowiących wyłącznej własności Gminy</i>	2022-07-07	Zgodnie z podjętą Uchwałą podpisano cztery umowy dotacyjne na łączną kwotę 180 tys. zł. Zadania zostały wykonane w całości.